

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Sežana

Partizanska cesta 49,
6210 Sežana
tel.+386 (0)5 707 44 00
mail to: oesezana@zgs.si

DVOLETNI NAČRT

za

V. PRIMORSKO LOVSKO UPRAVLJAVSKO OBMOČJE

za

LETI 2021 in 2022

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
2	OPIS LOVSKO UPRAVLJAVSKEGA OBMOČJA	2
3	ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI	4
	3.1 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi	4
	3.2 Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje	11
4	ŽIVALSKÉ VRSTE - DIVJAD	22
	4.1 Srna (<i>Capreolus capreolus</i>)	22
	4.2 Navadni jelen (<i>Cervus elaphus</i>)	26
	4.3 Damjak (<i>Dama dama</i>)	31
	4.4 Gams (<i>Rupicapra rupicapra</i>)	34
	4.5 Divji prašič (<i>Sus scrofa</i>)	36
	4.6 Šakal (<i>Canis Aureus</i>)	40
	4.7 Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	44
	4.8 Jazbec (<i>Meles meles</i>)	46
	4.9 Kuna belica (<i>Martes foina</i>) in kuna zlatica (<i>Martes martes</i>)	48
	4.10 Navadni polh (<i>Glis glis</i>)	50
	4.11 Poljski zajec (<i>Lepus europaeus</i>)	51
	4.12 Fazan (<i>Phasianus colchicus</i>)	53
	4.13 Poljska jerebica (<i>Perdix perdix</i>)	55
	4.14 Raca mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>)	56
	4.15 Sraka (<i>Pica pica</i>), šoja (<i>Garrulus glandarius</i>) in siva vrana (<i>Corvus cornix</i>)	58
	4.16 Nutrija (<i>Myocastor coypus</i>)	60
	4.17 Rakunasti pes (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)	62
	4.18 Načrt dodajanja divjadi	63
5	EVIDENCE	64
6	PRILOGE	66

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta za V. Primorsko LUO za leti 2021 in 2022.....	1
Preglednica 2.1: Pregled lovišč.....	3
Preglednica 3.1.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2015 – 2020	4
Preglednica 3.1.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2021 in 2022.....	7
Preglednica 3.2.1: Škoda, ki jo je povzročila divjad v obdobju 2015 - 2020	11
Preglednica 3.2.2.: Število škodnih dogodkov v preteklem petletnem obdobju.....	13
Preglednica 3.2.3: Ocenjena škoda na nelovnih površinah po povzročiteljih	14
Preglednica 3.2.4: ocenjena škoda na nelovnih površinah po povzročiteljih	14
Preglednica 3.2.5: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2015 – 2020	15
Preglednica 3.2.6: Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2021 in 2022	15
Preglednica 3.2.7: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020 – PE Kras	18
Preglednica 3.2.8: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4	18
Preglednica 3.2.9: Značilnost razlik med leti vse vrste PE Kras	19
Preglednica 3.2.10: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020 – PE Brkini	20
Preglednica 3.2.11: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4	20
Preglednica 3.2.12: Značilnost razlik med leti vse vrste PE Brkini	21
Preglednica 3.2.13: Značilnost razlik med leti bukev PE Brkini	21
Preglednica 4.1.1: Načrt odvzema srne.....	24
Preglednica 4.1.2: Analiza odvzema in telesnih mas srn.....	25
Preglednica 4.2.1: Načrt odvzema jelenjadi	28
Preglednica 4.2.2: Analiza odvzema in telesnih mas navadnih jelenov.....	30
Preglednica 4.3.1: Načrt odvzema damjaka	32
Preglednica 4.3.2: Analiza odvzema in telesnih mas jelena damjaka	33
Preglednica 4.4.1: Analiza odvzema in telesnih mas gamsov	35
Preglednica 4.5.1: Načrt odvzema divjih prašičev po LUB	36
Preglednica 4.5.2: Načrt odvzema divjih prašičev	37
Preglednica 4.5.3: Primerjava načrta odvzema divjih prašičev	37
Preglednica 4.5.4: Analiza odvzema in telesnih mas divjih prašičev	39
Preglednica 4.6.1: Pregled odvzema šakala po LUB	40
Preglednica 4.6.2: Analiza odvzema šakala	43
Preglednica 4.7.1: Pregled odvzema lisic po LUB	44
Preglednica 4.7.2: Načrt odvzema lisice po LUB.....	45
Preglednica 4.7.3: Analiza odvzema lisic.....	45
Preglednica 4.8.1: Pregled odvzema jazbeca po LUB.....	46
Preglednica 4.8.2: Načrt odvzema jazbeca po LUB	47
Preglednica 4.8.3: Analiza odvzema jazbecev	47
Preglednica 4.9.1: Pregled odvzema kune belice in zlatice po LUB.....	48

Preglednica 4.9.2: Načrt odvzema kune belice po LUB	48
Preglednica 4.9.3: Analiza odvzema kun.....	49
Preglednica 4.11.1: Pregled odvzema zajcev po LUB.....	51
Preglednica 4.11.2: Načrt odvzema poljskega zajca po LUB	52
Preglednica 4.11.3.: Analiza odvzema poljskih zajcev.	52
Preglednica 4.12.1: Pregled dvoletnega odvzema fazana po LUB.....	53
Preglednica 4.12.2: Pregled vlaganj fazanov iz umetne vzreje in odvzem po letih	53
Preglednica 4.12.3.: Analiza odvzema fazanov	54
Preglednica 4.13.1: Analiza odvzema poljske jerebice.....	55
Preglednica 4.14.1: Pregled dvoletnega odvzema race mlakarice po LUB.....	56
Preglednica 4.14.2: Načrt odvzema race mlakarice po LUB	57
Preglednica 4.14.3: Analiza odvzema race mlakarice	57
Preglednica 4.15.1: Pregled dvoletnega odvzema šoj, srak in sivih vran po LUB.....	58
Preglednica 4.15.2.: Analiza odvzema srak, šoj, sivih vran	59
Preglednica 4.16.1.: Analiza odvzema nutrij.....	61
Preglednica 4.18.1.: Vlaganje divjadi.....	63

KAZALO SLIK

Slika 2.1: Vplivno območje volkov v Primorskem LUO.....	2
Slika 2.2: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO.....	3
Slika 3.1.1: Število ur za varstvo in monitoring divjadi v obdobju 2015-2020.....	5
Slika 3.1.2: Biomeliorativna dela poletih v obdobju 2015-2020.....	5
Slika 3.1.3: Krmljenje po letih.....	6
Slika 3.1.4: Njive po letih.....	6
Slika 3.1.5: Krmišča, solnice in lovske preže po letih.....	7
Slika 3.1: Območje prepovedi krmljenja.....	10
Slika 3.2.1: Dinamika škod od divjadi v LUO.....	11
Slika 3.2.2: Dinamika škod od divjadi v LUO po letih.....	12
Slika 3.2.3: Škode in odvzem divjih prašičev.....	13
Slika 3.2.4: Prikaz popisnih enot v LUO.....	16
Slika 3.2.5: Spremembe v deležu poškodovanih osebkov bukve v popisu 2020 glede na popis 2010.....	17
Slika 3.2.6: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4.....	19
Slika 3.2.7: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4.....	21
Slika 4.6.1: Prisotnost šakala v Sloveniji v obdobju 1/2020 – 2/2021 (podatki ovrednoteni po metodologiji SCALP v mreži 3x3 km in prikazani s Kernelsko metodo; Potočnik, 2021).....	41

1 UVOD

Dvoletni načrt za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022 je sestavljen v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu ter njegovimi spremembami (Ur. l. RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr.). Zakon določa izdelavo dvoletnih lovsko upravljavskih načrtov za lovsko upravljavska območja, znotraj katerih so opredeljena lovišča in lovišča s posebnim namenom. Za ta lovišča in lovišča s posebnim namenom se naredi razdelilnik s tem načrtom opredeljenega odvzema iz populacij divjadi in del v njihovem življenjskem okolju.

Dvoletni načrt za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022 v skladu z drugim odstavkom 79. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) temelji na ciljih in usmeritvah Območnega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za preteklo obdobje 2011 - 2020.

Ob zgoraj navedenih predpisih je pričujoči načrt napisan tudi v skladu z:

Zakonom o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in spremembe),

Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20).

Uredbo o določitvi divjadi in lovnih dob (Ur. l. RS, št. 101/04, št. 81/14),

Odlokem o lovsko upravljavskih območjih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 110/04),

Uredbo o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v RS (Ur. l. RS, št. 117/04, št. 38/14),

Odlokem o loviščih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 128/04, št. 38/14) in

Gozdnogospodarskim načrtom za Kraško gozdnogospodarsko območje za obdobje 2001-2010

Vira podatkov v pričujočem načrtu so podatkovne baze, ki jih vodi Zavod za gozdove Slovenije, in podatkovne baze, ki jih vodi Lovska zveza Slovenije.

Najpomembnejši dogodki, ki so vplivali na sam nastanek načrta, so prikazani v spodnji preglednici:

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta za V. Primorsko LUO za leti 2021 in 2022

LUO / ekološka enota	Datum	Kraj	Organ	Vsebina
Primorsko LUO	11.-16.1. 2021	Lovske koče	Komisija LUO	Pregled odstrela in izgub divjadi
Primorsko LUO	12. in 17. 3. 2021		Vodstvo OZUL	Uskladitveni sestanek
ZGS	18. 3. 2021	območna enota	Strokovni svet ZGS OE	Določitev osnutka načrta
				Javna predstavitev načrta
				Določitev predloga načrta
LUO	15. 4. 2021	Ljubljana	MKGP	Oddaja načrta na MKGP

Za pogosteje uporabljene izraze so v pričujočem načrtu uporabljene naslednje okrajšave:

- LUO – V. Primorsko lovsko upravljavsko območje,
- LUB – lovsko upravljavski bazen
- DN – dvoletni načrt za LUO,
- LD – lovsko družina,
- LPN – lovišče s posebnim namenom
- EE – ekološka enota,
- GGO – gozdnogospodarsko območje,
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,
- MKGP – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- ARSO – Agencija republike Slovenije za okolje.

2 OPIS LOVSKO UPRAVLJAVSKEGA OBMOČJA

Geografsko se Primorsko LUO razteza ob slovensko-italijanski meji prek celotnega slovenskega Krasa, od Mirna, Dornberka, prek Komna in Dutovelj, Štanjela, Vrhov do Senožec, čez Vremščico (1.027 m) in Vremsko dolino, prek celotnih Brkinov (skoraj do Ilirske Bistrice) in Čičarije s Slavnikom (1.028 m), do meje z R Hrvaško ter nadalje ob njej na celotno slovensko Primorje. Zelo grobo lahko območje razdelimo na tri dele (lovsko upravljavske bazene – LUB):

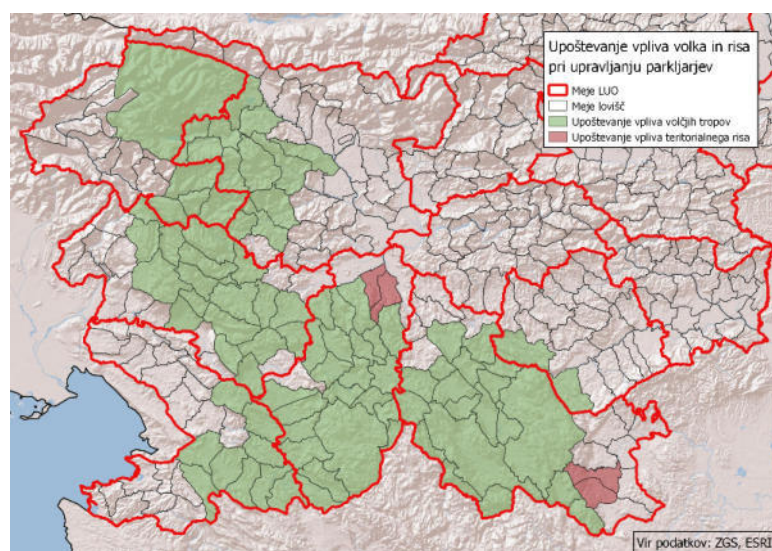
- Kraški LUB - Kras**, ki je apnenčaste matične podlage, bolj sušnat, od površinskih voda je le del reke Vipave na skrajno severnem delu, vanj spadajo lovišča: Fajti hrib, Tabor Dornberk, Brje Erzelj, Trstelj Kostanjevica, Jezero Komen, Dolce Komen, Kras Dutovlje, Vrhe Vrabče, Štanjel, Raša Štorje, Tabor Sežana, del Gaberk Divača in del Senožee (ločnico predstavlja avtocesta);
- Brkinski LUB - Brkini in Čičarija**, ki je del na flišnati, del na apneni matični podlagi, površinske vode so hudourniškega značaja, glavna reka je Reka, ki teče po Vremski dolini, tu so lovišča: del Gaberk Divača, del Senožee, Videž Kozina, Slavnik Materija, Žabnik Obrov, Kojnik Podgorje, Timav Vreme, Gradišče Košana, Prem, Brkini in Bukovca;
- Istrski LUB - Istra**, ki je tudi delno flišnate, delno apnene matične podlage, vode so hudourniški potoki ter manjši reki Rižana in Dragonja; sem spadajo lovišča: Istra Gračišče, Izola, Koper, Marezige, Rižana, Strunjan, Šmarje in Dekani;

Območje je zelo razgibano, gričevnato, zajema tako površine tik ob morju, kot tudi posamezne vrhove nad tisoč metrov.

Primorsko LUO zajema jugozahodni del Slovenije, na katerem javno gozdarsko službo opravlja Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Sežana. Upravno pokriva območje pet upravni enot: UE Nova Gorica, UE Sežana, UE Koper, UE Izola, UE Piran in UE Postojna. Po podatkih digitalizacije lovišč znaša površina celotnega LUO-ja 140.551,14 ha, od tega je lovne površine 133.678,28 ha, nelovne pa 16.983,45 ha. Povprečna lovna površina lovišča v LUO znaša 4.455,94 ha.

Pri izvajanju lova je treba upoštevati določila 7. in 8. člena Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20), ki v gozdnih rezervatih prepoveduje izvajanje lova.

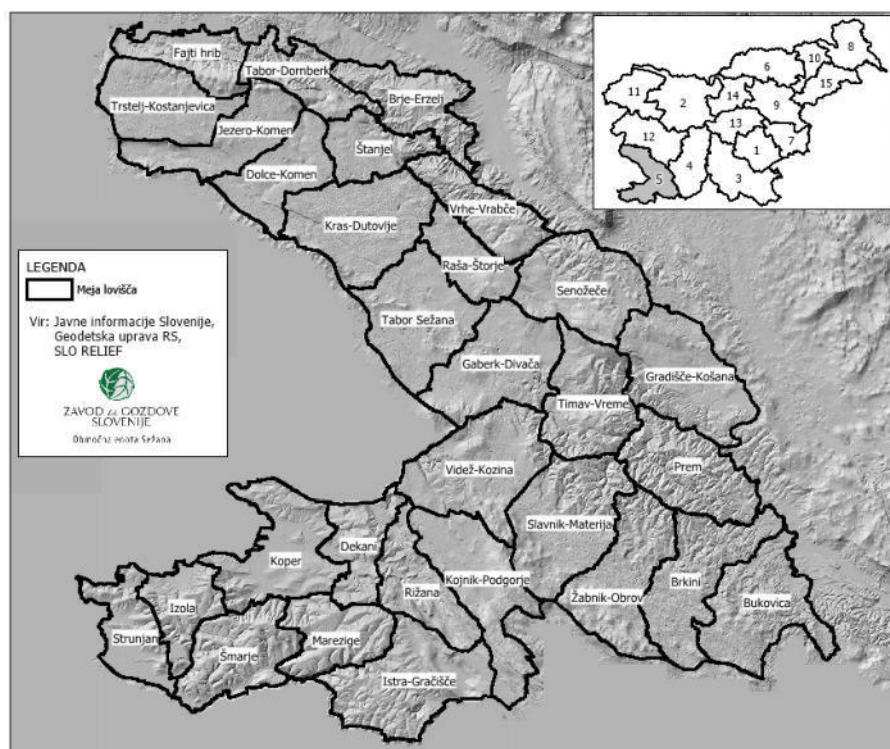
Skladno s sistematičnimi opažanji in rezultati znanstveno-raziskovalnega dela ter spremljanja oz. monitoringa volkov so v letu 2020 le lovišča dela brkinskega LUB - Senožee, Gradišče Košana, Prem, Kojnik Podgorje, Videž Kozina, Slavnik Materija, Žabnik Obrov, Brkini in Bukovca, opredeljena kot območja s stalno prisotnostjo volkov. Pri načrtovanju posegov v populacijo srnjadi in jelenjadi se za ta lovišča uporablja t.i. adaptivni model načrtovanja oz. upravljanja z divjadjo.

Slika 2.1: Vplivno območje volkov v Primorskem LUO

Preglednica 2.1: Pregled lovišč

šifra Id	šifra lovišča	Ime lovišča	Upravna enota	Površina (ha)		
				Skupna	Lovna	Nelovna
213	0501	FAJTI HRIB	Nova Gorica	2.885,87	2.723,07	162,80
209	0502	TRSTELJ KOSTANJEVICA	Nova Gorica	4.596,33	4.491,85	104,48
205	0503	TABOR DORNBERK	Nova Gorica	3.021,86	2.903,04	118,82
297	0504	JEZERO KOMEN	Sežana	4.194,56	4.101,50	93,06
298	0505	DOLCE KOMEN	Sežana	3.757,69	3.667,40	90,29
8 in 9	0506	BRJE ERZELJ	Ajdovščina	3.914,49	3.850,72	63,77
304	0507	ŠTANJEL	Sežana	2.806,15	2.710,67	95,48
305	0508	KRAS DUTOVLJE	Sežana	6.270,55	6.085,52	185,03
308	0509	VRHE VRABČE	Sežana	3.587,01	3.526,63	60,38
301	0510	RAŠA ŠTORJE	Sežana	2.676,41	2.620,68	55,73
302	0511	TABOR SEŽANA	Sežana	5.883,25	5.442,19	441,06
300	0512	GABERK DIVAČA	Sežana	5.764,57	5.475,72	288,85
296	0513	SENOŽEČE	Sežana	5.555,06	5.387,73	167,33
306	0514	VIDEŽ KOZINA	Sežana	6.564,49	6.337,23	227,26
299	0515	TIMAV VREME	Sežana	4.998,80	4.906,58	92,22
243	0516	GRADIŠČE KOŠANA	Postojna	6.275,47	6.039,43	236,04
76	0517	PREM	Ilirska Bistrica	5.126,00	5.046,78	79,22
79	0518	BUKOVCA	Ilirska Bistrica	5.617,25	5.512,78	104,47
80	0519	BRKINI	Ilirska Bistrica	5.542,38	5.409,26	133,12
303	0520	ŽABNIK OBROV	Sežana	5.673,68	5.598,33	75,35
307	0521	SLAVNIK MATERIJA	Sežana	6.585,02	6.490,00	95,02
108	0522	KOJNIK PODGORJE	Koper	5.881,63	5.762,25	119,38
102	0523	RIŽANA	Koper	3.657,67	3.486,85	170,82
104	0524	ISTRA GRAČIŠČE	Koper	6.502,27	6.385,53	116,74
105	0525	MAREZIGE	Koper	3.673,10	3.555,54	117,56
103	0526	DEKANI	Koper	3.018,26	2.841,71	176,55
107	0527	KOPER	Koper	5.595,73	4.297,22	1.298,51
106	0528	ŠMARJE	Koper	4.634,96	4.427,46	207,50
82	0529	IZOLA	Izola	2.867,87	2.521,57	346,30
235	0530	STRUNJAN	Piran	3.422,76	2.073,04	1.349,72
Skupne površine LUO				140.551,14	133.678,28	6.872,86

Slika 2.2: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO

3 ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI

3.1 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi

Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2015 – 2020 in presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

Gozdovi, kot osnovni življenjski prostor divjadi na Primorskem, v svoji osnovi sicer nudijo dobre pogoje za rastlinojedo divjad, vendar je v njih delež rastlin, ki jih živali uporabljajo za prehrano (mladje, grmičevje...) premajhen. Divjad je poleg svojih docela naravnih potreb in ekologije primorana tudi iz navedenih razlogov zahajati na gozdni rob in na kmetijske površine. Intenziteta sečenj v preteklosti ni bila velika, je pa v zadnjih letih vedno višja. Za izboljšanje prehrabnih razmer večjih gozdnih kompleksov sta zato pomembna zlasti dva ukrepa. Prvi je ohranjanje, vzdrževanje ter tudi ponovno osnovanje pašnih površin in vzdrževanje grmišč. Drugi pomemben ukrep je vzdrževanje ter osnovanje vodnih teles (kalov, kaluž), saj povsod na apneni matični podlagi, pa tudi na določenih predelih fliša v Istri, primanjkuje vode. Od ostalih ukrepov izboljševanja okolja divjadi se izvaja še ohranjanje in sadnja plodonosnega drevja in grmovja. Z načrtnimi ukrepi v okolju divjadi, ki jih izvajajo upravljavci lovišč, želimo zmanjšati pritiske divjadi na mladje in kmetijske površine ter s tem posledično zmanjšati škode.

Preglednica 3.1.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2015 – 2020

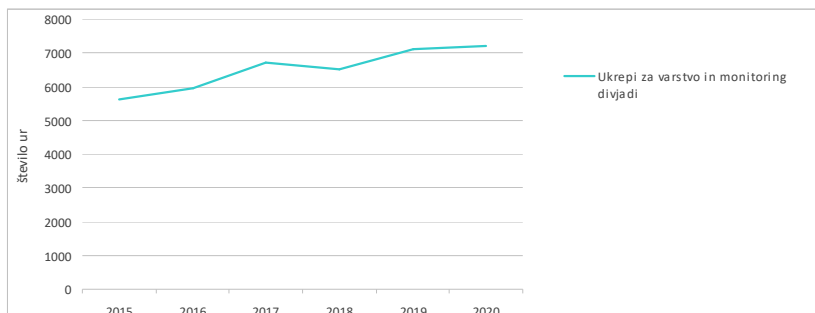
Vrsta ukrepa	Enota mere	2015 - 2020			2019 - 2020		
		Načrt	Realizacija	%	Načrt	Realizacija	%
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI							
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	38174	39088	102,4	13326	14318	107,4
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI							
Vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna košnja)	ha	819,07	815,53	99,6	275,99	270,91	98,2
Spravilo sena z odvozom	ha	129,05	129,63	100,4	36,6	36,6	100,0
Priprava pasišč za divjad	ha	112,64	108,71	96,5	41,72	41,25	98,9
Gnojenje travnikov	ha	68,2	68,15	99,9	24,67	24,77	100,4
Vzdrževanje grmišč	ha	108,99	92,29	84,7	29,69	26,63	89,7
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	37,79	37,79	100,0	10,08	10,08	100,0
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	26,85	27,67	103,1	10,7	9,7	90,7
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	1028	1027	99,9	372	363	97,6
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	1002	978	97,6	312	304	97,4
Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	113	113	100,0	44	44	100,0
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	69	63	91,3	34	34	100,0
3. BIOTEHNIČNI UKREPI							
Zimsko krmljenje	kg	49600	38145	76,9	19200	15550	81,0
Preprečevalno krmljenje	kg	35695	31200	87,4	8925	8670	97,1
Privabljalno krmljenje	kg	265879,475	330291	100,0	60064,475	124729	100,2
Krmne njive	ha	433,78	428,83	98,9	145,59	137,81	94,7
Pridelovalne njive	ha	5,13	5,02	97,9	1,4	1,5	107,1
Solnice	kg	41513	38122	91,8	14000	12126	86,6
4. LOVSKI OBJEKTI							
Solnice (obnova in novogradnja)	število	13996	10612	75,8	4262	3247	76,2
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	1062	1065	100,3	403	402	99,8
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	312	307	98,4	115	115	100,0
Lovske steze (obnova in novogradnja)	število	544	548	100,7	185	187	101,1

V preteklem obdobju so upravljavci lovišč opravili večino načrtovanih biomeliorativnih del. Načrt ni bil resno presežen v nobenem ukrepu, realizacija je visoka. Navzdol odstopajo le ukrepa vzdrževanje grmišč, zimsko in preprečevalno krmljenje ter obnova solnic. Ostali ukrepi presegajo 90 % realizacijo. Analiza opravljenih vseh ukrepov za vzdrževanje okolja divjadi nakazuje, da je v loviščih opravljenih več različnih del, s katerimi se dodatno izboljšujejo ter povečujejo naravne pestrosti in naravna ponudba hrane, kar je za ohranjanje in ponekod tudi za vzpostavitev naravnega ravnovesja nujno potrebno. Obvezna ukrepa vzdrževanje košenin in vodnih virov sta realizirana preko 90 %.

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

Upravljavci lovišč so v skladu z dogovorom na OZUL-u spremljali prisotnosti posameznih živalskih vrst, njihova območja pojavljanja ter stanja v populacijah (damjak le v loviščih Videž Kozina, Tabor Sežana in Gaberk Divača ter gamsa v loviščih Raša Štorje, Vrhe Vrabče, Senožeče, Tabor Dornberk in Jezero Komen). V ukrep varstva in monitoring divjadi so vključene tudi ure za opravljanje lovsko čuvajske službe ter ure za ugotavljanje prehodov divjadi čez ceste. V povprečju zadnjih dveh let je opravljenih 239 ur/lovišče, realizacija načrtovanega

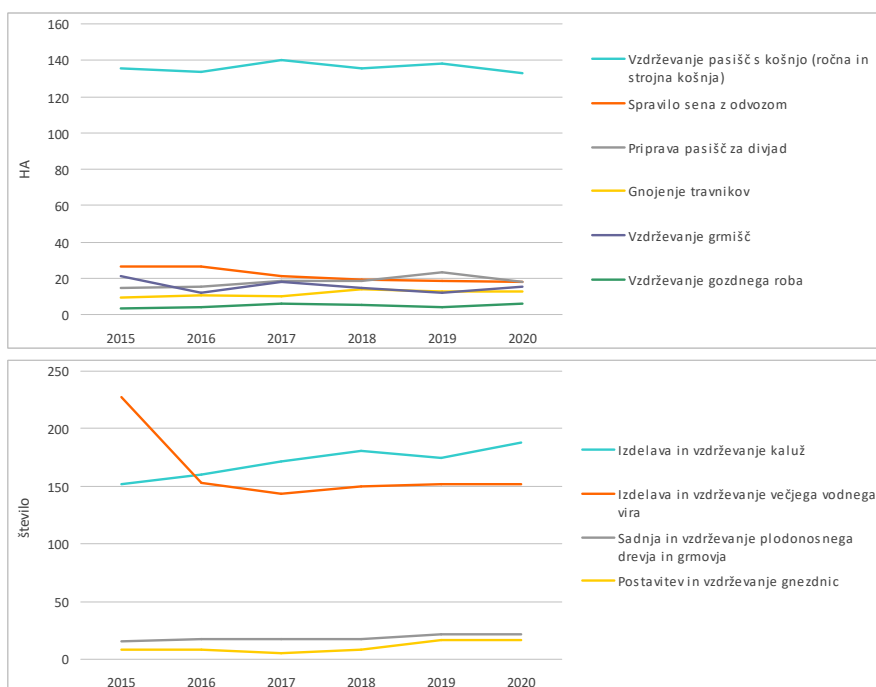
na nivoju LUO je 107 %. Opravljenih ur je zadnji dve leti več kot v šestletnem povprečju. Ukrep izvajajo vsi upravljavci – LD, v skladu s postavljenimi letnimi načrti za lovišča in v primerni količini.

Slika 3.1.1: Število ur za varstvo in monitoring divjadi v obdobju 2015-2020

Biomeliorativna dela

Vzdrževanje pašnikov z redno košnjo je pomemben in obvezujoč biomeliorativni ukrep za izboljšanje prehrambenih razmer divjadi, za zmanjševanje vseh vrst škod na poljih in v gozdu ter nazadnje tudi za uspešnejše opazovanje in izvajanje lova. Vzdrževanje košenin v gozdnem prostoru postaja, z večanjem številčnosti jelenjadi, najpomembnejši biomeliorativni ukrep, ki pa se ga nekateri lovci še vedno ne zavedajo povsem, saj so površine v zadnjem šestletju praktično enake. Nekoliko bolj pozitiven trend je nakazan v letu 2017, ko je bilo vzdrževanih (pokošenih) več kot 140 ha travnikov. Skupna stopnja realizacije načrta je v šestletnem obdobju 99,6 %, v obdobju zadnjih dveh let pa 98,2 % ali v povprečju dobrih 135 ha/leto. V območju je bilo tako v povprečju zadnjih dveh let lanskem letu vzdrževanih v povprečju 1,03 ha travnikov/1000 ha lovne površine. Lovsko vzdrževane košenine predstavljajo 0,1 % lovne površine LUO, dolgoročni cilj predvideva vsaj 0,5 %.

Slika 3.1.2: Biomeliorativna dela poletih v obdobju 2015-2020

Vzdrževanje grmišč je ukrep izboljševanja prehrambenih razmer rastlinojede divjadi, zlasti srnjadi (v zimskem času tudi jelenjadi) in bivalnih razmer za malo divjad. V območju je bilo v zadnjih dveh letih vzdrževanih 26,63 ha grmišč. Ukrep je realiziran 89,7 % in je biomeliorativni ukrep z najnižjo realizacijo. Vzdrževanje grmišč ima tekmo let nihajoč trend in je v glavnem posledica naravnih ujm ter obnove po njih (požari, veter ..). Vzdrževanje vodnih virov ima v območju tradicionalno izredno velik pomen, predvsem to velja za kraški del oz. za dele lovišč na apnenčasti podlagi, kjer je površinskih voda zelo malo. Upravljavci lovišč izdelujejo in

vzdržujejo t. i. kale ali večje vodne vire ter manjše vodne zbiralnike, v katere je treba ob sušnem času vodo tudi dovažati. Zadnja leta so nekoliko manj sušna, kar je verjetno tudi glavni razlog manjšanja obsega vzdrževanja vodnih virov v območju in je razvidno iz grafa.

V območju je bilo skupaj v zadnjih dveh letih vzdrževanih 304 večjih vodnih virov, realizacija je 97 %. Vzdrževanih je tudi 363 kaluž. Realizacija je 98 %. Nekatere kaluže imajo lahko tudi funkcijo vodnega vira, večina pa jih je izdelanih in vzdrževanih s soljo.

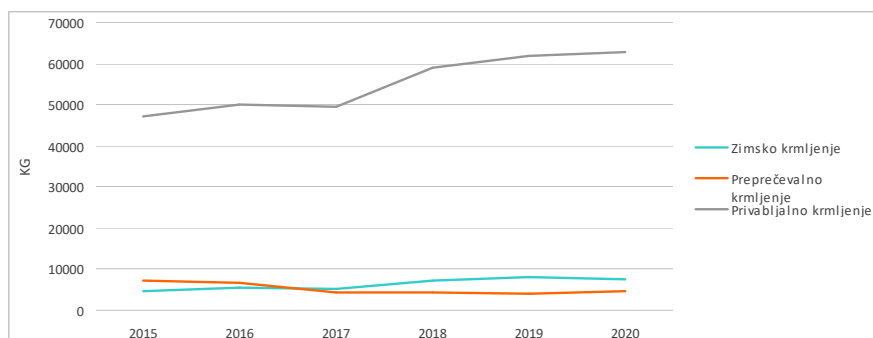
Glede na stanje v okolju divjadi smo mnenja, da so biomeliorativni ukrepi bili ustrezno realizirani.

Biotehnični ukrepi

Krmljenje

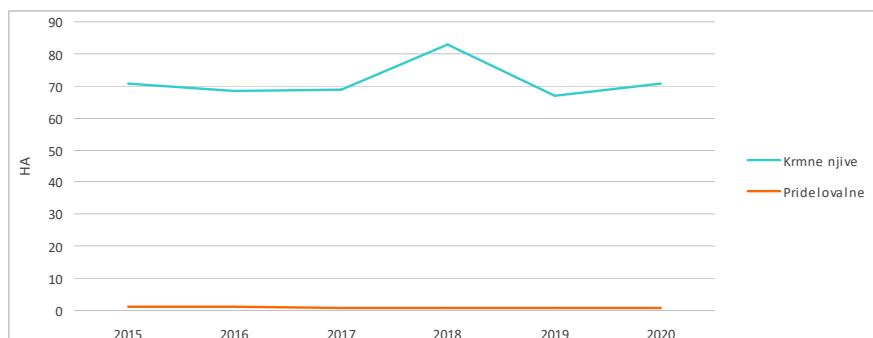
Krmljenje, ki ga z načrtom ločujemo na preprečevalno in privabljalno, je v glavnem namenjeno privabljanju divjih prašičev ter s tem večji realizaciji načrtovanega odvzema z odstrelom. Krmi se s koruzo. Divji prašič je številčno izjemno prisoten v celem LUO, zato se privabljalno krmljenje izvaja v vseh loviščih. Realizacija ukrepov krmljenja je realiziran 100 % tako v šestletju kot tudi v zadnjem dvoletnem obdobju. Nekoliko nižja je realizacija zimskega krmljenja, kar pa je posledica ugodnejših – milejših zim. Krmljenje v LUO je v zadnjih letih dokaj uravnoteženo, a se ga še vedno ne zna prilagoditi naravnemu obrodu. Krmljenje ne sme biti vzvod za večanje številčnosti, temveč le pripomoček k lažji in uspešnejši realizaciji načrtovanega odstrela ter odvracanju prašičev stran od kmetijskih površin. Ugotavljamo, da je krmljenje v območju realno in ustrezno.

V območju je bilo dovoljeno krmiti divje prašiče (privabljalno, preprečevalno), jelenjad (zimsko) in malo divjadi (zimsko). Ostalih vrst divjadi se v LUO ni krmilo.

Slika 3.1.3: Krmljenje po letih

Krmne njive so tudi eden od ukrepov za izboljšanje prehrabne ponudbe divjadi, zadrževanje divjadi v gozdnem prostoru, zmanjševanje pritiska divjadi na polja ter s tem zmanjševanje škod na kmetijskih površinah. V preteklih dveh letih so upravljavci lovišč vzdrževali in posejali nekoliko manj njiv kot v preteklem obdobju, a ostaja na nekem dolgoročnem povprečju. Površina krmnih njiv se je v zadnjem letu zmanjšala v vseh treh LUB. Če so tudi krmne njive eden izmed ukrepov krmljenja, ocenjujemo, da je ukrep potreben zlasti za zadrževanje divjadi stran od kmetijskih površin, zato morajo biti krmne njive postavljene v gozdni prostor, po podobnih zahtevah oddaljenosti od kmetijskih površin kot krmišča. Osnovanih in vzdrževanih je bilo tudi nekaj pridelovalnih njiv, na katerih so upravljavci lovišč pridelovali lastno krmo (njive so posejane v glavnem s koruzo, peso/repo in deteljo).

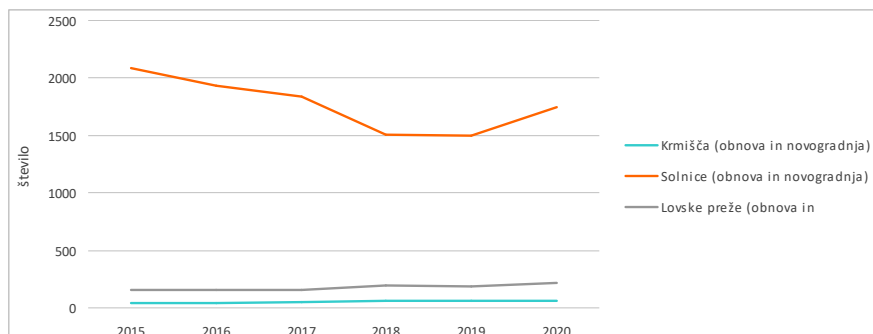

Slika 3.1.4: Njive po letih

Lovski objekti

Sol se polaga v celotnem LUO. Število vzdrževanih - zalaganih in na novo izdelanih je bilo nekaj manj solnic (realizacija ukrepa le 76 %). Vseeno je v povprečju zadnjih dveh let v območju letno 54 solnic/lovišče. Po podatkih upravljavcev lovišč se je, v povprečju, porabilo letno 3,7 kg soli/solnico kg sol ali 202 kg letno na lovišče.

Za večjo učinkovitost pri upravljanju z divjadjo in varnost pri lovu, upravljavci lovišč gradijo ter vzdržujejo veliko število lovsko tehniških objektov. Število objektov in opravljenih delovnih ur je realizirano v skladu z načrti. Ocenjujemo, da je izvajanje ukrepa lovski objekti v LUO ustrezno.

Slika 3.1.5: Krmišča, solnice in lovske preže po letih

Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2021 in 2022

Preglednica 3.1.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2021 in 2022

Vrsta ukrepa	Enota mere	Načrtovan obseg
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI		
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	14.327
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI		
Vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna košnja)	ha	287,93
Spravilo sena z odvozom	ha	42,10
Priprava pasišč za divjad	ha	37,42
Gnojenje travnikov	ha	24,90
Vzdrževanje grmišč	ha	25,64
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	6,58
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	9,38
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	401
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	314
Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	47
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	10
Solnice	kg	14.360
3. BIOTEHNIČNI UKREPI		
Zimsko krmljenje	kg	18.800
Preprečevalno krmljenje	kg	0,00
Privabljalno krmljenje	kg	160.000
Krmne njive	ha	153,13
Pridelovalne njive	ha	2,10
4. LOVSKI OBJEKTI		
Solnice (obnova in novogradnja)	število	4.113
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	499
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	126
Lovske steze (obnova in novogradnja)	število	223

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

Upravljalci lovišč bodo v letih 2021-2022, v skladu s tradicijo in dogovorom na OZUL-u, spremljali prisotnost posameznih živalskih vrst ter po potrebi, ob koncu leta izdelali poročilo o pojavnosti oz. o območjih pogostejših

znakov prisotnosti (karta in opis) za vrste: damjak (le Videž Kozina, Tabor Sežana in Gaberk Divača), gams (v loviščih Raša Štorje, Vrhe Vrabče, Senožeče, Tabor Dornberk in Jezero Komen). V LUO se bo še naprej izvajal monitoring šakala (*Canis aureus*). Pridobljeni podatki bodo namenjeni določitvi realnih ukrepov v populacijah divjadi ter ustreznem prilagajanju številčnosti danostim okolja ter zmanjševanju škod v prostoru. Skladno s spremljanjem stanja posameznih živalskih vrst bodo upravljavci izvajali tudi vsa dela v zvezi z izvajanjem lovsko čuvajske službe.

Biomeliorativna dela

Vzdrževanje pašnih površin v gozdnem prostoru se mora v obdobju 2021-2022 povečati (oz. vsaj ohraniti) zlasti v loviščih, kjer upravljavci trajnostno upravljajo z jelenjadjo (brkinski, zgornji del kraškega LUB). Biotehnični ukrepi izboljšujejo naravno prehransko kapaciteto ter zmanjšujejo pritiske divjadi na kmetijske površine. Pri tem velja velika pozornost košnji v času poleganja mladičev ter času gnezdenja oz. valjenju ptic. Košnja naj se, kjer je to mogoče, izvaja izven obdobja reprodukcije živalskih vrst (pomladanski čas) in po obdobju cvetenja travnatih rastlin. Pozna košnja naj se upošteva predvsem na zavarovanih območjih, območjih Nature, območjih naravnih vrednot oz. tam, kjer je izražena velika biotska pestrost tako rastlinja kot tudi živalstva. Ostala določila:

- Upravljavci lovišč naj v sodelovanju oz. z dovoljenjem lastnikov pokosijo travniške enklave sredi gozda, pri tem lahko ZGS ponudi svojo pomoč in strokovno obrazložitev.
- Revirni gozdarji naj svojo pomoč nudijo pri izločanju takih površin v gozdu tako, da te površine pri detajlnem gozdno gojitvenem načrtovanju izločajo kot posebne negovalne enote, ki so namenjene prehrani divjadi in naj se ne pogozdujejo.
- Načrtovana površina, ki jo morajo lovišča vzdrževati v letih 2021-2022 skupaj je najmanj 287,93 ha (predlog upravjalcev lovišč), kar predstavlja 0,11 ha košenin/100 ha lovne površine letno. Ob soglasjih (dovoljenjih) lastnikov zemljišč se te površine lahko povečajo oz. je celo zelo zaželeno njihovo povečanje.
- Priprava pasišč - gnojenje travnikov mora biti načrtno in kontrolirano v skladu s splošno uveljavljeno prakso, zato naj se za ta ukrep predvidi izdelava gnojilvenega načrta, ki ga izdelata kmetijska svetovalna služba. Pri izdelavi oz. usmerjanju priprave gnojilnega načrta pa naj sodeluje tudi pristojna naravovarstvena služba - ZRSVN. Gnoji naj se ne na območjih, kjer so prednostni habitatni tipi (suha in polsuha travišča, mokrotni travniki) in so evidentirana nahajališča zavarovanih in kvalifikacijskih rastlinskih vrst ter kvalifikacijskih vrst metuljev. Gnojenje in spravilo sena z odvozom so ukrepi, ki naj se izvajajo na istih površinah kot košnja oz. na površinah, ki so se kosile že od nekdaj.

Zaradi pomanjkanja površinskih voda, predvsem pa zaradi sušnega poletnega obdobja, se mora v območju vzdrževati veliko vodnih teles v obliki kalov oz. manjših vodnih zbiralnikov, v katera se ob morebitnem pomanjkanju vodo tudi dovaža. V območju se teži k vzdrževanju 3 vodnih teles/1000 ha skupne površine LUO, kar pomeni, da stremimo k cilju 350 vodnih teles ali v povprečju 15/lovišče. Upravljavci lovišč bodo samoiniciativno, brez načrta, v vodne objekte v primeru suše vodo dovažali. Pri vzdrževanju vodnih virov naj se v največji možni meri ohranja obrežna vegetacija, dela naj se izvajajo izven obdobja gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom.

Biotehnični ukrepi

Krmljenje kot glavni biotehnični ukrep v LUO je v glavnem namenjen privabljanju in izvajanju odstrela divjih prašičev. Ukrep je nujen, saj se tekom leta (obdobje brez organiziranih skupnih pogonov na prašiče) izvrši cca 60 % celotnega odvzema. V tem obdobju so tudi pritiski prašičev na kmetijske površine največji. Namen časovno in prostorsko usmerjenega krmljenja divjadi v Primorskem LUO ni in ne sme postati dvig natalitete oz. preživetvenega praga posameznih vrst temveč odstrel.

V LUO se krmi izključno divje prašiče in po potrebi malo divjad (istrski LUB). V primerih mrzlih zim, se lahko tudi zimsko krmi jelenjad (brkinski LUB, zgornji del Krasa). Ostalih vrst divjadi v LUO ni treba krmiti. Pri izvajanju krmljenja so upravljavci dolžni upoštevati pogoje krmljenja, vrsto in količino krme, ki so opredeljene v tem načrtu.

Biotehniških del ni treba realizirati, jih pa tudi ni dovoljeno presegati.

Lovski objekti

Lovski tehniški objekti so namenjeni lovcem za izvajanje lova in nekaterih biotehničnih ukrepov. Število in izvedba del na teh objektih je načrtovana v obsegu preteklih letih. Ocenjujemo, da so načrtovani ukrepi ustrezni in da bodo pripomogli k ustreznemu upravljanju z lovišči. Krmišča za divjad so preverjena ter zapisana v katastru krmišč, ki je priloga tega načrta. Lokacije krmišč bodo ostale enake za leti 2021-22 ter se ne bodo spreminjale, možno je le krčenje števila le-teh.

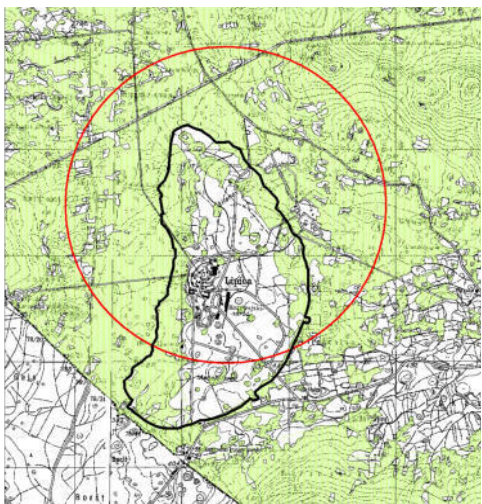
Določila krmljenja:

- **V skladu s prvim odstavkom 13. člena ZNUAPK preprečevalno krmljenje divjega prašiča v času trajanja visoke stopnje ogroženosti ni predvideno in glede na namen zakonodajalca (v celoti urediti krmišča, do katerih lahko dostopajo divji prašiči) tudi ni dovoljeno.**
- V ustreznem času in razmerah strnjenih gozdov ter ustrezne oddaljenosti od kmetijskih površin ima lahko krmljenje tudi značaj odvracanja od kmetijskih površin. Odločitev za privabljalno oz. preprečevalno krmišče je v pristojnosti upravljavca lovišča, ob soglasju ZGS. Kataster krmišč, v katerem je navedeno število krmišč v posameznem lovišču in namen krmišča, je priloga tega načrta. Opredelitev točne lokacije krmišča je v letnem načrtu lovišča.
- Preprečevalno krmišče za divje prašiče mora biti stalno založeno v času od 1. 2. do 30. 9. in mora biti oddaljeno vsaj 500 m od zunanje meje gozdnega kompleksa z negozdno krajino – v gozd. Krmljenje je dovoljeno le na način, da je krma na krmiščih dostopna samo divjemu prašiču (npr. krmni valj, polaganje krme v tla, prekrivanje krme, izjema so avtomatične krmilnice).
- **ob večjem naravnem obrodu v letu 2020 se pričakuje večjo številčnost prašičev in posledično višji odvzem, ki je v povezavi z možnostjo pojava APK, nujen. Zato se za leti 2021 in 2022 dovoli poraba koruze za privabljalno krmljenje divjih prašičev v količini 160.000 kg, kar je nekoliko več kot v preteklosti, a pomeni - cca 25,0 kg krme na osebek v letih 2021 in 2022 skupaj načrtovanega odvzema prašičev.**
- V Letnem načrtu lovišča so opredeljene maksimalne letne količine krme/lovišče in maksimalno št. krmišč. Termin založenosti (v letu) je v pristojnosti upravljavca lovišča.
- Lociranje privabljalnih krmišč za divje prašiče je dovoljeno samo v strnjenih zaokroženih gozdnih kompleksih večjih od 200 ha (krmljenje v kmetijski krajini in privabljanje v bližino kmetijskih kultur ni dovoljeno).
- Za krmo je priporočljivo uporabljati domače vrste žit in koruze.
- V brkinskem LUB (območja prisotnosti rjavega medveda) morajo biti krmišča za divje prašiče usklajena s strategijo upravljanja z medvedom v Sloveniji (oddaljena najmanj 2 km od sklenjenih naselij oz. predelov s poudarjeno turistično-rekreativno funkcijo).

V skladu s 13. členom ZNUAPK je na vseh krmiščih za prostoživeče živali, do katerih lahko dostopajo divji prašiči, prepovedano krmljenje z živalskimi stranskimi proizvodi. Na krmiščih za zveri je dovoljeno krmljenje z živalskimi stranskimi proizvodi le v primeru pridobljenega dovoljenja UVHVVR.

V kolikor bi v letih 2021 – 2022 prišlo do preklica prepovedi krmljenja s hrano živalskega izvora se v loviščih je hrano živalskega izvora dovoli polagati le na krmišča za male zveri, ki morajo biti ustrezno načrtovana in objavljena v prilogi tega načrta. Krmo živalskega izvora za male zveri se polaga na strnjeno površini do največ 4 m². Na krmišču za male zveri je istočasno lahko največ 6 kg hrane živalskega izvora, ki ne predstavlja kadavra divjadi ali največ en kadaver divjadi. Ostanke, ki jih divjad ne poje, je treba zaradi higienskih razlogov redno odstranjevati.

Zaradi ponovnih škod od divjih prašičev se na območju Kobilarne Lipica tudi v letih 2021 – 2022 ne dovoljuje krmljenja (vse oblike) v radiju 1,5 km okrog golf igrišča (spodnja karta), na obodu pa je potrebno postaviti sistem krmišč (območje Stari Tabor, Široki vrh – 2 krmišči, eno Tabor Sežana in eno Gaberk Divača, Gropajski bori - 1 krmišče in Kokoška - 1 krmišče), kjer se izvaja odstrel. Odstrel prašičev na območju Lipice (omenjeno območje prepovedi krmljenja) se ob upoštevanju lovnih dob izvaja brez strukturnih omejevanj.

Slika 3.1: Območje prepovedi krmljenja

Natančne lokacije aktivnih krmišč (s k.o., parcelno številko in geokoordinato) se nahajajo pri nosilcu načrta na ZGS Območna enota Sežana. Usklajenost količin krme z načrtom LUO je dosežena ob izdaji sklepa o usklajenosti letnih načrtov lovišč.

3.2 Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje

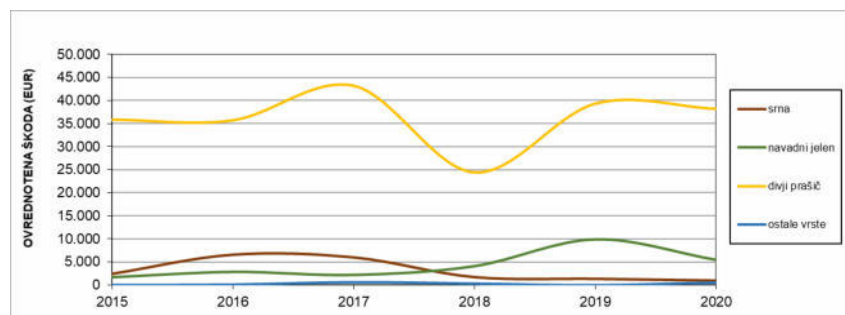
Škode na kmetijskih kulturah in domači živini ter presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

Povzročene škode v obdobju 2015 - 2020

Preglednica 3.2.1: Škoda, ki jo je povzročila divjad v obdobju 2015 - 2020

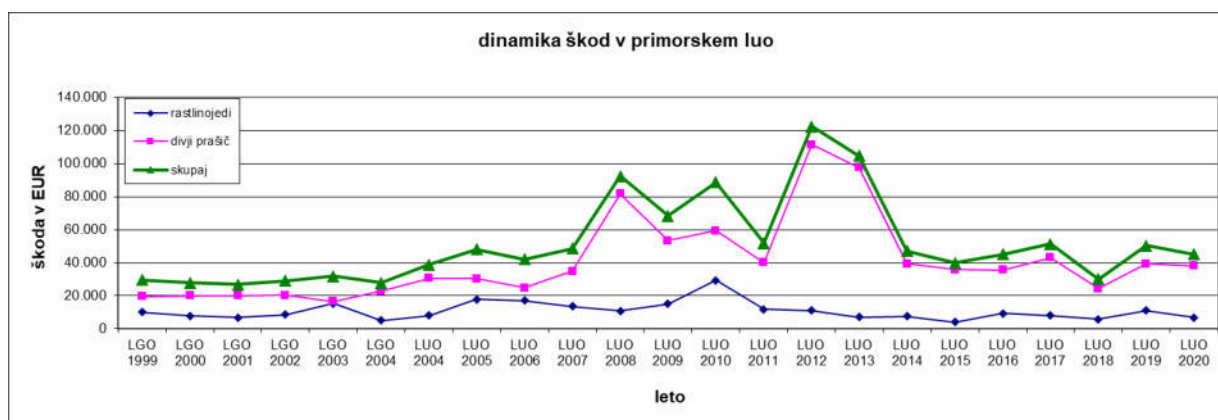
Vrsta divjadi	Kultura	2015 - 2020		2019 - 2020	
		Izplačana škoda	EUR / 100 ha	Izplačana škoda	EUR / 100 ha
srna	kulture	3.743,47	2,80	58,00	0,04
	vinska trta	13.141,36	9,83	2.233,90	1,67
	sadno drevje	860,00	0,64	65,00	0,05
	okrasno drevje, ind. rastl.	687,00	0,51	0,00	0,00
	oljke	732,00	0,55	35,00	0,03
skupaj srna		19.163,83	14,34	2.391,90	1,79
navadni jelen	kulture	8.964,53	6,71	5.188,99	3,88
	travniki	406,75	0,30	131,97	0,10
	sadno drevje	4.349,70	3,25	1.343,00	1,00
	vinska trta	10.395,20	7,78	7.653,20	5,73
	ostalo	1.681,00	1,26	901,00	0,67
skupaj navadni jelen		25.797,18	19,30	15.218,16	11,38
divji prašič	kulture	93.984,62	70,31	27.635,57	20,67
	travniki	93.217,37	69,73	38.278,83	28,64
	grozdje	29.425,74	22,01	11.543,49	8,64
skupaj divji prašič		216.627,73	162,05	77.457,89	57,94
SKUPAJ PARKLJARJI		261.588,74	195,69	95.067,95	71,12
šakal		0,00	0,00	0,00	0,00
lisica		411,90	0,31	0,00	0,00
jazbec		408,10	0,31	114,00	0,09
poljski zajec		717,00	0,54	560,00	0,42
siva vrana		0,00	0,00	0,00	0,00
ostale vrste		335,00	0,25	45,00	0,03
SKUPAJ OSTALO		1.872,00	1,40	719,00	0,54
VSE SKUPAJ		263.460,74	197,09	95.786,95	71,65

Lovske družine so v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu ter Pravilnikom o vsebini načrtov upravljanja z divjadjo dolžne v okviru letnega načrta lovišča poročati o škodnih dogodkih v tekočem letu. Po podatkih lovskih organizacij je bila škoda, ki jo je povzročila divjad na lovni površini, objektih in domačih živalih, v letih 2019 in 2020 na območju Primorskega LUO, ovrednotena na 95.786,95 €. Skupna višina škod od divjadi, ki jo prikazujemo z ovrednoteno škodo se je v obdobju 2019 – 2020 nekoliko povečala. Daleč največ škode so povzročili divji prašiči (81 %), sledi navadni jelen (16 %), srnjad (2,5 %) ter jazbec, poljski zajec in šoja (skupaj manj kot 1 %). Povečanje števila škodnih primerov je posledica pritiska divjadi na škodne objekte ter seznanjenost javnosti za prijavo škode, tudi za škode manjšega obsega oz. vrednosti.

Slika 3.2.1: Dinamika škod od divjadi v LUO

Največ škode, na lovnih površinah, je bilo v preteklem šestletnem obdobju ovrednoteno v letu 2017. Škoda med leti precej niha. Posredni vzroki za nihanja vrednosti škod so periodična izboljšanja življenjskih razmer v obliki obrodov gozdnega drevja (žir, želod, kostanj), milejših zim ter posledično povečanje prirastka in številčnosti divjega prašiča.

Slika 3.2.2: Dinamika škod od divjadi v LUO po letih

Divji prašič je glavni povzročitelj škod v Primorskem LUO. Škoda se je povečala v dveh LUB, največ v kraškem, kjer je najvišja in predstavlja 46,8 % vse škode v LUO in izkazuje indeks na pram obdobju 2017 – 2018 v višini 143. V brkinskem LUB je 33,1 % delež vse škode v LUO, indeks napram prejšnjemu obdobju pa znaša 106. Najnižja je škoda v istrskem LUB in predstavlja 20,1 % vse škode v LUO in se je nekoliko znižala (indeks 95). Škoda je napram prejšnjem dvoletnem obdobju nižja pri srnjadi, jazbecu, lisici šojah, nekoliko višja pa pri navadnem jelenu, divjemu prašiču in poljskemu zajcu.

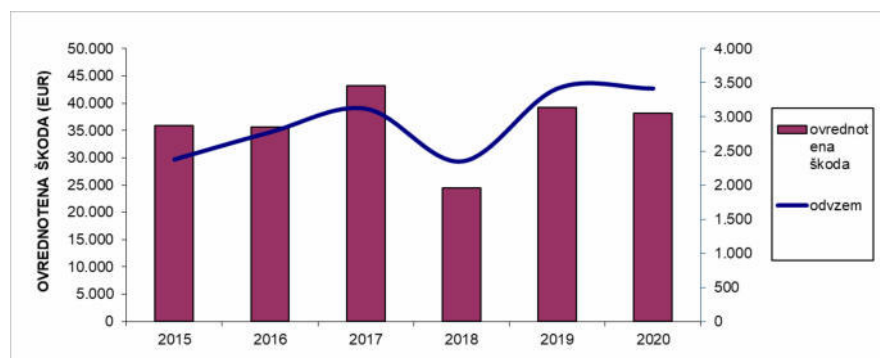
Škoda od srnjadi je v primerjavi s prejšnjim obdobjem veliko manjša, indeks 31 in je za nivo LUO absolutno majhna ter gre v glavnem na račun pritiska srnjadi v vinogradih v pomladanskem času. Največ – 57,8 % škode od srnjadi je v istrskem LUB, sledi kraški LUB z 39,3 %. V brkinskem LUB škode od srnjadi skoraj ni. Škoda od srnjadi ne predstavlja problema za okolje. Pojavlja se na manjših, lokalnih površinah, predvsem na raznih kmetijskih kulturah (radiču, fižolu in drugih vrtninah) ter predvsem kot objedanje mladih poganjkov na oljkah in vinski trti. Delež škod od srnjadi predstavlja le 2,5 % (v obdobju 2017 – 2018 9,4 %) celotne škode v LUO.

Škoda od jelenjadi se je v obdobju 2019 – 2020 znatno povečala (indeks 247). Predvsem zaradi močnega povečanja škod v vinogradih v letu 2019, ki pa se je že naslednje leto močno znižala. Največ jo je na Krasu, in sicer v sadovnjakih ter vinogradih, kjer je 72,2 % vseh škod v LUO. Sledi istrski LUB s 15,2 % in brkinski LUB z 12,6 % vse škode od jelenjadi. V primerjavi s prejšnjim obdobjem je škoda je najbolj narasla v istrskem LUB – indeks 453, nekoliko manj v kraškem LUB – indeks 288. V brkinskem LUB pa je povečanje škode minimalna – indeks 105. Delež škode od jelenjadi predstavlja v skupni škodi v LUO slabih 16 %; skupaj s srnjadjo (obeh velikih rastlinojedov) so škode predstavljale 18,4 % in so se v primerjavi s prejšnjim obdobjem povečale za 27 %. Ocenjujemo, da so škode od rastlinojede divjadi na kmetijskih površinah v LUO še vedno nizke. V povprečju znašajo nekoliko manj kot 293,50 €/lovišče na leto.

V primerjavi s prejšnjim dvoletnim obdobjem je za obdobje 2019 – 2020 ovrednotenih nekoliko več škod (indeks 115) od divjih prašičev. Ta je še vedno na višini škod šestletja (izjema je nizka škoda leta 2018) in je daleč pod obsegom škode, ki so jo divji prašiči povzročili leta 2012 in 2013. Vzrok nižjih škod je večja ponudba naravne hrane v obliki obroda plodonosnih drevesnih vrst, predvsem hrastov in kostanja, ki ga je bilo v letih 2019 in 2020 več. Največ škode se divji prašiči povzročili na travni ruši, koruzi, krompirju in vinogradih. Škoda v obravnavanem obdobju v LUO je še znosna in želeli bi, da je vsako leto nižja. Ocenjujemo, da je številčnost divjih prašičev odvisna od količine naravne hrane. Zaradi dobrega obroda plodonosnih drevesnih vrst ocenjujemo, da bo številčnost divjih prašičev v naslednjem obdobju še nekoliko večja.

Največ škod so divji prašiči povzročili v kraškem LUB, kjer je 41,6 % vse škode v LUO. V primerjavi s prejšnjim obdobjem je v tem LUB škoda močno narasla (indeks 218) predvsem na račun povečanja škod na travni ruši in sadnem drevju. Sledi Brkinski LUB s 38,5 % vse škode od divjih prašičev v LUO, kjer se je škoda nekoliko zmanjšala (indeks 85). Najmanj škode so divji prašiči povzročili v istrskem LUB, kjer se je obseg škode tudi nekoliko zmanjšal (indeks 86) in predstavlja 19,9 % vse škode od divjega prašiča v LUO.

Ovrednotena škoda od divjih prašičev v letu 2019 in 2020 v povprečju znaša 1.291 € letno in je ob taki številčnosti (povpr. letni odvzem 111 prašičev/lovišče) še vedno dolgoročno znosna.

Slika 3.2.3: Škode in odvzem divjih prašičev

Preglednica 3.2.2.: Število škodnih dogodkov v preteklem petletnem obdobju

lovišče	število škodnih dogodkov po letih						SKUPAJ
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
BRJE - ERZELJ	13	15	13	11	24	11	87
BRKINI	14	9	6	2	11	1	43
BUKOVCA	27	46	54	21	25	10	183
DEKANI	12	11	15	9	7	3	57
DOLCE-KOMEN	6	6	12	8	10	11	53
FAJTI HRIB	44	42	26	11	23	4	150
GABERK - DIVAČA	9	10	14	9	9	12	63
GRADIŠČE - KOŠANA	6	5	4	0	16	8	39
ISTRA - GRAČIŠČE	26	8	32	17	17	25	125
IZOLA	16	10	7	2	6	4	45
JEZERO - KOMEN	5	4	4	1	1	11	26
KOJNIK - PODGORJE	2	0	4	3	1	2	12
KOPER	12	13	14	11	11	10	71
KRAS - DUTOVLJE	7	4	1	2	8	23	45
MAREZIGE	22	12	19	18	0	19	90
PREM	3	3	26	10	20	13	75
RAŠA - ŠTORJE	2	6	1	4	5	6	24
RIŽANA	8	5	11	6	12	13	55
SENOŽEČE	0	2	4	10	18	5	39
SLAVNIK - MATERJA	0	5	13	7	14	15	54
STRUNJAN	0	0	3	0	2	3	8
ŠMARJE	5	8	7	2	2	0	24
ŠTANJEL	0	0	1	1	7	10	19
TABOR - DORNBERK	9	11	12	8	18	6	64
TABOR SEŽANA	1	0	0	0	0	0	1
TIMAV - VREME	3	6	0	2	2	6	19
TRSTELJ - KOSTANJEVICA	13	10	11	0	10	14	58
VIDEŽ - KOZINA	10	7	13	4	2	5	41
VRHE - VRABČE	30	20	27	38	35	22	172
ŽABNIK - OBROV	9	4	14	7	20	7	61
SKUPAJ	314	282	368	224	336	279	1.803

Podoben trend kot škode na lovnih površinah je tudi pri škodah na nelovnih površinah. Znatno se je povečalo število škodnih primerov v letu 2020. Kljub povečanju števila primerov, pa se je višina ocenjene škode na celotnem LUO, v primerjavi s preteklim obdobjem, zmanjšala. Zmanjšanje je več kot za polovico. Najbolj se je zmanjšala škoda od navadnega jelena, in sicer za 80 %. Za približno 60 % sta se zmanjšali škodi od srnjadi in šoje, od divjega prašiča pa za 33 %.

Preglednica 3.2.3: Ocenjena škoda na nelovnih površinah po povzročiteljih

VRSTA DIVJADI	EUR
sma	32.132,70
navadni jelen	19.432,02
divji prašič	28.149,86
šoja	34.668,76
lisica	61,00
poljski zajec	891,14
Skupna vsota	115.335,48

Območju so tudi velik problem škode, ki jo povzročajo ptice, tako zavarovanih vrst, kot šoje, ki so divjad. Škoda od šoj predstavlja 30 % vse škode na nelovnih površinah. V strukturi škod izrazito prevladujejo škode na sadju in sadnem drevju z 51 %. Pomemben delež (26 %) predstavljajo tudi škode na grozdju. Razritin, ki so bile velik problem preteklih let, pa v tudi letu 2019 in 2020 ni bilo izjemno veliko. Nelovna površina je bila v veliko primerih opredeljena kot urbano naselje, kjer ni nikakršne zaščite kmetijskih površin.

Preglednica 3.2.4: ocenjena škoda na nelovnih površinah po povzročiteljih

LOVIŠČE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SKUPAJ
Brije Erzelj		1	2	1	1	2	7
Brkini		3	4	1	1	3	12
Bukovca		2	9		3	2	16
Dekani	2	4	3	3	1	1	14
Dolce Komen		0				0	0
Fajti hrib	4	0		1	1	2	8
Gaberk Divača	2	2	1		1	4	10
Gradišče Košana		0			1	1	2
Istra Gračišče	1	2	2	4	7	8	24
Izola		1	1		2	1	5
Jezero Komen		0	1			2	3
Koper		4	13	7	3	4	31
Kojnik Podgorje		0				0	0
Kras Dutovlje		0				9	9
Marezige	2	1			1	0	4
Prem		0	2			0	2
Raša - Štorje		0				0	0
Rižana	1	0	3		1	4	9
Senožeče		0				0	0
Slavnik Materija	1	3	6	4	11	7	32
Strunjan		0	2	5	2	2	11
Šmarje		2				0	2
Štanjel		0				1	1
Tabor Dornberk		0				0	0
Tabor Sežana	4	1	3	6	1	15	30
Timav Vreme		0	2	3		0	5
Trstelj Kostanjevica	3	10	6	3	5	20	47
Videž Kozina	4	7	15	7	4	7	44
Vrhe Vrabče		0	1		1	1	3
Žabnik Obrov		0	1		1	5	7
Skupna vsota	24	43	77	45	48	101	338

Odgovornost za nastanek škode od in na divjadi ter postopki za njeno ugotavljanje in določevanje odškodnin so obrazloženi na spletni strani ZGS:

http://www.zgs.si/delovna_podrocja/gozdne_zivali_in_lovstvo/divjad/index.html.

Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2015 - 2020

Preglednica 3.2.5: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2015 – 2020

Vrsta ukrepa	2015 - 2020		2019 - 2020	
	Število lovišč	Opravljenе ure	Število lovišč	Opravljenе ure
tehnična sredstva	123	7.223	42	2.535
kemična sredstva	123	6458	41	2.295
SKUPAJ		13.681		4.830

Večina ukrepov za preprečevanje škod od divjadi v območju, ki jih opravljajo upravljavci lovišč, se izvaja na kmetijskih površinah, v gozdu nič. Za zaščito se uporabljajo tehnična (električni pastirji, plašilni topi, zaščitne mreže, zaščitni tulci...) ter kemična sredstva (Arbin in Tricol, Hagapur). V letih 2015-2020 je bilo po podatkih upravljavcev lovišč v te namene opravljenih 13.681 delovnih ur. Ocenjujemo, da podatek ni povsem realen in gre le za oceno. Opravljenega dela v te namene je verjetno še veliko več, le evidentirana niso (v povprečju 9 LD nima podatka o opravljenih delih ali pa del niso opravili). Z gotovostjo pa lahko zatrdimo, da količina opravljenega dela in porabljenega materiala sledi potrebam v okolju, predvsem pa tudi angažiranju tako oškodovancev kot tudi upravljavcev lovišč. V območju se povečuje število zavarovanih obdelanih kmetijskih površin – njiv. Pozitivno je dejstvo, da se tega zavedajo upravljavci, ki sredstva in materiale lastnikom zemljišč tudi zagotavljajo. Po podatkih, ki so nam na voljo, se je od materialov za zaščito v preteklem letu izvajalo varovanja z električnimi pastirji, plinskim topom, zaščitno mrežo. Potencialnim oškodovancem ali pa tudi tistim, ki so škodo že imeli, se je razdelilo več litrov raznih repelentov (podatek evidentiranih količin je pomanjkljivo evidentiran, saj upravljavci v poročilih navajajo uporabo kemičnih zaščitnih sredstev, vendar velikokrat brez količin). Največ sredstev za preprečevanje škod se je porabilo pri zaščiti vinske trte, oljčnih nasadov in različnih njiv.

Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2021 in 2022

Preglednica 3.2.6: Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2021 in 2022

Vrsta ukrepa	Načrtovane ure
tehnična sredstva	2.659
kemična sredstva	

Zaradi škod, ki jih povzročajo razne vrste divjadi (divji prašič, srnjad, poljski zajec, v zadnjem času vse več tudi jelenjad), upravljavci lovišč načrtno izvajajo ukrepe za zaščito kmetijskih kultur, predvsem vinogradov in poljščin. Upravljavci lovišč v letih 2021-2022 v svojih načrtih po potrebi namenjajo več električnih pastirjev, več žičnih ograj ter kemična zaščitna sredstva. Količino sredstev za zaščito se le predvideva. Večina upravljavcev bo sredstva zagotavljala glede na potrebe oškodovancev.

Kljub relativno ugodnem trendu škod pa naj se vsi upravljavci lovišč trudijo poleg ukrepov v populacijah divjadi še več storiti na preventivni zaščiti zlasti kmetijskih površin. Na podlagi zaprosila lastnikov kmetijskih ali gozdnih površin se količine sredstev in materiala za zaščito pred divjadjo lahko bistveno povečajo. Na področjih velikih povozov divjadi naj se naslavlja vloga na cestna podjetja za postavitve več novih opozorilnih tabel "divjad na cesti" ter najbolj problematične predele opremljati s svetlobnimi in kemičnimi odvracali.

Sredstva so minimalna pomoč pri zaščiti kmetijskih površin, pravilno in zaželeno je, da se sodelovanje med lastniki zemljišč in upravljavci lovišč vzpostavi in poveča v obojestransko dobro. Upravljavci lovišč - LD, ki morajo še posebej več storiti za preprečevanje škod, so: Bukovca, Fajti hrib, Istra Gračišče, Vrhe Vrabče, Brje Erzelj, Slavnik Materija, Kras Dutovlje, Marezige, Rižana, Prem. Koper in Trstelj Kostanjevica.

Pri škodah moramo ločiti povzročitelje škod oziroma kdo za škodo odgovarja, glede na to, kje je le-ta nastala.

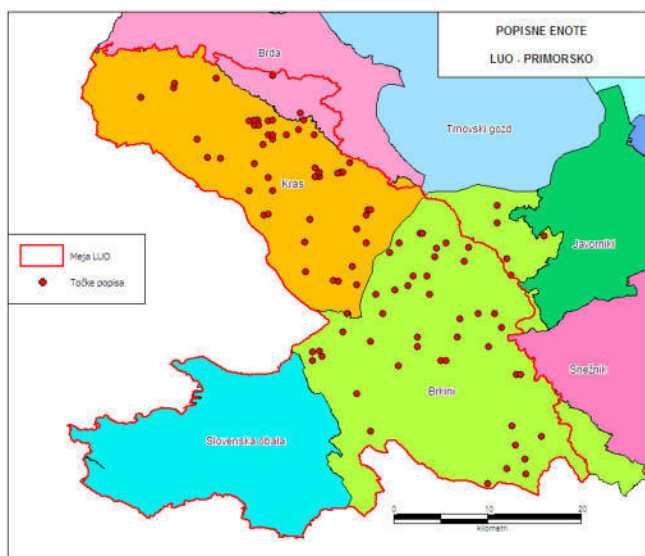
Vpliv rastlinojede divjadi na gozdne ekosisteme

V letih 2009 in 2010 je ZGS opravil prvi popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni metodi na območju celotne Slovenije. Izvedba popisa ne terenu prostorsko ni vezana na območje LUO, ampak se opravlja po »ekoloških enotah« (popisne enote - PE) pri oblikovanju katerih smo upoštevali populacijska območja rastlinojede parkljaste divjadi in zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi ipd.

V letih 2014, 2017 in 2020 smo v vseh popisnih enotah v LUO izvedli drugi, tretji in četrti popis objedenosti gozdnega mladja. Ugotavljamo, da so sistematično pridobljeni podatki pomemben vir informacij ne le o vplivu divjadi na objedenost gozdnega mladja, ampak tudi o sami drevesni sestavi, gostoti ter vertikalni in horizontalni strukturi mladovij.

Večji del LUO pokrivajo tri popisne enote (PE): Slovenska obala, Kras in Brkini. Primorsko LUO sega v PE Brda (Zahodno visoko kraško LUO), medtem ko se PE Brkini razteza v Notranjsko LUO. V PE Slovenska obala se popisa objedenosti ne izvaja, saj se na podlagi mreže stalnih vzorčnih ploskev v tej enoti ne da izločiti 51 popisnih ploskev, na katerih je glavni kriterij razvojna faza - mladje ali sestoj v obnovi.

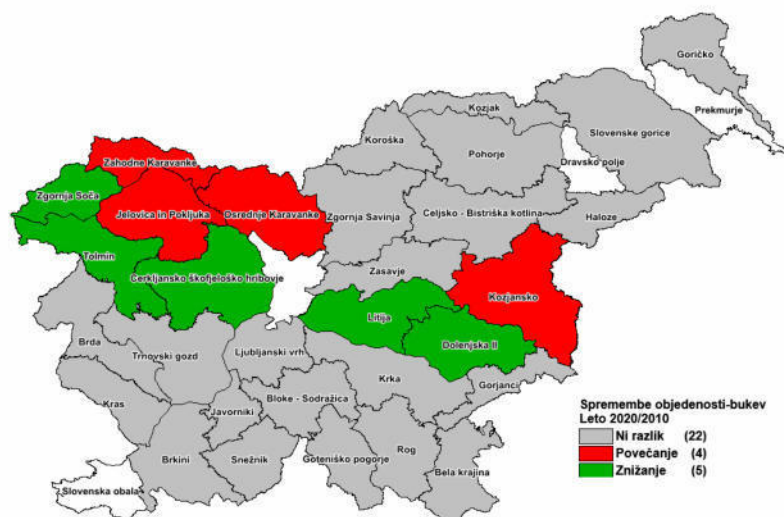
Objedenost smo popisovali v 4 višinskih razredih med 15 cm in 150 cm. Pri mladju do višine 15 cm objedenosti nismo popisovali, ugotavljali smo le pomladitveni potencial (število osebkov po posameznih drevesnih vrstah).

Slika 3.2.4: Prikaz popisnih enot v LUO

V letu 2020 smo popis ponovno izvedli le v PE Kras in PE Brkini. V obeh popisnih enotah je popisanih zadostno število popisnih ploskev – v obeh PE 51 ploskev. PE Slovenska obala popisa nismo izvajali.

Pri tolmačenju rezultatov popisa objedenosti se je treba zavedati, da so posamezne drevesne vrste v prehrani parkljaste divjadi različno priljubljene. Tako je npr. delež objedenosti plemenitih listavcev lahko zelo visok že pri nizkih gostotah, nasprotno pa je delež objedenosti smreke ali borov praviloma visok šele pri zelo visokih gostotah divjadi. Raziskave kažejo, da se odvisnost med številčnostjo divjadi in objedenostjo mladja najbolj premosorazmerno odraža pri objedenosti bukve. Bukev je pri divjadi srednje priljubljena, prostorsko je zastopana praktično na vseh rastiščih in je navsezadnje graditeljica večine sestojev, zato je primerna kot indikator populacijskih trendov rastlinojede divjadi. Delež bukve v Kraškem GGO ni ravno velik, zato primerjava s preostalimi območji v Sloveniji ni preprosta. Prav tako ni primerno opredeljevanje vpliva rastlinojedov prek objedenosti drugih drevesnih vrst, ki imajo bistveno drugačen status, tako v gozdu kakor tudi v prehranski priljubljenosti.

Slika 3.2.5: Spremembe v deležu poškodovanih osebkov bukve v popisu 2020 glede na popis 2010

Predmet analize vpliva rastlinojedih parkljarjev je tisti segment gozda, od katerega je odvisno naravno pomlajevanje in s tem nadaljnji razvoj gozda. S tega vidika je predvsem pomembno, kakšna je številčnost in vrstna sestava mladja v najvišjem višinskem razredu (R4), ki ga še spremljamo in predstavlja osnovo za vrstno pestrost bodočih končnih sestojev. Izostanek oz. zelo nizek delež nekaterih drevesnih vrst (jelka, plemeniti listavci) v tem razredu je lahko posledica močnejšega objedanja. To še posebej velja za primere, ko imamo v nižjih višinskih razredih znaten delež določene drevesne vrste, v najvišjem razredu pa te drevesne vrste ni ali pa je slabo zastopana. Predvidevamo, da je razvoj mladja, ki preraste višino 150 cm, neodvisen od objedanja parkljaste divjadi. Število dreves na enoto površine se z rastjo gozda zmanjšuje. Za normalno gospodarjenje z gozdom je torej nujno, da se lahko z ustreznimi gozdnogojitvenimi ukrepi (redčenjem) spreminja deleže drevesnih vrst tako, da se zasleduje ciljna drevesna sestava.

V analizi se posebej prikaže objedenost bukve. Na nivoju Slovenije je bukev najpogostejša drevesna vrsta v sestavi gozdnega mladja, ki je v skupnem (popis 2020) zastopana s 40 %. Hkrati pa je tudi razmeroma priljubljena vrsta za prehrano rastlinojede parkljaste divjadi. Zaradi teh lastnosti dobro odraža vpliv divjadi na gozdno mladje. V Primorskem LUO je delež bukve razmeroma nizek, kar pomeni, da je interpretacija vpliva divjadi na gozdno mladje samo z objedenostjo bukve manj zanesljiva.

Popisna enota Kras

V zgornjem delu ustreza osrednjemu območju areala jelenjadi brkinsko-kraške populacije in se širi v robno območje - ostali del Krasa ter v Vipavsko dolino.

Preglednica 3.2.7: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020 – PE Kras

Skup. DV	št. vz.	< 15cm			R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	1		101		25	100,0											25	100,0	
Jelka	3		404					25			25						51		
Bukev	9		505	4	2.765	0,9	6	2.537	4,0	8	1.497	8,5	10	812	9,4	5	7.610	4,3	
Hrasti	16	18	60.447	27	20.827	12,7	8	3.349	15,9	5	964	13,2	8	609		18	25.748	12,8	
Plemeniti listavci	23	2	6.267	8	6.266	13,4	9	3.501	31,2	11	2.004	32,9	11	863	11,8	9	12.633	21,3	
Drugi listavci trdi	50	79	259.577	61	47.818	6,3	76	30.797	15,5	74	13.445	17,5	71	5.708	7,1	68	97.768	10,8	
Mehki listavci	4		101		304	8,3		178		1	228	11,1	1	51		1	761	6,7	
Iglavci	4		505		25	100,0		25			25						76	33,3	
Listavci	51	100	326.898	100	77.981	8,4	100	40.360	16,1	100	18.138	18,2	100	8.042	7,3	100	144.521	11,7	
Skupaj	51	100	327.403	100	78.006	8,4	100	40.386	16,1	100	18.163	18,2	100	8.042	7,3	100	144.597	11,7	
AVG (št./vz.)			64		60	5		31	5		14	3		6			112	13	
MAX (št./vz.)			349		130	34		66	20		53	16		37	4		150	43	
SD (+-št./vz.)			83		29	7		13	5		12	4		7	1		13	10	

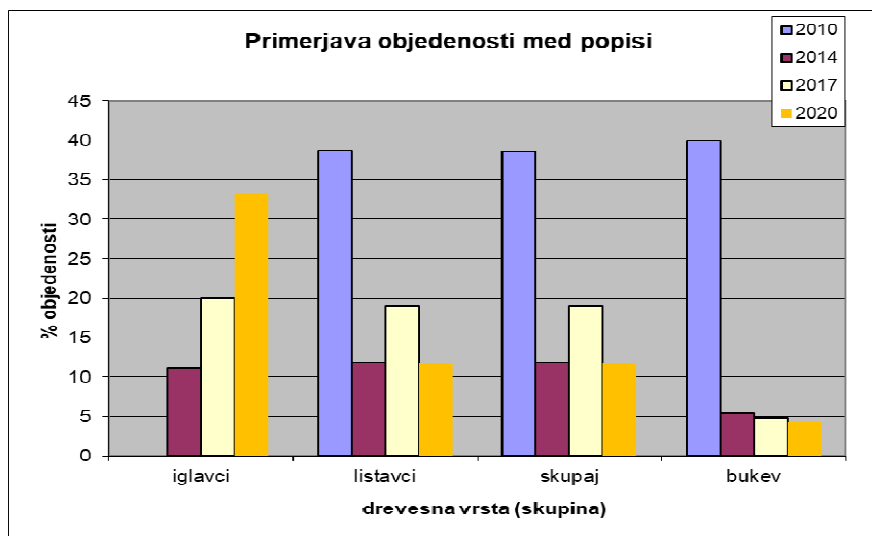
Ugotovitve:

OBJEDENOST V VSEH SLOJIH (R1-R4)

- Skupna objedenost (iglavci in listavci skupaj) znaša 11,7 %, v primerjavi s popisom leta 2010 in 2017 se je statistično značilno zmanjšala (38,6 % in 19,0 %).
- Delež skupne objedenosti se je v vseh višinskih razredih zmanjšal.
- Skupna objedenost iglavcev znaša 33,3 %, vendar je treba poudariti, da smo našli le štiri vzorce iglavcev in še to v nižjih slojih, kjer iglavci predstavljajo le 0,05 % drevesnih vrst (v nadaljevanju DV).
- Skupna objedenost listavcev znaša 11,7 %, v primerjavi s popisom leta 2009 in 2017 se je značilno znižala (od 38,7 % ter 19,0 %).
- Skupna objedenost bukve je nizka – 4,3 % in je v primerjavi s popisom iz leta 2017 nižja, delež bukve je nizek, se pa povečuje glede na višinski razred.
- Skupna objedenost pri hrastih je 12,8 % in je nižja v primerjavi z letom 2009 - 35,1 % in letom 2017, ko je bila objedenost 23,6 %; delež hrastov se v višjih višinskih razredih zmanjša.
- Najmanjše razlike so v objedenosti plemenitih listavcev (21,3 %), kjer je objedenost v primerjavi z leti 2010 (30,2 %) in 2017 (27,6 %) tudi značilno nižja. Delež plemenitih listavcev se v višinskih razredih minimalno povečuje.
- Skupna objedenost trdih listavcev znaša 10,8 % in je v primerjavi z letom 2010 dosti nižja (40,3 %) in nekoliko nižja v primerjavi z letom 2017 (17,4 %)

Preglednica 3.2.8: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka				100,0
Jelka		0,0	11,1	20,0
Bori				
Macesen				
Bukev	40,0	5,4	4,8	4,3
Hrasti	35,1	4,7	23,6	12,8
Plemeniti listavci	30,2	16,3	27,6	21,3
Drugi listavci trdi	40,3	12,8	17,4	10,8
Mehki listavci	0,0	0,0	19,2	6,7
Iglavci	0,0	11,1	20,0	33,3
Listavci	38,7	11,8	19,0	11,7
Skupaj	38,6	11,8	19,0	11,7

Slika 3.2.6: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4

Vse drevesne vrste skupaj

Friedmanova ANOVA hi-kvadrat (χ^2) ($N=46$, $df=3$) = 49,774, $p=0,000$, Kendallov koeficient konkordance = 0,361, povprečni rang $r=0,346$

Preglednica 3.2.9: Značilnost razlik med leti vse vrste PE Kras

leto	Povprečje rangov	Vsota rangov	Sredina	Standardni odklon	Značilnost razlik med leti	Opomba
2010	3,50	161,00	39,73	22,89	Značilne	Značilne razlike med vsemi leti razen med 2014 in 2020
2014	1,80	83,00	11,34	7,57		
2017	2,72	125,00	19,56	12,03		
2020	1,98	91,00	12,55	9,68		

Ugotovili smo značilne razlike med popisi v posameznih letih. Skupna objedenost med letom 2014 in 2010 se je zmanjšala. Nato se je leta 2017 glede na leto 2014 nekoliko povečala. Se pa je objedenost v letu 2020 glede na vse pretekle izvedene popise zmanjšala in je statistično značilna (izjema je popis izveden v letu 2020 kjer se, v primerjavi s popisom leta 2014, rezultati objedenosti značilno ne razlikuje).

Objedenost mladja v PE Kras ima glede na zadnji popis padajoč trend. Za enoto je značilna vrstna pestrost z izrazitim pomanjkanjem mladovja, še posebej iglavcev. Mladje se v glavnem pojavlja v manjših pomlajenih površinah oz. manjših naključnih presvetljenih zaplatah, kar je posledica nizke intenzitete gospodarjenja z gozdovi. Problem v popisni enoti predstavlja zlasti nezadostno preraščanje hrastov iz nižjih višinskih razredov v višje (kar pa se je nekoliko popravilo v zadnjem letu). Zanimivo je zlasti dejstvo, da število (tudi delež DV) hrastov izrazito pade v srednjih razredih ter da se kasneje delež "preživelih" ne niža tako močno. To dejstvo utemeljemo s tezo, da na objedenost hrastov na Krasu bolj kot jelenjad lahko vpliva srnjad.

Zaradi izredno majhnega vzorca bukve v popisih objedenosti, se statistične značilnosti med posameznimi popisi za objedenost bukve ni izvedlo.

Popisna enota Brkini

Ustreza osrednjemu območju areala jelenjadi brkinsko-kraške populacije.

Preglednica 3.2.10: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020 – PE Brkini

Skup. DV	št. vz.	< 15cm			R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha		DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	4		101		23								23				46		
Bori	1							115			92	25,0	46				252	9,1	
Macesen	1																		
Ostali iglavci	2				23			69	66,7								92	50,0	
Bukev	25	4	4.240	13	6.876	1,0	25	9.626	2,6	38	8.687	6,6	49	5.753	3,2	24	30.942	3,5	
Hrasti	22	31	34.225	23	12.766	10,8	8	2.911	33,1	2	413	22,2	23			13	16.113	15,1	
Plemeniti listavci	42	8	8.884	11	5.845	20,0	11	3.988	31,0	10	2.223	34,0	9	1.031	22,2	10	13.087	25,9	
Drugi listavci	trdi	48	57	63.402	53	28.948	5,6	55	20.651	13,9	49	11.322	19,4	39	4.584	10,5	51	65.505	11,0
Mehki listavci		11		303		206	11,1	1	435	31,6	2	367	31,3	2	183	12,5	1	1.192	25,0
Iglavci	5		101		46			183	25,0		92	25,0	1	69			390	17,6	
Listavci	51	100	111.055	100	54.641	7,8	100	37.612	14,5	100	23.012	16,2	99	11.575	7,9	100	126.839	11,3	
Skupaj	51	100	111.156	100	54.687	7,8	100	37.795	14,6	100	23.103	16,3	100	11.643	7,9	100	127.229	11,3	
AVG (št./vz.)			22		47	4		32	5		20	3		10	1		109	12	
MAX (št./vz.)			180		105	24		72	20		52	13		51	8		206	34	
SD (+-št./vz.)			33		30	5		12	5		12	3		10	2		24	10	

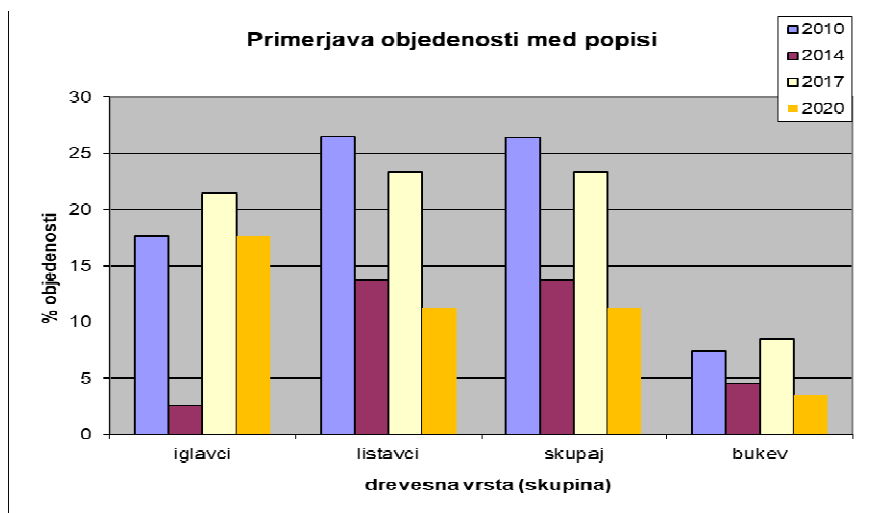
Ugotovitve:

OBJEDENOST V VSEH SLOJIH (R1-R4)

- Skupna objedenost (iglavci in listavci skupaj) znaša 11,3 %, v primerjavi s popisoma leta 2010 (26,4 %) in 2017 (23,4 %) se je zmanjšala.
- Delež skupne objedenosti se je v vseh višinskih razredih znižal: najbolj v razredu R2 (za 16,7 %) in R3 (za 19,2 %).
- Skupna objedenost iglavcev znaša 17,6 %, vendar je treba poudariti, da smo našli le osem vzorcev iglavcev, ki predstavljajo le 0,3 % v DV.
- Skupna objedenost listavcev znaša 11,3 %, v primerjavi s popisoma leta 2010 (26,5 %) in 2017 (23,4 %) se je zmanjšala.
- Skupna objedenost pri hrastih se je znižala s 30,6 % na 15,1 %.
- Objedenost plemenitih listavcev je sicer ob mehkih listavcih najvišja, a se je znižala s 30,5 % na 25,9 %.
- Stopnja objedenosti pa se je pri mehkih listavcih povečala s 23,8 % na 25,0 %.

Preglednica 3.2.11: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	0,0	11,1		
Jelka				
Bori	27,3	0,0	28,6	9,1
Macesen		0,0		
Bukev	7,4	4,6	8,5	3,5
Hrasti	14,7	7,5	30,6	15,1
Plemeniti listavci	37,1	20,5	30,5	25,9
Drugi trdi listavci	32,9	16,7	26,1	11,0
Mehki listavci	52,5	27,2	23,8	25,0
Iglavci	17,6	2,6	21,4	17,6
Listavci	26,5	13,8	23,4	11,3
Skupaj	26,4	13,7	23,4	11,3

Slika 3.2.7: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4

Vse drevesne vrste skupaj

Friedmanova ANOVA hi-kvadrat (χ^2) ($N=49$, $df=3$) = 31,994, $p=0,000$, Kendallov koeficient konkordance = 0,218, povprečni rang $r=0,201$

Preglednica 3.2.12: Značilnost razlik med leti vse vrste PE Brkini

leto	Povprečje rangov	Vsota rangov	Sredina	Standardni odklon	Značilnost razlik med leti	Opomba
2010	3,00	147,00	27,37	21,43	Značilne	Značilno izstopata leti 2010 in 2017 glede na 2014 in 2020
2014	2,01	98,50	14,85	13,58		
2017	3,04	149,00	22,89	16,23		
2020	1,95	95,50	11,72	8,95		

Ugotovili smo značilne razlike med popisi v posameznih letih. Skupna objedenost med letom 2010 in 2014 se je zmanjšala. Nato se je leta 2017 glede na leto 2014 nekoliko povečala ter leta 2020 spet zmanjšala. Prav tako se je objedenost v letu 2020 zmanjšala glede na vse pretekle izvedene popise (zmanjšanje je statistično značilno). Izjema je popis izveden v letu 2020, kjer se, v primerjavi s popisom leta 2014, rezultati objedenosti značilno ne razlikujejo. Ravno tako se rezultati popisa značilno ne razlikujejo med popisoma izvedena v letu 2010 in 2017.

Bukev

Friedmanova ANOVA hi-kvadrat (χ^2) ($N=16$, $df=3$) = 2,698, $p=0,441$, Kendallov koeficient konkordance = 0,056, povprečni rang $r=-0,007$

Preglednica 3.2.13: Značilnost razlik med leti bukev PE Brkini

leto	Povprečje rangov	Vsota rangov	Sredina	Standardni odklon	Značilnost razlik med leti	Opomba
2010	2,66	42,50	8,37	13,54	Neznačilne	
2014	2,19	35,00	3,34	5,27		
2017	2,81	45,00	8,33	11,31		
2020	2,34	37,50	2,95	4,24		

Delež poškodovanih osebkov bukev se med tremi izvedenimi popisi ne razlikuje.

4 ŽIVALSKÉ VRSTÉ - DIVJAD

4.1 Srna (*Capreolus capreolus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorsko srnjad obravnavamo v okviru populacije Primorskega LUO. Srnjad se pojavlja v vseh loviščih in je še vedno ekonomsko najpomembnejša lovna vrsta divjadi. Zaradi specifičnosti posameznih delov območja in neodvisnosti med seboj prikazujemo srnjad tudi v okviru LUB.

Pri načrtovanju posegov v populacijo srnjadi ostalo območje v LUO obravnavamo ločeno od območja stalne prisotnosti volkov, ki zajema lovišča Senožeče, Gradišče Košana, Prem, Kojnik Podgorje, Videž Kozina, Slavnik Materija, Žabnik Obrov, Brkini in Bukovca.

Primorsko LUO je v Sloveniji opredeljeno kot območje največje številčnosti zlatega šakala, katerega negativen vpliv na srnjad lovci zelo pogosto izpostavljajo.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Analiza upravljanja v preteklih dveh letih

Odstrel in upoštevane izgube v zadnjih dveh letih – odvzem je znašal 3.135 živali, kar je glede na načrtovano 93,1 %. Odvzem je številčno najnižji odkar je oblikovano Primorsko LUO in nakazuje izrazit padec številčnosti srnjadi. Tudi sam odstrel je primerjalno z leti poprej nižji in predstavlja 81,5 % odvzema oz. le 75,9 % načrtovanega odvzema. Delež ugotovljenih izgub se je glede na šestletno povprečje nekoliko zvišal in znaša 18,5 % celotnega odvzema. Strukturno je nenaravnih izgub 80 %, 20 % je naravnih izgub. Največji delež izgub je še vedno v cestnem prometu 72 % ali 13 % celotnega odvzema. Izgube zaradi bolezni ostajajo na nivoju preteklih let in predstavljajo slabe 3 % izgub. Nekoliko so v porastu evidentirane izgube od zveri, delež je skoraj 8 % vseh izgub ali 1,4 % celotnega odvzema. V strukturi odvzema je spolno razmerje rahlo porušeno v korist moškega spola 50,3 %, vendar pa je slika povsem drugačna v kolikor ločeno analiziramo odstrel in izgube. V analizi odstrela je razmerje še močnejše porušeno v korist M spola - delež je že 53,4 %. Pri izgubah je razmerje obratno in izrazito porušeno v korist Ž spola - delež je 62,9 %. V strukturi izgub izrazito prevladujejo stare srne 2+ s 35,8 %. Večje razlike med spoloma nastajajo tako v odstrelu enoletne in večletne srnjadi, pri izgubah pa v razredu ženskega spola vseh starosti. V moškem delu populacije predstavlja odvzem mladičev 24 %, enoletnih srnjakov 27 % in starejših srnjakov 50 %. V ženskem delu pa mladiči 27 %, mladice 24 % in starejše srne 49 %. Skupni odvzem mlajših osebkov (mladičev in enoletnih ne glede na spol) ni dober – le 51 %. Delež odvzema starejših srnjakov je 25 %. Delež odvzema starejših srn je 24 %. Skupni odvzem starejše srnjadi je 49 %, kar je preveč in odstopa od načrtovanega (45 %). Povprečna vezava odstrela starejših srn napram starejšim srnjakom je bila 79 % in je najslabša od vpeljave. Povprečna letna intenziteta odvzema srnjadi za pretekli dve leti je 1,17 živali/100 ha lovne površine in je najmanjša v zadnjih desetih letih.

Analiza upravljanja s presojo stanja v preteklem šestletnem obdobju

Odvzem srnjadi v LUO ima v zadnjih šestih letih trend izrazitega padanja, pri čemer je bil stalno nakazan problem realizacije odvzema mladičev. Kljub temu je povprečna šestletna realizacija še vedno razmeroma visoka – 91 %. Na nakazane spremembe smo se odzivali z zmanjšanjem načrta odvzema in tako posledično zviševali delež realizacije. Odvzem je nižji za več kot 30 %. Nižji odvzem je prav gotovo posledica nižje številčnosti srnjadi. Srnjadi je manj. Vzroke za padec številčnosti prvenstveno tako lahko iščemo v spremembi krajine, kot slabšanje kvalitete habitata srnjadi ter tudi medvrstne vplive z jelenjadjo, divjimi prašiči in velikimi zvermi. Plenjenje zveri je v zadnjih petih letih stalno prisotno (zlasti od volkov, v zadnjih letih močnejše tudi od šakalov), pa čeprav v strukturi izgub tega ni moč popolnoma zaznati (evidentiranih je bilo 125 izgub od zveri ali 7 % vseh izgub). Sicer pa izgube v višini 1.786 živali predstavljajo dobrih 16 % odvzema. Največji delež izgub je v prometu - slabih 70 % vseh izgub.

V skupni spolni strukturi se je v povprečju odvzelo 50 % moškega in 50 % ženskega spola. Delež mlade srnjadi (mladiči in enoletni ne glede na spol) je 53,5 %. V starostni strukturi odvzema je delež starejših srnjakov 23 %, delež starejših srn 24 %. Vezava odstrela starejših srnjakov s starejšimi srnami je 86 %. Povprečna starostna struktura odvzema je mladiči M spola 13 %, lanščaki 14 %, starejši srnjaki 23 %, mladiči Ž spola 15 %, mladice 11 % in starejše srne 24 %. Povprečna letna intenziteta odvzema srnjadi je 1,4 živali/100 ha lovne površine.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na postavljene cilje Dolgoročnega načrta in kazalnike kontrolne metode ocenjujemo, da je srnjad v Primorskem LUO:

- prostorsko prisotna na celem območju, a ima izrazit trend padanja številčnosti;
- številčnost je največja v obalnem delu Istre, najnižja pa v predelih s povečanim vplivom zveri (šakal v kraškem LUB, volk v brkinskem LUB),
- z vrsto se še vedno trajnostno upravlja, odvzem je načrtovan v vseh loviščih,
- previsok je odvzem pri starejših živalih in prenizek pri mladičih obeh spolov, spolna struktura odvzema je dobra - polovična,
- populacija je še vedno vitalna in zdrava,
- škode v prostoru so minimalne, medvrstni odnosi z drugimi rastlinojedi so stabilni in nimajo posebnega vpliva,
- v prostoru je zaznan očiten negativni vpliv plenilcev, zlasti šakala in volkov.
- Telesne mase in mase trofej se med posameznimi leti bistveno ne spreminjajo

Ocena stanja populacije

Vsakoletni padec odvzema nakazuje še vedno prisotno nižanje številčnosti srnjadi. Padec številčnosti je najmočnejši v osrednjem delu LUO-ja, v Brkinskem LUB, oz. v loviščih z večjo številčnostjo jelenjadi in divjih prašičev ter seveda stalno prisotnostjo volka. V zadnjih dveh letih se je ta padec izraziteje razširil tudi na kraški in zgornji istrski del. Ocenjujemo, da je vpliv plenilcev (volka, šakala, lisice) ter tudi drugih vrst (rjavega medveda in divjih prašičev) v območju velik. Spolna in starostna struktura populacije srnjadi je še vedno relativno dobra, prav tako je zdravstveno stanje v večini območja dobro. Večjih poginov, ki so bili zabeleženi v letu 2016 zlasti v istrskem LUB, ni. Del območja, ki ga je v letu 2014 prizadel žled, je presvetljen in bo lahko v tem ter naslednjih letih srnjadi nudil dobre prehrabne pogoje, podobno velja tudi za umetno ali naravno obnovljena požarišča.

Prilagojeni cilji

Zadržati stabilnost populacije, kar pomeni zadrževati nižanje številčnosti. V loviščih Strunjan in Koper, kjer je vpliv plenilcev majhen ali ga ni, skušamo srnjad uskladiti z danostmi v okolju, kar pomeni, da ohranjamo dovolj visok odvzem (poudarek na kategoriji enoletnih in mladičih) loviščih.

Ukrepi in usmeritve

V letu 2021-2022 načrtujemo odvzem v višini 3.000 živali. Načrti so primerjalno s preteklim obdobjem nižji pri večini lovišč, so pa tudi enaki ali višji kot v preteklem letu in to tam, kjer so upravljavci, kljub nizki realizaciji, sami predlagali nekoliko višji odvzem.

Za optimalnejši doseg cilja prikazujemo načrt odvzema po LUB. Lovske družine morajo več pozornosti usmerjati odstrelu v gozdovih - na površinah, kjer se vrši obnova gozda ter obvezno na večjih požariščih. Konkretno naj se tudi v letih 2021-22 še vedno vrši dovolj visok odstrel srnjadi na območjih obnov požarišč na Cerju, Šumki, v Brestovici pri Komnu, Selivcu, pod Vremščico, Obrovu in Črnotičah ter ob prometnicah, kjer so izgube velike.

Spolno razmerje odvzema načrtujemo v razmerju 1:1. To pomeni, da je od celotnega števila 3.000 živali 1.500 živali ženskega spola in 1.500 živali moškega spola.

Zaradi ohranjanja nosilnega srednjega starostnega razreda naj se odstrel v vseh kategorijah prvenstveno usmeri v telesno šibkejšo in mlajšo srnjad.

Višina in struktura odvzema

Preglednica 4.1.1: Načrt odvzema srne

mladiči M	15 % ali 450 živali	mladiči Ž	18 % ali 540 živali
lanščaki	13 % ali 390 živali	mladice	12 % ali 360 živali
srnjaki 2+	22 % ali 660 živali	srne 2+	20 % ali 600 živali
SKUPAJ 3.000 živali			

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzemaOstalo območje:

1. V posameznem lovišču je dovoljeno odstopanje realizacije v višini do +/-15 % načrtovanega skupnega odvzema srnjadi. V primeru, da je v posameznem starostnem razredu načrtovan odvzem nižji od 10 živali, dopustna toleranca +/-15 % pomeni dve (2) živali, pri načrtovanem odvzemu 10 ali več živali pa zaokrožitev na najvišjo celo vrednost.
2. Pri kategorijah mladičev in enoletnih osebkov obeh spolov do +/-30 % pomeni možnost kompenzacije številčnega odvzema obeh navedenih kategorij v okviru istega spola, kar konkretno pomeni, da je možno npr. od načrtovanega absolutnega števila mladičev M spola odvzeti le-teh do 30 % manj/več, to pa je potem potrebno kompenzirati z zmanjšanim/povečanim odvzemom od načrtovanega absolutnega števila v razredu lanščakov in obratno. Maksimalno dopustno odstopanje v kategoriji mladičev in enoletnih je +/-15 % načrtovanega odvzema.
3. Dopustno odstopanje v kategoriji nad dvoletnih srnjakov in srn je do +/-15 % od načrtovanega števila odvzema po posamezni kategoriji.
4. Zaradi zagotavljanja ustreznega spolnega razmerja med 2+ srnjadjo, ki je potrebna za ustavitev padanja številčnosti (tudi zaradi vpliva šakala) načrt LUO določa neposredno vezavo med višino realiziranega odstrela srnjakov 2+ in srn 2+, **ki mora biti najmanj 50 % - odstrel srn 2+ mora dosegati vsaj 50 % odstrela srnjakov 2+. Vezava velja za vsa lovišča, razen lovišči Koper in Strunjan, kjer zaradi škod, ki jih srnjad povzroča v okolju (vinogradi, vrtovi pred stanovanjskimi objekti...) ostajamo na vezavi 70 %.**
5. Preseganje realiziranega odvzema od načrtovanega prek meja dopustnih odstopanj, ki bi nastala kot posledica evidentiranih izgub srnjadi po končani lovni dobi na posamezno spolno in starostno kategorijo, kot posledica vezave odstrela srn 2+ v odnosu do srnjakov 2+ ali po izpolnitvi načrtovanega odvzema v posamezni spolni in starostni kategoriji, ne šteje kot kršitev določil načrta.

Območje stalne prisotnosti volka:

1. V posameznem lovišču je dovoljeno odstopanje realizacije v višini do +15/-23 % načrtovanega skupnega odvzema srnjadi.
2. V posameznem lovišču je dovoljeno odstopanje realizacije v obeh kategorijah (mladiči, enoletni) skupaj (pri posameznem spolu) v višini do +15/-30 % načrtovanega števila odvzema.
3. Pri kategorijah mladičev in enoletnih osebkov obeh spolov je lahko odstopanje +/-30 % v posamezni kategoriji, vendar v okviru zgoraj dovoljenega odstopanja za obe kategoriji skupaj.
4. Dopustno odstopanje v kategoriji nad dvoletnih srnjakov in srn je do +/-15 % od načrtovanega števila odvzema te kategorije.
5. Zaradi zagotavljanja ustreznega spolnega razmerja med nad dvoletno srnjadjo v območju volkov načrt LUO določa enako neposredno vezavo med višino realiziranega odstrela srnjakov 2+ in srn 2+ kot v območju šakala, **pri čemer mora biti vsaj 50 % srn odstreljenih glede na realiziran odstrel srnjakov 2+.**

Preglednica 4.1.2: Analiza odvzema in telesnih mas srn

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	297	282	264	238	218	169	1468	26,5	13,3
Lanščaki	318	305	284	248	201	205	1561	28,2	14,1
Srnjaki 2+	492	428	426	375	411	374	2506	45,3	22,7
Skupaj SRNJAKI	1107	1015	974	861	830	748	5535	100,0	50,2
Mladiči Ž	348	321	286	267	222	199	1643	29,9	14,9
Mladice	230	215	213	197	179	197	1231	22,4	11,2
Srne 2+	544	464	440	415	395	365	2623	47,7	23,8
Skupaj SRNE	1122	1000	939	879	796	761	5497	100,0	49,8
SKUPAJ odstrel in izgube	2229	2015	1913	1740	1626	1509	11032		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	2590	2230	2000	2000	1740	1626	12186
Odstrel in izgube / načrt	86,1	90,4	95,7	87,0	93,4	92,8	90,5
Delež srnjakov	49,7	50,4	50,9	49,5	51,0	49,6	50,2
Delež srnjakov 2+	22,1	21,2	22,3	21,6	25,3	24,8	22,7
Delež mladih (mladiči, enoletni) ne glede na spol	53,5	55,7	54,7	54,6	50,4	51,0	53,5

Izgube								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	295	206	226	229	211	252	1419	79,5
Naravne izgube	100	68	43	38	46	72	367	20,5
Skupaj izgube	395	274	269	267	257	324	1786	100,0
% izgub	17,7	13,6	14,1	15,3	15,8	21,5	16,2	
Odstrel	1834	1741	1644	1473	1369	1185	9246	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	41	30	15	15	20	39	160	9,0
2 bolezen	34	20	7	6	9	6	82	4,6
3 krivolov	4	1	0	0	2	0	7	0,4
4 cesta	243	177	204	204	191	228	1247	69,8
5 železnica	5	4	4	7	1	2	23	1,3
6 zveri	25	18	21	17	17	27	125	7,0
7 psi	13	7	6	5	12	12	55	3,1
8 kosilnica	4	2	2	1	2	3	14	0,8
9 garje (drugo)	26	15	10	12	3	7	73	4,1

Telesne mase (biološka telesna mase)						
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mladiči M	8,8	8,81	9,3	9,01	9,11	9,45
Indeks	100,0	100,1	105,7	102,4	103,5	107,4
Lanščaki	12,33	12,59	13,16	12,86	12,88	13,64
Indeks	100,0	102,1	106,7	104,3	104,5	110,6
Srnjaki 2+	18,03	18,3	18,34	18,55	18,73	18,92
Indeks	100,0	101,5	101,7	102,9	103,9	104,9
Mladiči Ž	8,7	8,92	8,95	8,97	8,88	9,26
Indeks	100,0	102,5	102,9	103,1	102,1	106,4
Mladice	12,89	13,19	13,56	13,09	13,62	13,85
Indeks	100,0	102,3	105,2	101,6	105,7	107,4
Srne 2+	15,99	15,82	15,91	16	16,15	16,46
Indeks	100,0	98,9	99,5	100,1	101,0	102,9

Masa trofej srnjakov 2+ (gr)						
Povprečna masa trofej / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Srnjaki 2+	247,14	235,95	256,95	248,52	254,2	253,05
Indeks	100,0	95,5	104,0	100,6	102,9	102,4

4.2 Navadni jelen (*Cervus elaphus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Jelenjad obravnavamo enotno v okviru Primorskega LUO. Odvzem (tako načrt kot tudi realizacijo) pa zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo ločeno po LUB.

Pri načrtovanju posegov v populacijo srnjadi ostalo območje v LUO obravnavamo ločeno od območja stalne prisotnosti volkov, ki zajema lovišča Senožeče, Gradišče Košana, Prem, Kojnik Podgorje, Videž Kozina, Slavnik Materija, Žabnik Obrov, Brkini in Bukovca.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Analiza upravljanja v preteklih dveh letih

Odvzem 850 živali znaša 93 % načrtovanega. Odvzem ima stalen trend naraščanja, kljub rahlemu padcu v letu 2020, ki je posledica oteženega izvajanja skupnih lovov) v jesenskem in zimskem času. Razglašena pandemija in ukrepi povezani z zdravjem ljudi so vplivali tudi na lov. Spolna struktura odvzema je porušena v korist ženskega spola – delež Ž spola je 54 % - kar je nekoliko manj kot smo načrtovali (56 %). M spol je izraziteje presežen v razredu 1+ vendar na račun povečanega odstrela v območjih, kjer je jelenjad nezaželena in kjer odstrela ne omejujemo oz. je zaželeno, da je ta čim večji. Porazdelitev odvzema po starostnih kategorijah je relativno dobra in nekako v skladu z načrtovano. V starostni strukturi je delež odvzema telet nekoliko nizek – 33 % (načrt 36 %), dober oz. celo presežen je odvzem kategorije enoletne jelenjadi obeh spolov – načrt 18 % in odvzem 21 %. Skupni delež kategorije mladih obeh spolov je 54 %. Pri dve in večletnih jelenih je skupni odvzem nekoliko previsok in znaša 21 % (načrt 18 %). Starostna struktura odvzema jelenov je v skladu z načrtovano. Število za odvzem načrtovanih jelenov 2+ je preseženo zaradi bolj sproščene odstrela jelenjadi (s tem tudi večjega deleža trofejnih jelenov) v Vipavski dolini, kjer je cilj predvsem redukcija vrste. Nekoliko višji delež jelenov 2+ v odvzemu gre tudi na račun nerealiziranega odvzema drugih kategorij. Tokrat je nekoliko boljša realizacija košut 2+, ki znaša v deležu odvzema 25 % - načrt je bil visok 26 %. Delež izgub je nekoliko manjši in znaša 7 %. Med izgubami prevladujejo povozi na cestah s 48 %, sledijo zveri in povozi na železnici 20,5 % ter neznan vzrok z 11 %, . Delež evidentiranih izgub od zveri predstavlja 1,5 % odvzema, kar je malo. Gledajoč zgolj statistične podatke bi pomenilo, da je vpliv zveri v našem območju zelo nizek. Problem je v nezmožnosti najdbe in evidentiranja teh izgub, saj je vpliv mrhovinarjev v prostoru velik (šakal, medved, lisica, divji prašič, krokar ...).

Realizacija načrta je v posameznih LUB različna: v kraškem bazenu 90 %, v brkinskem pa 94 %. V istrskem LUB, kjer se število načrtuje le v dveh loviščih, je bilo odvzetih 76 živali, realizacija načrta je 96 %. V skupnem odvzemu LUO je bil delež odvzema LUB Brkini 51,5 %, LUB Kras 39,5 % in LUB Istra pa 9 %. Delež košut 2+ po bazenih: Kras 24 %, Brkini 27 % in Istra 24 %. Kljub nižjem številčnem odvzemu košut (realizacija 90 %) je delež košut v skupnem odvzemu 25 %, kar glede na dosednji trend posega v rodni del populacije relativno dobro.

Povprečna vezava odstrela košut 2+ glede na odstrel jelenov 2+ je bila v LUO slaba 74 %.

Analiza upravljanja s presojo stanja v preteklem šestletnem obdobju

Stopnja uresničevanja načrtovanih posegov v populacijo jelenjadi je v povprečju šestih let 93 % in je tekom let rahlo nihajoča, vendar vedno presega 90 %, razen zadnjega leta, ko je 87 %. Odvzem se je v šestletju povečal za cca 20 %. Spolna struktura odvzema je dobra, v skladu s postavljenimi načrti. Delež ženskega spola znaša 54 %. Z ukrepi zadnjih let se je v LUO bistveno spremenila tudi starostna struktura odvzema. V povprečju je delež trofejnih jelenov 21 %, delež košut 2+ pa 25 %, delež mlajših osebkov 0+ in 1+ je 54 % (delež telet obeh spolov je 35 %). Za preteklo obdobje lahko zaključimo, da v primerjavi z načrtom v strukturi odvzema še vedno odstopa nekoliko preveliko poseganje v razred trofejnih jelenov, v zadnjih letih tudi telet. Se pa je zelo povečal odstrel košut, ki v odvzemu dosega visok, cilju potreben delež. V šestletnem obdobju se je evidentiralo 212 izgub, med katerimi je 71 % nenaravnih in 29 % naravnih. Prevladujejo izgube v prometu s 44 %, sledijo izgube od zveri 19 %, železnica 16 % in krivolov 3 %. 17 % izgub pa je neznanega izvora.

Presoja uspešnosti upravljanja

Zadržano naraščanje populacije v osrednjem – brkinskem LUB ob relativno ugodnih trendih nizkih škod v kmetijstvu, nizki stopnji objedenosti gozdnega mladja, nam kot cilj uspeva dosežati. Tudi v robnih območjih Krasa in Istre se številčnost jelenjadi ne zvišuje skokovito in naglo ter jo še vedno dokaj uspešno zadržujemo. Spremembe v okolju, kot je večanje gozdnatosti območja, izboljšuje naravne pogoje, ki ob relativno mili klimi nudijo izredno dobre pogoje za naraščanje številčnosti, kot tudi za prostorsko širitev jelenjadi. Bistvena značilnost ali odlika upravljanja z jelenjadjo v zadnjih letih je visoka realizacija in uspešna starostna struktura odvzema, v katerem so zastopani prav vsi spolni in starostni razredi – vključno s starimi, zreliimi jeleni. In prav slednje nam je eno od glavnih vodil načrtnega upravljanja z jelenjadjo – zaščita srednje starega razreda jelenov in doseganje ciljnih starosti jelenov ter s tem posledično stabilno socialno zgradbo populacije, ki mora biti ob zadostnem količinskem odvzemu usklajena z okoljem. Podobne usmeritve se moramo držati tudi pri odstrelu košut, saj nam le košute srednjih starosti lahko zagotavljajo stabilnost populacije, kar pa se pri odstrelu žal največkrat pozablja. Nerealiziran delež košut povečuje številčnost, kar je vidno tudi iz realizacije odvzema za leto 2018. V LUO se izpolnjujejo tudi ostali postavljeni cilji:

- populacija je vitalna in zdrava, škode v prostoru so minimalne,
- medvrstni odnosi z drugimi rastlinojedi so stabilni in nimajo posebnega vpliva,
- telesne mase in mase trofeje se med posameznimi leti bistveno ne spreminjajo.

Ocena stanja populacije

Jelenjad se ob številčnem naraščanju še vedno omejeno prostorsko širi v robna lovišča LUO. Najizrazitejša je širitev po Krasu, v Vipavsko dolino, manj v kontinentalni del Istre. Populacija jelenjadi v Primorskem LUO ima še vedno trend naraščanja, čeprav je v preteklem letu moč zaznati manjšo številčnost jelenjadi v spodnjem delu Istre (za razliko od večje številčnosti v loviščih v Vipavski dolini).

Na Krasu in v Istri trenutno še ne moremo govoriti o enotni populaciji, saj je le-ta sestavljena iz manjših ali večjih skupin osebkov in posameznih živali, ki se tekom leta premikajo v območju. Škode na poljščinah in v gozdu od jelenjadi so prisotne, vendar niso problematične. Še najbolj so izpostavljene škode v vinogradih Vipavske doline. Zdravstveno stanje jelenjadi je dobro. Vpliva poletne suše ali zime na jelenjad v LUO ne zaznavamo. Vpliv jelenjadi na gozdno mladje je še vedno nizek.

Prilagojeni cilj

Ob predvidevanju, da bo številčnost jelenjadi še naraščala, saj so pogoji za njeno naselitev in razvoj ugodni, je bila realizacija načrtovanega odvzema 2020 nizka, kar bo dodatno vplivalo na prirastek. Vpliv plenilcev v območju ni zaznavno velik..., zato je treba z ukrepi v populacijah rast njene številčnosti zadržati. Ob tem je treba paziti, da ne bo povzročala velikih škod v prostoru ter da ne bo prihajalo do motenj v razvoju ostalih vrst. V LUO se kmetijska območja Vrhov, vinogradniški del Krasa, lovišča Vipavske doline ter obalni del Istre opredeljuje kot območja, kjer je jelenjad lahko zelo problematična. Tu je treba njeno številčnost znižati v vseh strukturah oziroma jo skušati popolnoma izločiti. Pozornost pri upravljanju velja posvetiti zadrževanju jelenjadi v brkinskem delu - Vremščica, Brkini, Čičarija, Slavnik, na Krasu in Istri v njihovih zgornjih - gozdnih delih LUB ter preprečevati širjenje in naraščanje njene številčnosti v kmetijskih delih.

Ukrepi in usmeritve

Višina in struktura odvzema

V obdobju 2021-2022 načrtujemo v letnem povprečju cca 6 % višji odvzem kot v letu 2020 in sicer 1.020 živali.

Odvzem je v spolnem razmerju načrta usmerjen v večji delež ženskega spola (56 %), kar pomeni 570 živali ženskega spola in 450 živali moškega spola (44 %), starostno pa 54 % ali 552 mladih živali (teleta obeh spolov, lanščaki in junice). Delež košut v načrtu je na zgornji dopustni meji ali 26 % oz. 264 živali. Višji odstrel košut je zaželen predvsem na spodnjem delu Krasa, Vrheh, Vipavski dolini in v Istri. V razdelilniku odstrela za leti 2021-2022 se smiselno (do 26 % strukture) upošteva nerealiziran odvzem košut po loviščih. Dopusten je maksimalno 20 % odvzem trofejnih jelenov (dvo ali večletnih) ali 204 živali.

Upravljalci lovišč naj v večjem številčnem odstrelu (usmerjanje celotnega odstrela lovišča) posegajo na površine z večjimi škodami v kmetijstvu (Vrhe, spodnja Vipavska dolina, spodnji Kras, večji sadovnjaki v Brkinih) in v gozdu, na katerih se je vršila obnova - konkretno obnova požarišča v Brestovici in Šumki pri Komnu, Cerju, Selivcu, pod Vremščico, Obrovu in Črnotičah.

Preglednica 4.2.1: Načrt odvzema jelenjadi

starost	št.	%		št.	%
tele M	164	16	tele Ž	204	20
lanščak 1+	82	8	junica 1+	102	10
jelen 2 - 4	102	10	košuta 2+	264	26
jelen 5 - 9	71	7			
jelen 10 +	31	3			
skupaj M	450	44	skupaj Ž	570	56
SKUPAJ navadni jelen					1.020

območje	načrt 2021-2022	načrt 2020	index
KRAŠKI LUB	430	200	108
BRKINSKI LUB	505	240	105
ISTRSKI LUB	85	40	106
SKUPAJ LUO	1020	480	106

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema

Usmeritve za lovišča spodnjega dela istrskega LUB (Dekani, Marezige, Šmarje, Koper, Izola in Strunjan) in lovišča v Vipavski dolini (Fajti hrib, Tabor Dornberk in Brje Erzelj):

1. lovišča imajo skupni osnovni načrt, pri čemer se strukturnega odstrela posebej ne omejuje. Edino pomembno določilo je, da se odstrel jelena 2+ obvezno pokriva z dvema živalima t.i. »mulaste« jelenjadi (teleta obeh spolov, junica, košuta 2+), od katere je vsaj ena žival obvezno košuta 2+;
2. v loviščih Vipavske doline se skupni osnovni načrt deli in prikazuje ločeno po posameznih loviščih (letni načrti lovišč), medtem, ko je načrt za lovišča dela istrskega LUB prikazan v letnem načrtu lovišča Dekani;
3. glede na realizacijo odvzema v letu 2019 in 2020 (odvzem trofejnega dela populacije) sta lovišči Fajti hrib in Brje Erzelj dolžni realizirati načrtovan odvzem jelenjadi vsaj 60 %;
4. odvzem se navzgor tako po loviščih kot tudi glede na osnovni del, ne omejuje;
5. v primeru ne-realizacije več kot dve leti starih jelenov ni potrebno pokrivanje s košuto in še enim kosom "mulaste jelenjadi, je pa ob tem odstrel vsakršne "mulaste" jelenjadi v tem prostoru zaželen in neomejen.

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema

Ostalo območje

1. Dopustna odstopanja so v višini do +/-15 % od skupno načrtovanega števila odvzema.
2. Načrta odvzema v razredu dve in večletnih jelenov ni treba realizirati ter ga tudi ni dovoljeno presehati, razen sorazmerno s preseganjem skupno načrtovanega odvzema.
3. Načrtovani odvzem jelenov starostnega razreda 5–9 let se ne sme presehati, lahko pa se ga nadomesti z odvzemom mladih 2-4 letnih ali starih jelenov 10+. Načrtovani odvzem jelenov starostnega razreda 10+ se lahko nadomesti z odvzemom mladih 2-4 letnih jelenov in obratno.
4. Pri košutah je dovoljeno odstopanje do +/-15 %, pri teletih in enoletnih osebkih pa do +/-30 % od načrtovanega števila odvzema (zaokrožitev na najbližjo celo vrednost). Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 živali, se kot dopustno odstopanje od načrta šteje realizacija +/-2 živali, pri čemer načrta odvzema dve in večletnih jelenov ni dovoljeno presehati.
5. Odstrel košut mora znašati vsaj 100 % višine odstrela dve in večletnih jelenov.
6. V območjih, kjer je treba številčnost zelo znižati: Tabor Dornberk, Brje Erzelj, Dekani, Marezige, Koper, Izola, Šmarje in Strunjan, je potrebno težiti k popolnemu oz. »čim večjemu« odvzemu jelenjadi. Zaradi izredno velikih škod, ki jih povzročata jelenjad, pa je treba z razdelilnikom odstrel povečati v vinogradniškem delu območja, kamor spada del lovišč Vrhe Vrabče, Kras Dutovlje, Štanjel, Jezero Komen, Dolce Komen, Trstelj Kostanjevica in Fajti hrib.
7. Preseganje realiziranega odvzema od načrtovanega prek meja dopustnih odstopanj, ki bi nastalo kot posledica evidentiranih izgub jelenjadi po končani lovni dobi na posamezno spolno in starostno kategorijo ali po izpolnitvi načrtovanega odvzema v posamezni spolni in starostni kategoriji, ne šteje kot kršitev določil načrta.

Območje stalne prisotnosti volka - veljajo podobna določila kot v ostalem območju razen:

1. V območjih s prisotnostjo volka se njihov regulativni vpliv na jelenjad upošteva s korigirano strukturo odvzema, v kateri je manjši delež telet.
2. **Odstrel košut mora na območju stalne prisotnosti volkov znašati vsaj 60 % višine odstrela 2 in več letnih jelenov.**
3. Navedeno velja za lovišča z načrtovanim skupnim odvzemom najmanj 10 živali.

Preglednica 4.2.2: Analiza odvzema in telesnih mas navadnih jelenov

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	% skupaj
Teleta M	60	55	61	66	68	66	376	34,9	16,2
Lanščaki	28	32	32	43	41	41	217	20,1	9,4
Jeleni 2-4	41	34	47	45	48	48	263	24,4	11,4
Jeleni 5-9	26	23	22	28	24	29	152	14,1	6,6
Jeleni 10 +	7	14	11	9	14	14	69	6,4	3,0
Skupaj JELENI	162	158	173	191	195	198	1077	100,0	46,5
Teleta Ž	68	78	66	64	74	73	423	34,1	18,3
Junice	36	34	39	35	49	46	239	19,3	10,3
Košute 2+	81	91	88	103	115	100	578	46,6	24,9
Skupaj KOŠUTE	185	203	193	202	238	219	1240	100,0	53,5
SKUPAJ odstrel in izgube	347	361	366	393	433	417	2317		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	370	382	400	416	435	480	2483
Odstrel in izgube / načrt	93,8	94,5	91,5	94,5	99,5	86,9	93,3
Delež JELENOV	46,7	43,8	47,3	48,6	45,0	47,5	46,5
Delež trofejnih jelenov 2+ in več	21,3	19,7	21,9	20,9	19,9	21,8	20,9
Delež mladih (mladiči, enoletni) ne glede na spol	55,3	55,1	54,1	52,9	53,6	54,2	54,2

Izgube								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	33	22	25	24	24	22	150	70,8
Naravne izgube	11	12	10	12	7	10	62	29,2
Skupaj izgube	44	34	35	36	31	32	212	100,0
% izgub	12,7	9,4	9,6	9,2	7,2	7,7	9,1	
Odstrel	303	327	331	357	402	385	2105	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	5	4	3	6	1	3	22	10,4
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	1	3	2	1	0	0	7	3,3
4 cesta	21	11	15	17	13	17	94	44,3
5 železnica	8	5	4	5	9	4	35	16,5
6 zveri	6	8	7	6	6	7	40	18,9
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	3	3	4	1	2	1	14	6,6

Telesne mase (biološka telesna masa)						
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Teleta M	43,1	45,8	42,8	42,7	43,9	45,2
Indeks	100,0	106,3	99,4	99,1	101,9	104,9
Lanščaki	74,1	75,3	73,8	75,5	77,3	73,7
Indeks	100,0	101,6	99,6	101,8	104,3	99,4
Jeleni 2-4	113,8	120,1	118,3	125,2	125,8	121,4
Indeks	100,0	105,6	103,9	110,0	110,6	106,7
Jeleni 5-9	145,9	146,4	152,2	152,6	160,2	163,3
Indeks	100,0	100,4	104,3	104,6	109,8	112,0
Jeleni 10 +	163,6	149,5	157,1	165,6	158,1	158,6
Indeks	100,0	91,4	96,0	101,2	96,6	96,9
Teleta Ž	41,9	43,5	41,0	39,3	41,3	41,8
Indeks	100,0	104,0	97,8	93,9	98,7	99,8
Junice	63,4	67,4	65,9	63,3	65,3	63,4
Indeks	100,0	106,4	104,0	100,0	103,0	100,0
Košute 2+	75,8	77,2	79,1	77,4	80,2	80,0
Indeks	100,0	101,9	104,4	102,1	105,8	105,5

4.3 Damjak (Dama dama)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Damjak je bil na območju Primorskega LUO izpuščen pred približno 35 leti na podlagi tedanje lovske politike in je kot neavtohtona vrsta prisoten na območju lovišč Tabor Sežana, Gaberk Divača in Videž Kozina oz. na področju Lipice, Kokoške, Starega Tabora, Lokve in Videža, v t.i. »trikotniku«. V tem območju ga tudi obravnavamo. V ostalem območju se mestoma lahko pojavljajo posamezne živali oz. manjše skupinice, v zadnjih letih predvsem kot prebegle živali iz obor.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Analiza upravljanja v preteklih dveh letih

Odvzem iz narave presega načrtovani del in znaša 18 živali, ob čemer 15 živali predstavlja odstrel, izgube so 3. Realizacija načrtovanega je 138 %, od tega je 72 % odvzema realiziranega v lovišču Tabor Sežana, 18 % v Gaberk Divača in po 5 % v lovišču Dekani ter Videž Kozina. Ob dejstvu, da v preteklih dveh letih ne beležimo pobegov iz obor, je odvzem številčno dober, hkrati pa tudi sledi strukturno načrtovanim ciljem (vsaj v lovišču Tabor Sežana), ki je edino imelo odvzem načrtovan. Spolno razmerje odvzema je porušeno v korist moškega spola (61 %, starostno pa je odvzetih 17 % pred reproduktivnega dela in 83 % starejših živali. Delež košut v odvzemu je 33 %. Delež jelenov nad dve leti pa 50 %. Evidentiranih izgub je malo, v dveh letih le 3, kar predstavlja 17 % odvzema. Dve živali sta izgubljeni na cesti, ena pa od zveri.

Analiza upravljanja s presojo stanja v preteklem šestletnem obdobju

Načrtovani odvzem je presežen, realizacija je 129 %. Z damjakom načrtno upravlja le LD Tabor Sežana, kjer je šestletni odvzem 28 živali (v povprečju slabih 5 živali/leto) in kar je dobrih 62 % celotnega odvzema v LUO. V ostalih delih LUO je odstrel bolj ali manj slučajnost. Odvzem je zabeležen še v loviščih Videž Kozina, Kojnik Podgorje, Gaberk Divača in Slavnik Materija, Gradišče Košana, Dekani (slučajnostni odvzem ene do največ tri živali). V preteklem obdobju sledimo trendu dokaj konstantnega – relativno majhnega odvzema, nekaj živali/leto (odvzem do 10 živali). V spolni strukturi je odvzem porušeno, delež ženskega spola znaša le 33 %, moškega 67 %. V spolni strukturi pa prevladujejo starejši jeleni (več kot 2 leti) s 44 %, delež košut je 24 %, teleta obeh spolov 18 %, lanščaki 9 % in junice 5 %. Delež izgub v odvzemu je relativno majhen in znaša 13 % odvzema ali 6 živali. Med izgubami je 67 % nenaravnih in 33 % naravnih. Prevladujejo izgube v prometu s 67 %, sledijo izgube od zveri 33 %. Ostalih izgub ni evidentiranih.

Presoja uspešnosti upravljanja

Na širšem področju okrog Lipice se je številčnost damjaka povečala. Formirane so tudi že nekoliko večje skupine živali, kar je vsekakor bil cilj upravljanja. Skladno z nekoliko večjo številčnostjo je tudi spolna in starostna struktura bolj usklajena. Še vedno pa je nekoliko porušeno spolno razmerje (v korist ženskega spola). Izredni in neomejeni odstreli izven opredeljenega območja, kjer se z damjakom upravlja, so iz narave izločili večino pobeglih živali iz obor. V zadnjem letu je bila uplenjena le ena košuta v lovišču Dekani.

- populacija je vitalna in zdrava, škod v prostoru ni zaznanih
- medvrstni odnosi z drugimi rastlinojedi so stabilni in nimajo posebnega vpliva
- telesne mase in mase trofej se med posameznimi leti bistveno ne spreminjajo.

Ocena stanja populacije

Na ožjem območju Lipice so se ponovno začele formirati skupinice (v zimskem času videno tudi do 20 živali skupaj). Posamezne osebkne in manjše skupine se videva še na širšem območju okrog Lipice (Škibini, Lokev, Zavodi, Videž, Divaški Radvanj, Stari tabor, Povir), vendar še vedno v okviru t.i. trikotnika. Ugotavljamo, da se številčnost damjaka rahlo veča, a je vrsta je še vedno ranljiva. Za bolj gotove analize je potreben daljši čas. Izven t.i. trikotnika se lahko pojavijo živali, ki so ostale po pobegih iz obor in jih je treba iz narave odstraniti. Odstrela izven t.i. trikotnika ne omejujemo niti številčno, niti spolno, niti starostno. Zaradi nizkega odvzema košut 2+ v t.i. trikotniku v preteklosti ocenjujemo, da je treba več pozornosti nameniti odstrelu kategorije zelo starih – prestarelih košut.

Prilagojeni cilji

Zaradi primernosti okolja t.i. trikotnika je vsekakor smotno to vrsto ohraniti, še posebej, ker naseljuje večinoma del območja, ki ga je avtocestna infrastruktura nekako izolirala, kar preprečuje prostorsko širjenje (sub)populacije. Z damjakom se tu upravlja, vendar v taki številčnosti, da bo usklajena z okoljem ter da ne bodo porušeni medvrstni in znotraj vrstni odnosi.

Kratkoročno je cilj še nekoliko dvigniti številčnost v t.i. trikotniku. To želimo s pomladitvijo oz. povečanjem srednje starega - rodnega dela populacije.

Izven t.i. trikotnika se damjaka smatra kot nezaželeno vrsto in se teži k njegovi popolni odstranitvi iz okolja.

Ukrepi in usmeritve**Višina in struktura odvzema**

Odvzem damjaka načrtujemo le v loviščih Tabor Sežana in Gaberk Divača, kjer tudi v letih 2021 in 2022, zaradi obveznega poseganja v kategorijo košut 2+, načrtujemo pokrivanje odstrela trofejnih jelenov s starejšimi košutami. Načrtujemo odvzem 6 jelenov (4 v Tabor Sežana in 2 v Gaberk Divača). Odstrel enega jelena se v vsakem lovišču prične z lovno dobo, naslednjega jelena pa se dovoli šele po odstrelu starejše košute. Dovoljen je tudi odstrel 2 lanščakov moškega spola in 4 telet ne glede na spol. 1+ ženskega spola se ne lovi.

Preglednica 4.3.1: Načrt odvzema damjaka

starost	število	starost	število
tele M ali Ž			4
lanščaki	4	junice	0
jeleni 2+	6	košute 2+	6
SKUPAJ			20

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema

Odvzem v razredu jelena 2+ ni vezan na starostni razred. V kolikor je možno oceniti naj se odstrel košut vrši v kategoriji starejših (9 in več let). Odstrel se v kategoriji starejših živali lahko poveča za 50 %, a vedno s predhodnim odstrelom starih košut, šele nato je dovoljen povečan odstrel starejšega jelena. Kategorije 0+ in 1+ ni dovoljeno presegati. Izven dela t.i. trikotnika (območje med avtocestami) je odstrel damjaka neomejen v vseh loviščih Primorskega LUO, tudi v delu loviščih – Gaberk Divača in Tabor Sežana.

Preglednica 4.3.2: Analiza odvzema in telesnih mas jelena damjaka

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Teleta M	1	2	1	2	0	0	6	20,0	13,3
Lanščaki	0	0	0	2	1	1	4	13,3	8,9
Jeleni 2-4	1	1	2	1	3	2	10	33,3	22,2
Jeleni 5-9	1	2	2	0	1	3	9	30,0	20,0
Jeleni 9 +	0	1	0	0	0	0	1	3,3	2,2
Skupaj JELENI	3	6	5	5	5	6	30	100,0	66,7
Teleta Ž	0	0	1	0	0	1	2	13,3	4,4
Junice	0	1	1	0	0	0	2	13,3	4,4
Košute 2+	1	3	0	1	4	2	11	73,3	24,4
Skupaj KOŠUTE	1	4	2	1	4	3	15	100,0	33,3
SKUPAJ odstrel in izgube	4	10	7	6	9	9	45		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	6	6	6	4	5	8	35
Odstrel in izgube / načrt	66,7	166,7	116,7	150,0	180,0	112,5	128,6
Delež JELENOV	75,0	60,0	71,4	83,3	55,6	66,7	66,7
Delež trofejnih jelenov 2+ in več	50,0	40,0	57,1	16,7	44,4	55,6	44,4
Delež mladih (mladiči, enoletni) ne glede na spol	25,0	30,0	42,9	66,7	11,1	22,2	31,1

Izgube								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	1	0	0	1	0	2	4	66,7
Naravne izgube	0	1	0	0	1	0	2	33,3
Skupaj izgube	1	1	0	1	1	2	6	100,0
% izgub	25,0	10,0	0,0	16,7	11,1	22,2	13,3	
Odstrel	3	9	7	5	8	7	39	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	0	0	0	0	0	0	0	0,0
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	1	0	0	1	0	2	4	66,7
5 železnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 zveri	0	1	0	0	1	0	2	33,3
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	0	0	0	0	0	0	0	0,0

Telesne mase (biološka telesna masa)						
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Teleta M	18,0	22,0	28,0	21,5	0,0	0,0
Indeks	100,0	122,2	155,6	119,4	0,0	0,0
Lanščaki	0,0	0,0	0,0	35,0	30,0	42,0
Indeks				100,0	85,7	140,0
Jeleni 2-4	35,0	59,0	49,5	63,0	59,3	46,5
Indeks	100,0	168,6	141,4	180,0	169,5	132,9
Jeleni 5-9	70,0	69,5	66,0	0,0	49,0	78,0
Indeks	100,0	99,3	94,3	0,0	70,0	111,4
Jeleni 10 +	0,0	72,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indeks		100,0				
Teleta Ž	0,0	0,0	17,0	0,0	0,0	11,0
Indeks			100,0			64,7
Junice	0,0	27,0	32,0	0,0	0,0	0,0
Indeks		100,0	118,5			
Košute 2+	0,0	40,7	0,0	28,0	34,0	39,0
Indeks		100,0		68,8	83,6	95,9

4.4 Gams (Rupicapra rupicapra)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Gamsi so v Primorskem LUO prisotni že nekaj let. V zadnjih letih se pojavljajo v različnih časovnih intervalih, mestoma v loviščih Vrhe Vrabče, Raša Štorje, Senožeče in Tabor Dornberk kot manjše skupinice ali posamezni osebki, ki v ta lovišča pridejo z Nanosa. Pojavljajo se tudi na območju Brestovice na Krasu (lovišče Jezero Komen), kot deli kolonije izpuščenih gamsov, ki je nastala v Italiji. V letu 2018 so bili opaženi na Kraškem robu, kot posamezne živali jih lahko najdemo tudi v ostalih loviščih v LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Analiza upravljanja v preteklih dveh letih

V letih 2019 in 2020 so bile iz narave odvzete 4 živali – vse štiri so bili samci in sicer tri v starostnem razredu 3 - 7 letnih kozlov in eden v razredu nad 8 letnih kozlov. Trije gamsi so bili odstreljeni v lovišču Raša Štorje in eden v lovišču Senožeče. Izgub v tem obdobju ni zabeleženih.

Analiza upravljanja s presojo stanja v preteklem šestletnem obdobju

Odvzem v zadnjih šestih letih se giba v razponu od 1 – 3 živali in se izvaja v glavnem na področju doline Raše, v letu 2018 tudi na Kraškem robu. Skupaj je v šestletnem obdobju odstreljenih (izgub ni zabeleženih) 12 živali, od tega 10 moškega spola in 2 ženskega spola. 75 % je večletnih samcev, 17 % je starejših koz. Odstrel je slučajnosten in sovпада s periodično, tako časovno kot tudi prostorsko, pojavnostjo gamsov v posameznih loviščih ter spleta srečnih naključij.

Presoja uspešnosti upravljanja

Gams ostaja obrobna divjad, ki se v območju pojavlja na tradicionalnih mestih. Prostorsko se gamsi ne širijo. Številčnost ostaja nizka.

- Odvzete živali so bile vitalna in zdrave, škod v prostoru ne beležimo,
- medvrstni odnosi z drugimi rastlinojedi so stabilni in nimajo posebnega vpliva,
- telesne mase in mase trofej se med posameznimi leti bistveno ne spreminjajo.

Ocena stanja populacije

Možnost prihoda gamsov v Primorsko LUO je predvsem iz Nanoške planote in iz R Italije (Brestovica pri Komnu in Kraški rob nad Dolino). V vseh primerih gre za posamezne živali ali skupinice par živali. Prostorsko ostaja velika verjetnost pojavljanja in s tem odstrela le v posameznih delih LUO. Kot vrsta je v naravnem okolju povsem neproblematična.

Prilagojeni cilji

Vrsta nima tradicionalnega upravljanja, zato zanjo ne načrtujemo posebnih del v okolju. Prav tako ne načrtujemo spolne in starostne strukture odstrela. Odstrela ne razdeljujemo na lovišča.

Ukrepi in usmeritve

Višina in struktura odvzema

Odvzem je strukturno neomejen, številčno pa se ga v območju LUO omeji na do 10 živali. Načrta ni treba dosegati. Upravljalci lovišč - LD naj v skladu z vodenjem evidenc odvzema pristopijo tudi k evidentiranju pojavnosti gamsov v območju svojega lovišča (datumsko beleženje in geokoordinate).

Preglednica 4.4.1: Analiza odvzema in telesnih mas gamsov

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Kozli 1+	0	0	0	1	0	0	1	10,0	8,3
Kozli 2+	0	1	0	0	0	0	1	10,0	8,3
I. starostni razred	0	1	0	1	0	0	2	20,0	16,7
Kozli 3+ do 7+	0	2	0	2	2	1	7	70,0	58,3
Kozli 8+ in več	0	0	0	0	1	0	1	10,0	8,3
Skupaj KOZLI	0	3	0	3	3	1	10	100,0	83,3
Mladiči Ž	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Koze 1+	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Koze 2+	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
I. starostni razred	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Koze 3+ do 10+	1	0	1	0	0	0	2	100,0	16,7
Koze 11+ in več	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Skupaj KOZE	1	0	1	0	0	0	2	100,0	16,7
SKUPAJ odstrel in izgube	1	3	1	3	3	1	12		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	10	10	10	10	10	10	60
Odstrel in izgube / načrt	10,0	30,0	10,0	30,0	30,0	10,0	20,0
Delež KOZLOV	0,0	100,0	0,0	100,0	100,0	100,0	83,3
Delež kozlov 2+ in več	0,0	100,0	0,0	66,7	100,0	100,0	75,0
Delež koz 2+ in več	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	16,7
Delež mladih (mladiči, 1+) ne glede na spol	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	8,3

Izgube								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Naravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Skupaj izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
% izgub	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Odstrel	1	3	1	3	3	1	12	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	0	0	0	0	0	0	0	0,0
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	0	0	0	0	0	0	0	0,0
5 železnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 zveri	0	0	0	0	0	0	0	0,0
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	0	0	0	0	0	0	0	0,0

4.5 Divji prašič (*Sus scrofa*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Populacijsko divjega prašiča obravnavamo v okviru Primorskega LUO. Odvzem (tako načrt kot tudi realizacijo) pa zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo ločeno po LUB. Divji prašič je prisoten v vseh loviščih LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Analiza upravljanja v preteklih dveh letih

V zadnjih dveh letih je odvzem divjih prašičev visok. Podobno kot odvzem so se tudi škode pri prašiču nekoliko povečale, so pa še vedno bistveno manjše kot v letih 2012 in 2013 – skoraj polovico manjše. Škode so še vedno vzdružne. Načrt odvzema je presežen, realizacija je 114 % ali drugače - od načrtovanih 5.800 je bilo odvzetih 6.635 živali, kar je največ odkar odvzem načrtuje ZGS. Odvzem je v primerjavi s preteklim dvoletnim obdobjem višji za 1.163 živali ali v povprečju za nekaj manj kot 39 živali na lovišče. Spolna struktura odvzema je bila porušena v korist moškega spola M:Ž=1:0,82. Bolj kot pri mladih (torej skupaj), je pomembno razmerje pri enoletnih in starejših živalih, kjer pri 1+ še vedno izrazito prevladuje moški spol z razmerjem M:Ž = 1536:976 živali ali M:Ž = 1:0,64. V zadnjih letih je to razmerje vedno bolj izenačeno, a še vedno prenizko. V 13 % deležu odvzema starejših osebkov obeh spolov je 357 merjascev ali 5 % odvzema in 525 starejših svinj ali 8 % odvzema. Delež odvzema rodnega dela populacije (svinje >1 leto) je 22,6 %.

Analiza upravljanja s presojo stanja v preteklem šestletnem obdobju

Populacija divjih prašičev na Primorskem že skoraj desetletje izkazuje povečano številčnost, ki pa v posameznih letih lahko hitro pade (tudi do 25 % nižji odvzem). Skladno s tendenco večje številčnosti smo povečevali tudi načrt, ki ga praviloma vedno tudi presežemo. Najvišji odvzem beležimo v letu 2019, ko je bilo odvzetih 3.418 živali. Nekako se nam ciklično pojavlja padec odvzema na vsake 4 leta. Je pa res, da se nam potem odvzem še poveča. Očitno s preteklimi posegi nismo uspeli docela znižati številčnosti divjega prašiča. Ocenjujemo pa, da bo s časoma večleten močnejši poseg v kategorijo 2+ (M in Ž), ki v šestletnem povprečju predstavlja 13 % celotnega odvzema, dolgoročno lahko znižal številčnost (delež svinj 2+ je 8 %). Pri prirastku vrste ima velik pomen tudi delež oplojenih mlajših svinj (1+ ali celo 0+), zato mora biti v odvzemu dovolj visok delež rodnega dela populacije (svinje 1+ in 2+). V zadnjem šestletju je ta že visok in znaša v povprečju 23 %.

Številčno odvzem prašičev v Primorskem LUO nikoli ni bil nizek. Prav tako je starostna struktura šestletne realizacije ustrezna - v kolikor bi bila populacija stabilna. V stanju povečane številčnosti pa je delež odvzema ženskega – rodnega dela še vedno prenizek. Kljub vsem strukturno načrtovanih odstrelah je bila številčnost prašičev v zadnjem letu zopet zelo visoka in je odvzem skoraj dosegel rekordnega v letu 2019. Morda bi bil ta tudi presežen, v kolikor bi se koncem leta normalno izvajale brakade (te so vsekakor bile otežene zaradi ukrepov ob razglašeni epidemiji Covid-19). Odvzem starejših osebkov obeh spolov je sicer nekoliko pod načrtovanim, pozitivno pri tem pa je, da je ta porušen v korist ženskega spola (skupaj starejši v šestletni realizaciji 13 %, od tega je M spol 5 % in Ž spol 8 %). Skupno spolno razmerje je še vedno nekoliko porušeno v korist moškega spola in sicer M = 53 %, vendar najmočnejše v predreproduktivnem - mlajšem delu populacije, še posebej v kategoriji 1+.

Preglednica 4.5.1: Načrt odvzema divjih prašičev po LUB

območje	divji prašič (<i>Sus scrofa</i>)							
	načrt	odvzem	% real.	% Ž spola	% mladih	% merjascev 2+	% svinj 2+	delež svinj >1 leto
KRAŠKI LUB	1.735	2.347	135	44	89	4	7	22
BRKINSKI LUB	2.360	2.326	99	46	85	6	8	22
ISTRSKI LUB	1.705	1.962	115	47	86	5	9	24
SKUPAJ LUO	5.800	6.635	114	45	87	5	8	23

Presoja uspešnosti upravljanja

Cilji postavljeni v Dolgoročnem načrtu za Primorsko LUO za obdobje 2011-2020 so delno izvedeni. Škoda je zmanjšana in se je nekako ustalila (v zadnjih letih ostaja dokaj podobna in dosega cca 1/3 najvišjih škod v letih 2012 in 2013). Nihanja škod so bolj kot posledica letne številčnosti prašičev posledica prehranske ponudbe v obliki obroda plodonosnih drevesnih vrst (hrastov). Z načrti in visoko realizacijo odstrela skušamo doseči zmanjšanje populacije, kar nam zaenkrat ne uspeva. V posameznih letih se odvzem sicer zniža, a v

naslednjem zopet zviša. Cilj trajnejšega znižanja populacije ni dosežen, zato je treba še naprej vztrajati na relativno visokih posegih v populacijo, tudi zaradi groženj s pojavom afriške prašičje kuge (APK) v Sloveniji.

Ocena stanja populacije

Divji prašič je razširjen po celem LUO. Številčnost je v posameznih loviščih različna, a povsod velika. Naraščanje ali padanje številčnosti je zelo odvisno od naravnega obroda želoda in tekom let niha. V preteklem letu je bila največja številčnost v kraškem LUB in to ob italijanski meji ter v istrskem LUB ob hrvaški meji. Ne glede na dvoletno povečanje številčnosti in z njo odvzem so bila v LUO lovišča, ki niso dosegla načrtovanega odvzema: Brje Erzelj, Brkini, Bukovca, Fajti hrib, Gradišče Košana, Istra Gračišče, Prem, Senožeče, Tabor Dornberk, Timav Vreme, Trstelj Kostanjevica in Videž Kozina. Velika številčnost divjih prašičev negativno vpliva tudi na populacijo srnjadi in damjaka. Zdravstveno stanje je dobro, bolezní ni zaznati. Ob meji z R Italijo se telesne mase prašičev še vedno razlikujejo od mas prašičev osrednjega območja. V glavnem so bistveno nižje od povprečja v LUO.

Prehrambeni, bivalni, predvsem pa klimatski pogoji v LUO so za divje prašiče zelo ugodni. Obrod želoda in kovanja je bil v letu 2020 dober in bogat. Telesne mase ozimk so v letu 2020 nekoliko višje kot v preteklem letu, ki so pomemben podatek z vidika napovedi prirastka vrste (indeks telesne mase mladičev obeh spolov je 105, samo ozimk pa je indeks 106). Ocena stanja oplojenosti ozimk in lanščakinj v mesecu januarju 2021 nakazuje, da bo prašičev v prihodnjem letu več. V LUO velja ocena, da je številčnost divjega prašiča še vedno previsoka.

Prilagojeni cilji

Številčnost divjih prašičev je treba znižati, kar ob pričakovanem velikem prirastku pomeni večji poseg v populacijo z odstrelom. Kratkoročni cilj v LUO je še zmanjšati številčnost oz. doseči takšno številčnost prašičev, da bodo škode, ki jih povzročajo v okolju, še manjše. Nižja številčnost prašičev je tudi zahteva v pričakovanju morebitnega pojava APK.

Ob zadostni količinski regulaciji je treba tudi z vidika kvalitete posega v populacijo doseči nekoliko bolj stabilno socialno (spolno in starostno) strukturo populacije.

Ukrepi in usmeritve

Višina in struktura odvzema

V letih 2021 in 2022 načrtujemo odvzem 6.800 divjih prašičev iz narave, pri čemer naj bo večji **poudarek na odvzemu v letu 2021**, zaradi pričakovanega povečanega prirastka, kot posledica povečanega gozdnega obroda v letu 2020). Podrobna razdelitev načrta odvzema na starostne in spolne kategorije je izvedena v skladu z navodilom MKGP (dokument št. 341-1/2016/1 z dne 22. 2. 2016), ki določa, da se načrtuje le skupno kvoto in enotno minimalno kvoto svinj in lanščakinj.

Preglednica 4.5.2: Načrt odvzema divjih prašičev

Starostni razred	Načrt odvzema /št. živali	
Ozimci obeh spolov, lanščaki in merjasci 2+	5.440	(80 %)
Svinje 2 + in lanščakinje	min 1.360	(20 %)
SKUPAJ	6.800	

Preglednica 4.5.3: Primerjava načrta odvzema divjih prašičev

območje	načrt 2019-2020	načrt 2021-2022	index	% v LUO
KRASKI LUB	1.735	2.244	129	33
BRKINSKI LUB	2.360	2.516	107	37
ISTRSKI LUB	1.705	2.040	120	30
SKUPAJ LUO	5.800	6.800	117	100

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema:

- načrtuje se le skupni odvzem lanščakinj in svinj 2+, ki naj v LUO skupaj dosega **minimalno 20 %**, v strukturi odvzema pa naj bo delež svinj 2+ vsaj 5 %,
- odvzem ostalih kategorij divjega prašiča (po spolu in starosti) se posebej ne načrtuje,
- načrtovano višino odvzema je dovoljeno neomejeno presepati v vseh kategorijah,
- povečan odvzem naj se načrtuje prvenstveno v tistih loviščih, kjer je škoda zelo velika,
- dopustno odstopanje realizacije od načrta, zaradi populacijskih nihanj ali drugih objektivnih razlogov, zaradi katerih osnovni načrt ne bi bil dosežen, je skladno s sprejetim Območnim načrtom za Primorsko LUO 2011-2020 za vse kategorije divjih prašičev, tudi za združeno kategorijo lanščakinj in svinj 2+, 30 %, kjer pa se mora hkrati ob nedoseganju osnovnega načrta ohranjati skupni minimalni delež (vsaj 20 %) lanščakinj in svinj 2+ v odvzemu,
- ob doseganju skupnega min. deleža lanščakinj in svinj v osnovnem načrtu odvzema za lovišče, le tega ob preseganju načrta ni treba več dosežati, je pa morebitni nadaljnji odvzem teh kategorij zaželen,
- v kolikor je na nivoju LUB dosežena min. načrtovana kvota lanščakinj in svinj 2+, zagotavljanje min. deleža lanščakinj in svinj 2+ v odvzemu na nivoju posameznega lovišča ni potrebno.

Ostali ukrepi v populaciji divjega prašiča:

- Odstrel morebitnih osebkov, ki kažejo znake križanja z domačim prašičem ali drugimi podvrstami evropskega divjega prašiča (*Sus scrofa europea*) je v sprejetih in veljavnih lovnih dobah prednosten in neomejen v vseh loviščih. Določitev kriterijev za razvrščanje prašičev v to kategorijo se pripravi tekom leta v dogovoru z ustreznimi strokovnimi inštitucijami (dolžine čeljusti, telesne mase posameznih starostnih in spolnih razredov..).

Za mejno območje med Zahodno visoko kraškimi in Primorskimi LUO ob reki Vipavi, veljajo zaradi škod po divjih prašičih, ki prehajajo iz Primorskega LUO preko reke Vipave v ZVK LUO, sledeče dodatne - med LUO usklajene smernice:

- Poveča se intenziteta načrta odvzema v obeh LUO in sicer v kraškem bazenu (Primorsko LUO) in osrednjem območju divjega prašiča (ZVK LUO). Predvsem pa se poveča intenziteta odvzema v loviščih v spodnji Vipavski dolini.
- Načrt odstrela dvo in večletnih svinj in lanščakinj znaša za obe območji min 23 % od celotnega načrta odvzema divjih prašičev.
- Zaradi intenzivnega odstrela divjih prašičev lahko lovišča z največjim odstrelom (v ZVK LUO Gorica, Lijak in Čaven; v PRI LUO Fajti hrib, Tabor Dornberk in Brje Erzelj) uporabljajo dodatna krmišča. Ta krmišča smejo biti založena z minimalno količino krme (do 3 kg koruze na dan), uporabljajo pa se samo v času, ko olajšajo lov, sicer naj se ne zalagajo. Krmišča morajo biti locirana izven območja kmetijskih površin v gozdnem prostoru. Lokacije dodatnih krmišč se predhodno uskladijo z ZGS in lovsko inšpekcijo. Število in lokacije se aktivirajo na podlagi odločbe inšpekcije in niso predmet subjektivne presoje upravljavca lovišča.
- Za oba LUO-ja naj veljajo tudi smernice za lov in sicer na podlagi odločb MKGP.

Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi, ki jih predpiše minister, pristojen za veterinarstvo. V ta namen morajo LD odvzeti vzorce krvi oziroma organov za preiskave na določene bolezni, v skladu s programom, Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Pred in v primeru pojava APK so LD dolžne izvajati določila vseh predmetnih predpisov, predvsem »Zakona o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS, št. 200/20; dalje zakon)« in ostalih, ki se navezujejo na omenjen zakon (npr. »Sklep o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS št. 10/21; v veljavi od 23. 1. 2021)). Zakon med drugim določa, da mora vsak (torej tudi lovec), ki v naravi najde poginulega divjega prašiča (ne glede na vzrok pogina, npr. neznan vzrok, bolezen, povoz,...) o tem **obvestiti Center za obveščanje na telefonsko številko 112**. Upravljalci lovišč naj svoje člane tudi informirajo o primernih ravnanjih za preprečevanje oziroma zmanjšanje tveganja za vnos bolezni. Še zlasti morajo biti o primernih ravnanjih seznanjeni lovski turisti, ki lovijo v državah, kjer je APK že prisotna, pa tudi ostalih državah, saj se virus APK prenaša tudi s kontaminirano opremo, obleko ter mesnimi izdelki. **Vse relevantne informacije v zvezi z APK** so dostopne na spletni strani

<https://www.gov.si teme/afriška-prasicja-kuga-pri-divjih-prasicih>.

V skladu z 12. členom ZNUAPK in Sklepom o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 10/21) je pri intenzivnem odstrelu divjih prašičev dovoljena uporaba umetnih virov svetlobe, strelnih namerilnikov z napravo za elektronsko ojačevanje svetlobe oziroma z infrardečo napravo ali namerilnikov s termičnim (IR) senzorjem.

Preglednica 4.5.4: Analiza odvzema in telesnih mas divjih prašičev

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	609	705	832	591	919	823	4479	49,2	25,9
Lanščaki	524	591	571	494	727	809	3716	40,8	21,5
Merjasci 2+	85	153	186	123	171	186	904	9,9	5,2
Skupaj PRAŠIČI	1218	1449	1589	1208	1817	1818	9099	100,0	52,7
Mladiči Ž	600	692	769	535	841	658	4095	50,2	23,7
Lanščakinje	380	414	479	383	479	497	2632	32,2	15,2
Svinje 2+	181	223	285	224	281	244	1438	17,6	8,3
Skupaj SVINJE	1161	1329	1533	1142	1601	1399	8165	100,0	47,3
SKUPAJ odstrel in izgube	2379	2778	3122	2350	3418	3217	17264		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	2200	2400	2600	2800	2800	3000	15800
Odstrel in izgube / načrt	108,1	115,8	120,1	83,9	122,1	107,2	109,3
Delež PRAŠIČEV	51,2	52,2	50,9	51,4	53,2	56,5	52,7
Delež mladičev ne glede na spol	50,8	50,3	51,3	47,9	51,5	46,0	49,7
Delež lanščakov ne glede na spol	38,0	36,2	33,6	37,3	35,3	40,6	36,8
Delež večletnih - 2+ ne glede na spol	11,2	13,5	15,1	14,8	13,2	13,4	13,6

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	70	69	52	56	69	91	407	92,5
Naravne izgube	12	5	3	3	5	5	33	7,5
Skupaj izgube	82	74	55	59	74	96	440	100,0
% izgub	3,4	2,7	1,8	2,5	2,2	3,0	2,5	
Odstrel	2297	2704	3067	2291	3344	3121	16857	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	12	4	3	0	3	5	27	6,1
2 bolezen	0	0	0	1	0	0	1	0,2
3 krivolov	1	0	3	0	0	1	5	1,1
4 cesta	38	50	33	41	61	53	276	62,7
5 železnica	23	9	12	10	6	34	94	21,4
6 zveri	0	1	0	2	2	0	5	1,1
7 psi	1	1	0	1	0	1	4	0,9
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	7	9	4	4	2	2	28	6,4

Telesne mase (biološka telesna masa)						
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mladiči M	25,4	22,9	22,3	24,6	23,3	24,3
Indeks	100,0	90,1	87,7	96,9	91,5	95,6
Lanščaki	47,6	46,4	46,9	45,2	55,6	45,2
Indeks	100,0	97,4	98,5	94,9	116,8	94,9
Merjasci 2+	71,7	71,7	75,4	73,0	85,1	73,0
Indeks	100,0	99,9	105,1	101,7	118,7	101,8
Mladiči Ž	25,0	21,7	20,7	23,6	21,9	23,3
Indeks	100,0	86,7	82,5	94,2	87,3	93,1
Lanščakinje	43,9	42,5	41,9	42,4	47,5	42,4
Indeks	100,0	97,0	95,6	96,7	108,3	96,6
Svinje 2+	66,4	62,0	60,6	63,6	67,4	64,0
Indeks	100,0	93,4	91,3	95,9	101,6	96,4

4.6 Šakal (*Canis Aureus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Šakala prostorsko obravnavamo enotno na nivoju LUO, odvzem in načrt pa zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo ločeno po LUB.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V sodelovanju ZGS in upravljavcev lovišč že nekaj let vodimo evidentiranje pojavnosti šakalov v loviščih Primorskega LUO. Podatke imamo skoraj za vsa lovišča. Delni monitoring je izveden na Krasu, kjer je bilo kar nekaj odzivnosti. Sodelovali smo tudi v detajlnem monitoringu v okviru CRP projekta, ki ga je vodila Biotehniška fakulteta. Rezultati projekta so potrdili oceno, da je številčnost šakala v Primorskem LUO zelo velika. V območju je bilo kar nekaj šakalov odlovljenih in spremljanih s telemetrijsko ovratnico.

V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 62 šakalov, od tega 36 moškega spola (58 %) in 26 ženskega spola (42 %). Odstrel, ki se načrtuje in evidentira zgolj v letu 2020 predstavlja 49 živali (79 %). 21 % je izgub, pri katerih je skoraj 70 % povozov na cestah, preostalih 30 % pa povozi na železnici.

Preglednica 4.6.1: Pregled odvzema šakala po LUB

območje	zlati šakal			% ženskega spola	% odvzema v LUO	% izgub
	načrt	odvzem	% real.			
KRAŠKI LUB	27	25	93	44	40	12
BRKINSKI LUB	15	22	147	41	35	18
ISTRSKI LUB	15	15	100	40	24	33
SKUPAJ LUO	57	62	109	42	100	19

Upravljanje v preteklih šestih letih

Šakal je bil leta 2004 uvrščen na seznam zavarovanih vrst. Novembra 2014 pa je bil z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbo o določitvi divjadi in lovnih dob (Ur. l. RS, št. 81/14) uvrščen med divjad. Kljub temu se s šakalom ni upravljalo v smislu načrtovanja posegov v populacijo v z odstrelom. Pogoj za izvajanje odstrela je sprejem Uredbo o spremembi in dopolnitvah Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 62/19), ko je umaknjen s seznama pri nas zavarovanih živalskih vrst. V letu 2020 smo z letnimi lovsko upravljavskimi načrti prvič načrtovali odvzem te vrste.

Do leta 2019 smo odvzem beležili le kot izgube. V letu 2020 je bil prvič načrtovan odvzem 45 živali. Realizacija je bila hitra, 100 % je bilo doseženih že v oktobru. Kasneje se je s prerazporeditvijo odvzema v Sloveniji osnovnemu načrtu dodalo še 12 živali. Skupni načrt je bil tako 57 živali. Realizacija je bila 96 %. V šestletnem obdobju je iz narave bilo odvzetih 71 živali, od tega v zadnjem letu 55 ali 78 %.

Presoja uspešnosti upravljanja

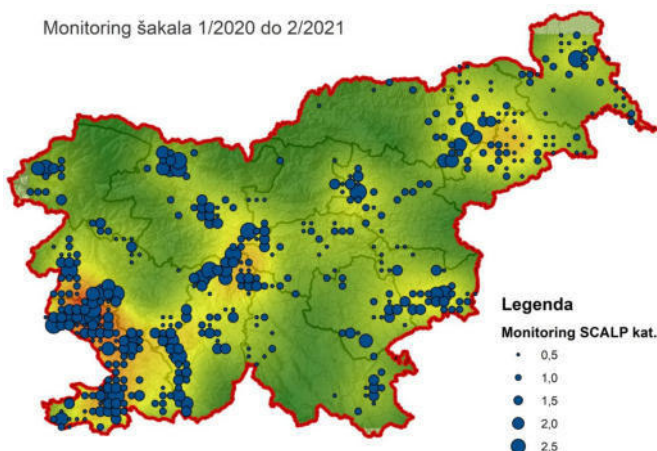
Prave presoje uspešnosti še ne moremo podati, saj z vrsto aktivno upravljamo šele eno leto (načrtovan in realiziran odstrel). Neupravljanje v preteklih letih je omogočilo hitro širitev vrste na celoten LUO.

Ocena stanja populacije

Oceno stanja povzemamo po Končnem poročilu projekta CRP Prostorska razporeditev, številčnost, ocena populacijskih trendov in potencialno širjenje areala vrste šakal (*Canis aureus* L.) v Sloveniji (Potočnik in sod., 2018; dalje CRP), dopolnjeno z aktualnimi podatki monitoringa šakala po metodologiji CRP (za obdobje 11/2016 do 2/2020). Do sedaj zbrani podatki kažejo, da je postal šakal razmeroma pogosta vrsta na območju Primorske in širše okolice Krasa, reproduktivne populacije pa so vzpostavljene ali se vzpostavljajo tudi v večjem delu nižin v severovzhodni in jugovzhodni Sloveniji, vzdolž meje s Hrvaško in Madžarsko, vse pogosteje pa tudi drugje po Sloveniji. Za populacije šakalov na teh območjih je še vedno značilno, da so praviloma sestavljene iz manjšega števila teritorialnih družin oziroma skupin. Od tu se posamezne živali odseljujejo v ostala območja v Sloveniji, kjer se večinoma pojavljajo samotarske teritorialne ali pa klateške živali.

Zbrani podatki in rezultati monitoringa jasno kažejo, da se šakal v Sloveniji v zadnjih 20-ih letih prostorsko in številčno hitro širi. Širjenje in populacijska rast je še posebej intenzivna v zadnjih desetih letih, ko je vrsta z reproduktivnimi pari poselila znaten del zanjo primerne prostora. Na osnovi populacijske dinamike,

prostorskega pojavljanja in širjenja lahko tudi v Sloveniji šakala opredelimo kot vrsto z ugodnim populacijskim statusom. Podatki o populacijski dinamiki kažejo, da je populacija vitalna in sposobna dolgoročnega obstoja ter ekspanzije predvsem v njej najbolj primernem življenjskem prostoru, tj. v agrarni krajini in krajini z intenzivnejšim vplivom človeka.

Slika 4.6.1: Prisotnost šakala v Sloveniji v obdobju 1/2020 – 2/2021 (podatki ovrednoteni po metodologiji SCALP v mreži 3x3 km in prikazani s Kernelsko metodo; Potočnik, 2021)

Glede na preteklo hitro številčno in prostorsko širjenje populacije ter aktualne podatke monitoringa, je številčnost šakala v Sloveniji v letu 2020 še nekoliko višja kot znaša ocena za leto 2018. Upošteva preteklo populacijsko dinamiko in dejstvo, da šakali še niso vzpostavili teritorijev na vseh habitatno primernih območjih v Sloveniji, pričakujemo težnjo k prihodnji nadaljnji rasti populacije.

V Primorskem LUO se šakal pojavlja tako v Istri kot na Krasu in tudi v Brkinih. Ne glede na podatke literature se šakal pojavlja tudi v območjih pojavljanja volkov. Številčnost je velika, lovci ocenjujejo tudi zelo negativen odnos do srnjadi, vendar je dejanski vpliv šakala na srnjad pri nas še nepreučten.

Ob povečevanju številčnosti in prostorskim širjenjem šakala v LUO lahko pričakujemo naraščanje vplivov vrste na zoocenozo (predvsem vpliv na plenske vrste) in povečano število konfliktnih situacij zaradi plenjenja domačih/rejnih živali.

Prilagojeni cilj

Šakal je uvrščen na Prilogo V Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«), kar pomeni, da smo tudi v Sloveniji dolžni zagotavljati ohranjanje ugodnega stanja populacije šakala.

Obenem je cilj upravljanja vrste v Sloveniji zmanjšanje vplivov vrste na druge domorodne živalske vrste (plenske vrste, npr. srna) in omejevanje škod na domačih/rejnih živalih. Skladno s tem je namen upravljanja populacije šakala ustaviti nadaljnje naraščanje njene številčnosti in prostorsko širjenje.

Ukrepi in usmeritve

Upravljanje s šakalom temelji na dveh ukrepih: 1. monitoring stanja populacije, 2. odvzem osebkov.

1. Nadaljevanje monitoringa stanja populacije, ki je bil vzpostavljen v okviru CRP. Cilj monitoringa je predvsem oceniti število stalno prisotnih – teritorialnih družin in prostorsko razširjenost na območju LUO.

V Primorskem LUO bomo nadaljevali z vsemi oblikami monitoringa. Z Biotehniško fakulteto bomo, na njihov poziv, sodelovali pri telemetrijskem spremljanju oz. eventualnem dodatnem opremljanju šakalov s telemetrijskimi ovraticami.

Upravljalci lovišč so dolžni v spletni aplikaciji LZS »monitoring šakala« evidentirati naslednje podatke:

- lokacije in čas smrti posameznih osebkov,
- lokacije in čas oglašanja šakalov,
- lokacije in čas vseh ostalih znakov prisotnosti šakalov.

2. Načrtovanje odvzema

Osnova za številčno načrtovanje odvzema šakala v Sloveniji in na nivoju LUO je metodologija CRP, ki za izračun višine odvzema upošteva površino območja, habitatno primernost prostora za šakala in podatke monitoringa v obdobju od 11/2016 do 2/2020, z namenom omejevanja rasti populacije in nadaljnega prostorskega širjenja, zmanjšanja vplivov vrste na druge domorodne živalske vrste in omejevanje škod na domačih/rejnih živalih, zmanjšanja škod ter s tem povezanih konfliktov.

Pri načrtovanju odvzema v posameznih LUO v obdobju 2021-2022 smo poleg metodologije CRP upoštevali še sledeče kriterije:

- stopnja in dinamika realizacije odvzema v letu 2020,
- dinamika realizacije odvzema v letu 2021,
- ostali znaki prisotnosti in vplivov šakala v okolju.

Skladno z navedenim **načrtovani odvzem šakala v Primorskem LUO v obdobju 2021-2022 znaša 116 živali.**

V času veljavnosti tega dvoletnega načrta je izplačevanje odškodnin za škodo, ki jo povzroči šakal v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št: 65/2020 in 97/20 – popr.) še vedno v pristojnosti države (MKGP), in sicer v prehodnem obdobju petih let od 1. 5. 2020. Škodo bo ocenjeval ZGS.

Dopustna odstopanja.

Načrtovanega odvzema ni potrebno dosežati. Dopustno preseganje načrtovanega odvzema znaša 30 %. Preseganje načrtovanega odvzema zaradi evidentiranih izgub, ki nastanejo po izpolnitvi načrtovanega odvzema znotraj meja dopustnih odstopanj, ne šteje kot kršitev določil načrta.

V Lisjaku se beleži spol odvzetih živali, v opombe naj se zabeleži ocenjena starost oz. starostna kategorija (mladič oz. do enega leta stara žival ali odrasel osebek).

Za vsakega odvzetega šakala, je potrebno Komisiji za oceno odstrela in izgub v LUO predložijo fotografijo z datumom ali zapisnik veterinarsko higienske službe o odvozu kadavra.

Skladno z določili »Uredbe o spremembi in dopolnitvah določitvi divjadi in lovnih dob (Ur. l. RS, št. 81/14)« se šakal lahko lovi od 1. julija do 15. marca (naslednjega leta).

Upravljalci lovišč morajo o vsakem odvzemu šakala sproti (takoj!) obvestiti OZUL Primorskega LUO ter odvzem vnesti v evidence (Lisjak) v roku 3 dni. OZUL s pravočasnim obveščanjem upravljavcev lovišč skrbi za njihovo sprotno informiranost o realiziranem in še razpoložljivem odvzemu (odstrele) na ravni LUO.

Preglednica 4.6:2. Analiza odvzema šakala

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Samci	1	3	1	3	4	32	44
Samice	1	0	0	0	3	23	27
Skupaj odstrel in izgube	2	3	1	3	7	55	71
Načrt - skupaj						57	57
Odstrel in izgube / načrt						96,5	124,6

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	1	3	1	2	7	6	20	90,9
Naravne izgube	1	0	0	1	0	0	2	9,1
Skupaj izgube	2	3	1	3	7	6	22	100,0
% izgub	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	10,9	31,0	
Odstrel	0	0	0	0	0	49	49	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	0	0	0	1	0	0	1	4,5
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	2	3	1	1	4	5	16	72,7
5 železnica	0	0	0	1	3	1	5	22,7
6 zveri	0	0	0	0	0	0	0	0,0
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje	0	0	0	0	0	0	0	0,0

4.7 Lisica (*Vulpes vulpes*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Lisico prostorsko obravnavamo enotno na nivoju LUO, odvzem pa zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo ločeno po LUB.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih je odvzem znašal 979 živali. Realizacija načrtovanega je 101 %. Odstreljenih je bilo 851 lisic, kar je 87 % odvzema. Odstrel v povprečju še vedno pomeni približno 14 lisic na lovišče/leto. Evidentirane izgube so znašale dodatno še 128 živali in predstavljajo 13 % celotnega odvzema. V strukturi izgub še vedno izrazito prevladuje povoz - 109 živali ali 85 % vseh izgub. V preteklih dveh letih ni evidentiran niti eden pogin lisice zaradi bolezni. Le pri treh lisicah (0,3 % odvzema) so evidentirane garje. Podatek o izredno nizkih izgubah je dober in nakazuje, da je garjavost ter z njo velik pogin lisic preteklost. Pri realizaciji načrtovanega posega v populacijo lisice je treba upoštevati tudi dejstvo, da je evidentiranje odstrela in izgub v nekaterih loviščih še vedno zelo slabo. V dveh LUB načrtovan odvzem ni dosežen, je pa presežen v istrskem LUB. V vseh so odstopanja v mejah dopustnosti.

Preglednica 4.7.1: Pregled odvzema lisic po LUB

območje	lisica			% ženskega spola	% odvzema v LUO	% izgub
	načrt	odvzem	% real.			
KRAŠKI LUB	344	333	97	52	34	8
BRKINSKI LUB	370	351	95	49	36	18
ISTRSKI LUB	260	295	113	48	30	12
SKUPAJ LUO	974	979	101	50	100	13

Skupni odvzem zadnjega šestletja znaša 2.652 živali, od tega je evidentiranih izgub 423 živali ali 16 %. Realizacija načrtovanega odvzema je 99 %. Izgub je verjetno še veliko več, saj vse prav gotovo niso evidentirane. V območju je malo evidentiranih izgub poginulih lisic zaradi garjavosti oz. ostalih vrst pogina, čeprav vemo, da je smrtnost pri bolnih lisicah velika. V strukturi izgub prevladujejo povozi na cestah s 83 %. V spremljavi šestletnega odvzema spolne strukture nekoliko prevladuje moški spol z 51 %, kar je nekako že konstanta v vseh letih.

Presoja uspešnosti upravljanja

Z zaustavitvijo pojavnosti garij in stekline, ki sta pripomogli k primerni številčnosti, so tudi cilji upravljanja realizirani.

Ocena stanja populacije

Lisica je prisotna v vseh loviščih LUO-ja. Neobremenjenost z boleznimi bo hitro vplivala na rast populacije, kar bi dodatno lahko povzročalo slabšanje med vrstnih odnosov z malo divjadjo – predvsem poljskega zajca in poljskih kur. Škod na kmetijskih površinah je izredno malo. Odstrel je najpomembnejši ukrep za reguliranje številčnosti lisic in s tem tudi preventiva za večje pojave bolezni. Številčnost lisic se popravlja – narašča.

Prilagojeni cilj

Zaradi vrstne pestrosti območja ter njene koristnosti v okolju mora biti lisica prisotna v vseh loviščih. Številčnost naj bo tolikšna, da ne omogoča širjenja garij - preprečuje kontakte med posameznimi osebki, izbruha in širjenja stekline ali drugih bolezni, ter da vsaj še nekaj let omogoča hitrejše naraščanje številčnosti poljskega zajca (njen vpliv na malo divjad naj ne bo prevelik). Ukrepi v populaciji lisice naj temeljijo k zadrževanju nekoliko nižje številčnosti. Cilj je tudi izboljšati vodenje evidenc izgub pri upravljavcih lovišč.

Ukrepi in usmeritve

V letu 2021 in 2020 načrtujemo skupaj odvzem 1.100 živali. Spolno naj bo odvzem čimbolj usmerjen v polovico.

Preglednica 4.7.2: Načrt odvzema lisice po LUB

območje	načrt	v %
KRAŠKI LUB	356	32
BRKINSKI LUB	396	36
ISTRSKI LUB	348	32
SKUPAJ LUO	1.100	100

Številčnost lisic se uravnava le s skupno višino odstrela, dodatne omejitve odvzema po spolni in starostni strukturi niso potrebne. **Dovoljena odstopanja v višini odvzema so navzdol do -30 %, odstopanje navzgor pa v višino do +100 % načrtovanega številčnega odvzema.** Izgube, ki nastanejo po realiziranem načrtovanem odvzemu, se ne štejejo za kršitev določil načrta.

Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 živali, se kot dopustno odstopanje navzdol šteje realizacija – 3 živali.

Pri lovu na lisico ter v času polaganja vab za peroralno vakcinacijo je treba upoštevati navodila in letne programe Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin. Potrebno je izvajati kontrolni odstrel živali in jih dostaviti pristojni veterinarski službi za ugotavljanje zdravstvenega stanja in uspešnosti cepljenja.

Upravljalci lovišč ali LPN lahko glede na okoliščine izvedejo izredni poseg v populacijo lisice ob utemeljenem sumu na bolezen, zaradi katere osebek ni sposoben preživeti. O tem mora takoj po izrednem posegu obvestiti lovskega inšpektorja in naknadno tudi uradnega veterinarja.

Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce, oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih lisic v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Preglednica 4.7.3: Analiza odvzema lisic

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Samci	203	221	221	213	237	256	1351
Samice	188	208	217	202	246	240	1301
Skupaj odstrel in izgube	391	429	438	415	483	496	2652
Načrt - skupaj	360	410	450	474	474	500	2668
Odstrel in izgube / načrt	108,6	104,6	97,3	87,6	101,9	99,2	99,4

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	70	49	72	57	61	53	362	88,5
Naravne izgube	12	4	17	3	2	9	47	11,5
Skupaj izgube	82	53	89	60	63	62	409	100,0
% izgub	21,0	12,4	20,3	14,5	13,0	12,5	15,4	
Odstrel	309	376	349	355	420	434	2243	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	7	2	9	2	2	9	31	7,6
2 bolezen	0	2	6	1	0	0	9	2,2
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	70	49	69	53	58	51	350	85,6
5 železnica	0	0	3	2	2	0	7	1,7
6 zveri	0	0	0	0	0	0	0	0,0
7 psi	0	0	0	0	0	1	1	0,2
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje	5	0	2	2	1	1	11	2,7

4.8 Jazbec (Meles meles)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

V LUO se jazbec obravnava enotno za celo območje. Zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda tudi jazbeca prikazujemo ločeno po lovsko upravljavskih bazenih.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih je odvzem znašal 435 živali. Realizacija načrtovanega je 93 %. Odstreljenih je bilo 320 jazbecev, kar je 74 % odvzema. Odstrel v povprečju pomeni približno 5 jazbecev letno na lovišče. Evidentirane izgube so znašale dodatno še 115 živali in predstavljajo 26 % celotnega odvzema. V strukturi izgub še vedno izrazito prevladuje povoz - 112 živali ali 97 % vseh izgub. V preteklih dveh letih ni evidentiran niti eden pogin zaradi bolezni. V dveh LUB načrtovan odvzem ni dosežen, je pa presežen v istrskem LUB. V vseh so odstopanja v mejah dopustnosti.

Preglednica 4.8.1: Pregled odvzema jazbeca po LUB

območje	jazbec			% ženskega spola	% odvzema v LUO	% izgub
	načrt	odvzem	% real.			
KRASKI LUB	194	163	84	44	39	17
BRKINSKI LUB	180	170	94	46	37	31
ISTRSKI LUB	96	102	106	47	23	33
SKUPAJ LUO	470	435	93	46	100	26

Skupni odvzem zadnjega šestletja znaša 1.136 živali, od tega je evidentiranih izgub 307 živali ali 27 %. Realizacija načrtovanega odvzema je 92 %. Izgub je verjetno več, saj vse prav gotovo niso evidentirane. V strukturi izgub prevladujejo povozni na cestah s 95 %. V spremljavi šestletnega odvzema spolne strukture nekoliko prevladuje moški spol s 57 %, kar je nekako že konstanta v vseh letih.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje sledi ciljem postavljenih v Dolgoročnem načrtu Primorskega LUO.

Ocena stanja populacije

Ocenjujemo, da je številčnost jazbeca stabilna, z rahlim trendom naraščanja. Zdravstveno stanje je dobro, znakov bolezni ni. Spolna in starostna struktura sta dobri. Posebnih negativnih medvrstnih odnosov do drugih vrst ne opažamo. Škod na kmetijskih površinah je izredno malo.

Prilagojeni cilji

Cilj upravljanja ostaja enak - zadržati sedanjo številčnost populacije. Jazbec naj bo prisoten v vseh loviščih LUO v skladu z naravnimi danostmi okolja.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo skupaj za LUO odvzem 508 živali. Dovoljena odstopanja po višini odvzema so navzdol do -50 %, navzgor pa do +100 % načrtovanega številčnega odvzema. Izgube, ki nastanejo po realiziranem načrtovanem odvzemu, se ne štejejo za kršitev določil načrta. Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 živali, se kot dopustno odstopanje navzdol šteje realizacija - 5 živali.

Preglednica 4.8.2: Načrt odvzema jazbeca po LUB

območje	načrt	v %
KRAŠKI LUB	188	37
BRKINSKI LUB	204	40
ISTRSKI LUB	116	23
SKUPAJ LUO	508	100

Več pozornosti naj upravljavci lovišč posvetijo korektnemu in natančnemu vodenju evidenc odvzema, s poudarkom na izgubah po vrstah, količini ter vzrokih, saj lahko le tako zagotovimo realen vpogled v dogajanje v populacijah, dosledno vodenje evidenc pa bistveno vpliva tudi na samo realizacijo načrtovanega odvzema – usmeritev velja za celoten spekter nizke divjadi

Preglednica 4.8.3: Analiza odvzema jazbecev

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Samci	87	114	117	88	123	114	643
Samice	62	76	78	79	95	103	493
Skupaj odstrel in izgube	149	190	195	167	218	217	1136
Načrt - skupaj	157	180	210	220	220	250	1237
Odstrel in izgube / načrt	94,9	105,6	92,9	75,9	99,1	86,8	91,8

Izgube in odzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	41	47	48	45	57	58	296	96,4
Naravne izgube	1	3	6	1	0	0	11	3,6
Skupaj izgube	42	50	54	46	57	58	307	100,0
% izgub	28,2	26,3	27,7	27,5	26,1	26,7	27,0	
Odstrel	107	140	141	121	161	159	829	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	1	3	6	1	0	0	11	3,6
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	40	46	48	44	55	57	290	94,5
5 železnica	1	1	0	0	1	1	4	1,3
6 zveri	0	0	0	0	0	0	0	0,0
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	0	0	0	1	1	0	2	0,7

4.9 Kuna belica (*Martes foina*) in kuna zlatica (*Martes martes*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Obe kuni obravnavamo v okviru enotne populacije LUO, vendar ju zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo po lovsko upravljavskih bazenih.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih so lovci odstrelili 92 kun belic, kar pomeni v povprečju 1,5 kune/lovišče/leto. Izgube so znašale dodatnih 76 živali ali 45 % odvzema. Skupno je odvzem znašal 168 kun belic.

Realizacija načrtovanega odvzema je 84 %. V strukturi izgub sta zabeležena le vzroka - povoz na cestah 97 % in neznano 3 %. V dveh LUB načrtovan odvzem ni dosežen, je pa presežen v istrskem LUB. V vseh so odstopanja v mejah dopustnosti. V preteklem dvoletnem obdobju odvzema kune zlatice ne beležimo.

Preglednica 4.9.1: Pregled odvzema kune belice in zlatice po LUB

območje	kuna belica in zlatica				% odvzema v LUO	% izgub
	načrt	odstrel	odvzem	% real.		
KRAŠKI LUB	67	40	56	84	33	29
BRKINSKI LUB	63	17	52	83	31	67
ISTRSKI LUB	70	35	60	86	36	42
SKUPAJ LUO	200	92	168	84	100	45

Skupni odvzem zadnjega šestletja znaša 514 živali, od tega je evidentiranih izgub 238 živali ali 46 %. Realizacija načrtovanega odvzema je le 79 %. Izgub je verjetno več, saj vse prav gotovo niso evidentirane. V strukturi izgub prevladujejo povoz na cestah s 95 %. V šestletnem odvzemu beležimo tudi odvzem 2 kun zlatic.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje sledi ciljem postavljenim v Dolgoročnem načrtu Primorskega LUO.

Ocena stanja populacije

Kuna belica je prisotna po vsem območju, medtem ko kuna zlatica ostaja zelo redka. Trenutna številčnost kune belice je stabilna, v prostoru ne predstavlja motnje, škode v kmetijstvu so minimalne. Zdravstveno stanje je dobro, bolezenskih pojavov ni.

Prilagojeni cilj

Ohraniti in povečati številčnost kune zlatice. Pri kuni belici naj se zadržuje sedanjo številčnost. V območjih, kjer se pojavi škoda na nelovnih površinah, naj se intenzivira izvajanje lova. Večjo pozornost naj se posveti dvigu interesa lovcev za lov na kuno belico ter korektnemu in natančnemu vodenju evidence odvzema.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 skupaj načrtujemo odvzem 200 kun belic.

Preglednica 4.9.2: Načrt odvzema kune belice po LUB

območje	načrt	v %
KRAŠKI LUB	70	35
BRKINSKI LUB	64	32
ISTRSKI LUB	66	33
SKUPAJ LUO	200	100

Zaradi zelo majhnega števila kun zlatic se te vrste tudi v letih 2021 in 2022 ne lovi!

Številčnost se uravnava le s skupno višino odstrela, dodatne omejitve odvzema po spolni in starostni strukturi niso potrebne. **Dovoljena odstopanja po višini odvzema za kuno belico so navzdol do -50 %, odstopanje navzgor pa v višino do +100 % načrtovanega številčnega odvzema.** Izgube, ki nastanejo po realiziranem načrtovanem odvzemu, se ne štejejo za kršitev določil načrta.

Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 živali, se kot dopustno odstopanje navzdol šteje realizacija – 5 živali.

Preglednica 4.9.3: Analiza odvzema kun

Odstrel in izgube							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Kuna zlatica	0	0	1	1	0	0	2
Kuna belica	95	92	85	74	88	80	514
Skupaj odstrel in izgube	95	92	86	75	88	80	516
Načrt - skupaj	120	120	110	100	100	100	650
Odstrel in izgube / načrt	79,2	76,7	78,2	75,0	88,0	80,0	79,4

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	42	46	38	31	43	30	230	96,2
Naravne izgube	0	0	3	3	2	1	9	3,8
Skupaj izgube	42	46	41	34	45	31	239	100,0
% izgub	44,2	50,0	47,7	45,3	51,1	38,8	46,3	
Odstrel	53	46	45	41	43	49	277	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	0	0	3	3	2	1	9	3,8
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	42	46	37	30	43	30	228	95,4
5 železnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 zveri	0	0	0	0	0	0	0	0,0
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	0	0	0	1	0	0	1	0,4

4.10 Navadni polh (Glis glis)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prisoten je na območju celotnega Primorskega LUO. Prostorsko ga obravnavamo v okviru Primorskega LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih, v LUO, nimamo zabeleženega nobenega odvzema polhov. V območju ni tradicije lova na navadnega polha, prav tako v tej regiji po nam znanih podatkih ni ustanovljenega še nobenega društva oz. polharske družine.

V preteklih šestih letih smo na nivoju LUO evidentirali odvzem 266 polhov.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje sledi cilju postavljenim v Dolgoročnem načrtu Primorskega LUO.

Ocena stanja populacije

Obrod želoda v letu 2020 je prav gotovo pripomogel k večji številčnosti polhov v območju. O vplivu odvzema na populacijo, ki bi ga lov (polhanje) lahko imel, nimamo podatkov. Lahko le ocenjujemo, da verjetno lov nima neposrednega vpliva na stanje številčnosti. Škod v prostoru ne beležimo.

Prilagojeni cilji

Ohranitev ugodnega stanja populacije.

Ukrepi in usmeritve

Številčno odvzema ne načrtujemo, je pa treba korektno in natančno voditi evidence odvzema, s poudarkom na izgubah po vrstah, količini ter vzrokih, saj lahko le tako zagotovimo realen vpogled v dogajanje v samih populacijah. Glede na izpad evidenc podatkov o odvzemu polhov, ki jih vodijo upravljavci lovišč (zadnji dve leti ni zabeleženega nobenega odvzema) se postavlja vprašanje ali se v Primorskem LUO polhov ne lovi ali pa ni kontrole nad dogajanjem v zvezi z lovom na polhe. Za lov na polhe ni potreben lovski izpit, je pa potrebna polharska dovolilnica. Polharsko dovolilnico posamezniku ali polharskem društvu oz. zvezi društev izda upravljavec lovišča, v skladu s Pravilnikom o polharski dovolilnici, Ur. list RS, št. 75/2009. Izpolnjeno polharsko dovolilnico mora posameznik ali društvo oz. zveza društev vrniti upravljavcu lovišča do 31. 12. tekočega leta.

Lov na polha je dovoljen (tudi s pastmi (dvigalko).

V naravi naj se pušča oz. zavaruje drevesa z dupli, ohranja ter vzdržuje sonaravna pestrost razvojnih faz gozda in gozdnega roba ter naravna drevesna sestava v njihovi okolici. V gozdnih sestojih je potrebno ohranjati tudi mrtva drevesa, ki z vidika varstva gozdov niso problematična, predvsem pa zagotoviti ustrezen delež starejšega drevja ter vse plodonosne grmovne in drevesne vrste.

4.11 Poljski zajec (*Lepus europaeus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Poljskega zajca prostorsko obravnavamo, podobno kot vso malo divjad, ločeno po lovsko upravljavskih bazenih.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem v obdobju 2019-2020 znaša 279 živali, kar je 7 % manj kot v obdobju 2017-2018. Realizacija načrtovanega odvzema je 87 %. Odvzem bi bil vsekakor višji, v kolikor bi uspeli evidentirati vsaj del izgub od zveri in ujed, ki v naravi prav gotovo niso majhne. Ocenjujemo, da prikaz stanja na podlagi odvzema ni realna slika stanja v naravi (realnost evidentiranih izgub). Boljši pokazatelj stanja populacije je lahko odstrel, ki pa je v zadnjem obdobju nižji (cca 10 %). Odstrel predstavlja 76 % načrtovanega odvzema. Tako odvzem kot tudi odstrel nam nakazujeta dejstvo, da se številčnost zajca ne dviguje tako hitro, kot smo po zatonu bolezni pričakovali. Še vedno številčnost ni v (lovsko) zadovoljivem stanju, kar kaže da je bilo znižanje načrta odvzema v preteklosti realno in potrebno. Evidentirane izgube so v povprečju zadnjih let in sicer v obdobju 2019-2020 predstavljajo 24 % odvzema. V strukturi izgub prevladujejo povozi na cestah 56 zajcev (85 %), sledi neznano s 6 živalmi (9 %) ter pokosi in zveri s po 2 živalmi (3 %). Verjamemo, da je izgub bistveno več, jih je pa težko dokazati, zato tudi niso evidentirane.

Preglednica 4.11.1: Pregled odvzema zajcev po LUB

območje	poljski zajec				% odvzema v LUO	% izgub
	načrt	odstrel	odvzem	% real.		
KRAŠKI LUB	44	19	30	68	11	37
BRKINSKI LUB	44	29	47	107	17	38
ISTRSKI LUB	232	165	202	87	72	18
SKUPAJ LUO	320	213	279	87	100	24

Odvzem preteklih šestlet ima rahlo nihajoč trend in se giblje okrog 150 živali. V zadnjih letih odvzem nakazuje padajoč trend, je pa treba v načrtu posebej izpostaviti lovišče Koper, ki še vedno trajnostno upravlja z dokaj zadovoljivim številom zajca - v povprečju zadnjih šest let z odvzemom 42 živali (realizacija načrtovanega odvzema 92 %). Odvzem v tem lovišču tudi pomeni slabih 29 % celotnega odvzema v LUO. Več kot 70 % odvzema se opravi v istrskem LUB. V kraškem in brkinskem LUB so se, ob zmanjšanju obdelanih polj, pogoji za življenje poljskega zajca močno poslabšali, tako da je njegova številčnost v nekaterih predelih zelo nizka. Na splošno pa lahko ugotovimo, da prilagoditev na spremenjen življenjski prostor ter zmanjšanje vseh bolezni dvigujejo številčnost, na katero imajo trenutno največji vpliv plenilci in ujede. Skozi petletno obdobje je možno slediti zelo velik delež izgub, še posebej v prometu. Obratno z izgubami pa čisti odstrel nakazuje padajoč trend. Z veliko verjetnostjo lahko trdimo, da je v odvzemu zajca velik delež izgub tudi od plenilcev, kar pa je nemogoče dokazati. To dejstvo moramo upoštevati v oceni stanja populacije.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje sledi cilju postavljenem v Dolgoročnem načrtu Primorskega LUO. Cilji so delno realizirani. Številčnost zajca v istrskem LUB ostaja na nivoju zadnjih let, v večini ocen oz. opažanj se številčnost v celotnem LUO povečuje, kar pa iz odvzema žal še ni razvidno.

Ocena stanja populacije

V LUO bistvenih sprememb v stanju/številčnosti poljskega zajca v zadnjem letu ni. Opaža se, da je zajec v rahlem večanju številčnosti, predvsem pa se nekoliko boljše stanje kaže v posameznih lokalnih območjih, na nivoju LUO, izraziteje v istrskem bazenu, kar pa iz odvzema ni moč sklepati z gotovostjo. Mogoče je nižji odvzem posledica manjše intenzitete lova na zajca, saj je bil odstrel prašiča nadpovprečen in lovci so veliko energije posvečali tej divjadi. Rahel dvig številčnosti pripisujemo prilagoditvi na spremenjene življenjske razmere in ne pojavljanju klasičnih bolezni v populaciji poljskega zajca, kot sta zajčja kuga ali bruceloza. Glede na pozitivno stanje zadnjih let pa še ni moč govoriti o znatnem dvigu oz. večji številčnosti. Na splošno je zdravstveno stanje zajcev dobro, bolezenskih poginov ne beležimo.

Prilagojeni cilji

Cilj je ohranitev zajca kot vrste, ki bo dolgoročno preživela. V celotnem LUO se skuša povečati višino naravne populacije. Upravljavci lovišč naj imajo skupaj z lastniki kmetijskih zemljišč ter drugimi uporabniki v prostoru za kratkoročni in dolgoročni cilj vzdrževanje in izboljševanje življenjskega okolja ter vzpostavitev naravnega ravnovesja z drugimi vrstami (predvsem plenilci na katere lahko vplivajo – zlatega šakala, lisico in kuno belico).

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 skupaj načrtujemo odvzem v višini **160 zajcev**. Po LUB je to v istrskem 70 %, brkinskem 16 % in kraškem 14 %. **Načrtovan odvzem zajca ni dovoljeno presegati, višine načrtovanega odvzema pa tudi ni treba dosegati.** Poljskega zajca se praviloma lovi le na skupnih lovih. Pred začetkom lovne sezone je potreben dodaten sestanek OZUL in ZGS, na katerem bo dokončno izoblikovan načrt odvzema male divjadi.

Preglednica 4.11.2: Načrt odvzema poljskega zajca po LUB

območje	načrt	v %
KRAŠKI LUB	46	14
BRKINSKI LUB	50	16
ISTRSKI LUB	224	70
SKUPAJ LUO	320	100

Na isti površini lovišča se lov vrši praviloma samo enkrat letno ali pa se v smislu kolobarjenja lahko izvaja na isti površini tudi večkrat, vendar največ do 1/3 lovne površine lovišča, kjer se izvaja lov na poljskega zajca, na preostanku površine pa se lov konkretno leto ne izvaja. Površine namenjene lovu in površine na katerih se lov ne izvaja se letno menjujejo. Upravljavca lovišča takšne površine opredeli v letnem načrtu lovišča.

Lov zajcev v bližini intenzivnih nasadov ima prednost pred lovom v ostalem delu lovišča. Na teh površinah se lov lahko ponavlja.

Lovci v loviščih naj med letom dosledno spremljajo stanje (oceno številčnosti), evidentirajo vse izgube ter z deli in s sodelovanjem z lastniki zemljišč skušajo izboljšati stanje življenjskega okolja in z odstrelom zmanjšati vpliv plenilcev (malih zveri) na poljskega zajca.

Vse najdene, poginule zajce se dostavi v pregled Veterinarski fakulteti v Ljubljani.

Preglednica 4.11.3.: Analiza odvzema poljskih zajcev.

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	158	143	154	143	136	143	877
Načrt - skupaj	170	170	160	160	160	160	980
Odstrel in izgube / načrt	92,9	84,1	96,3	89,4	85,0	89,4	89,5

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
Nenaravne izgube	32	29	39	21	31	32	184	95,3
Naravne izgube	0	1	3	2	1	2	9	4,7
Skupaj izgube	32	30	42	23	32	34	193	100,0
% izgub	20	21	27	16	24	24	22	
Odstrel	126	113	112	120	104	109	684	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
1 neznan	0	0	3	2	0	1	6	3,1
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	32	29	39	21	31	25	177	91,7
5 železnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 zveri in ujede	0	1	0	0	1	1	3	1,6
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	2	2	1,0
9 garje (drugo)	0	0	0	0	0	5	5	2,6

4.12 Fazan (*Phasianus colchicus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave fazana je vezan na lovsko upravljavske bazene.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklem dvoletnem obdobju 2019-2020 je bilo po podatkih upravljavcev lovišč v Primorskem LUO uplenjenih 519 fazanov. Evidentiranih je bilo še 5 izgub, kar pa glede na vložene živali ni realno stanje. Izgub je verjetno veliko več, le evidentirane ali opažene niso. Dokazil o le-teh je nemogoče zbrati. Skupni odvzem je 524 živali, realizacija načrtovanega odvzema (1/2 vloženih živali) je 72 %. Kljub opozorilom se odvzem še vedno ne spremlja ločeno po spolu, kar pomeni, da ne razpolagamo s podatki o deležu tako vloženih kakor tudi ne odvzetih osebkih ločenih po spolu. V kolikor hočemo s fazanom načrtno upravljati, je nujno voditi vse vrste evidenc. Dejstvo je tudi, da trenutne, s pravilnikom predpisane evidence odvzema, ne predpisujejo ločevanja vodenja evidence po spolu. Na Primorskem se, kljub visokim vlaganjem v preteklosti, številčnost v naravi ni bistveno spremenila. Vlaganja so torej v glavnem namenjena tradiciji izvajanja lova. Lovi se skoraj izključno fazane gojene v oborah. Več kot 70 % odvzema se opravi v istrskem LUB.

Preglednica 4.12.1: Pregled dvoletnega odvzema fazana po LUB

območje	fazan			% odvzema v LUO	% ev. izgub
	načrt	odvzem	% real.		
KRAŠKI LUB	135	110	81	21	0
BRKINSKI LUB	70	38	54	7	0
ISTRSKI LUB	520	376	72	72	1
SKUPAJ LUO	725	524	72	100	1

V preteklih šestih letih je bilo v območju iz narave odvzetih 1.941 fazanov, kar predstavlja 87 % realizacijo načrta. Evidentiranih je tudi 14 izgub, od tega 50 % povozov na cesti. Upravljanje s fazanom na celotnem LUO je odvisno samo od vlaganj iz umetne vzreje, posledično je od tega odvisen tudi sam odstrel. V kolikor vlaganj ni, fazan kot prostoživeča vrsta, razen na manjših površinah v Istri, nima možnosti preživetja.

Preglednica 4.12.2: Pregled vlaganj fazanov iz umetne vzreje in odvzem po letih

območje / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ŠTEVILO NAČRT. VLOŽ. FAZANOV	900	710	740	660	770	680
ŠTEVILO ODVZETIH FAZANOV	364	336	368	349	297	227
% odvzetih fazanov napram vloženim	40,4	47,3	49,7	52,9	38,6	33,4

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje sledi cilju postavljenim v Dolgoročnem načrtu Primorskega LUO.

Ocena stanja populacije

Prisotnost naravnega fazana (sposobnega preživeti v naravi) je ogrožena, razen na območju Istre ni nikjer prisoten. V Istri se pojavlja v loviščih Koper, Strunjan, Izola in Šmarje ter njihovi okolici, kjer je moč govoriti o številčnosti, ki je sposobna kot vrsta preživeti. O načrtnem vlaganju z namenom revitalizacije vrste lahko govorimo tudi v lovišču Trstelj Kostanjevica. Načrtovano vlaganje, tudi prepotrebne deleža fazank, kaže na dejstvo, da je fazan zmožen preživeti v naravi. Delež preživetja bo pokazala analiza obročkanja, ki ga izvaja to lovišče.

Prisotnost fazana je tako v velikem delu LUO odvisna le od dodajanj/vlaganj iz umetne vzreje, ki pa so vedno prvenstveno namenjena nadaljevanju tradicije lova na malo divjad in lovneemu turizmu, ne pa dvigu njegove številčnosti, za kar brez ustrezne priprave habitatov ne bo uspeha. Tega dejstva se morajo zavedati vsi, predvsem pa upravljavci lovišč istrskega LUB.

Prilagojeni cilji

Cilj je ohranitev fazana kot vrste, ki je sposobna preživeti v naravi v tistih delih oz. loviščih, kjer fazan preživi zimo. Upravljalci lovišč naj imajo skupaj z lastniki kmetijskih zemljišč ter drugimi uporabniki v prostoru za kratkoročni in dolgoročni cilj vzdrževanje in izboljševanje življenjskega okolja ter vzpostavitev naravnega ravnovesja z drugimi vrstami (predvsem plenilci – lisico in kuno belico). V skladu z usmeritvami Dolgoročnega načrta LUO je dovoljeno vlaganje ter s tem, na posebej opredeljenih/izločenih površinah, tudi nadaljnji lov na fazane gojene v umetnih oborah.

Ukrepi in usmeritve

Višina načrtovanega odvzema je vezana na število vloženih fazanov v lovišča, kjer se (na mestih vlaganja) načrtuje odvzem do 50 % dodanih živali. Za leti 2021 in 2022 se skupno načrtuje vlaganja 946 fazanov ter s tem odvzem 473 fazanov (seznam lovišč in količina planiranih fazanov za vlaganje je v poglavju o dodajanju divjadi v lovišča). Načrtovanega odvzema ni dovoljeno presežati, višine načrtovanega odvzema pa ni treba dosegati. Mesta izvajanja lova na fazana morajo biti natančno opredeljena v Letnih načrtih lovišč, kjer se določi tudi čas izpusta ter predvideni čas lova. Fazana se vlaga v razmerju 1 fazan : 4 fazanke.

Dodajanje in vlaganje se izvaja le na površinah z vnaprej pripravljenimi pogoji za življenje. Vlaga se le kvalitetna divjad, sposobna preživeti v naravi (Zakon o zaščiti divjadi, Ur. l. 98/99).

Iz moralno etičnih razlogov je izpust fazanov iz umetne vzreje v predhodno nepripravljeno življenjsko okolje, še zlasti pa izpust "pod puško", izrazito sporen in kot tak vsaj etično neustrezen. Za vlaganja fazana je treba pripraviti vse ukrepe za izboljševanje življenjskega okolja, predvsem pa temeljiti k odstrelu do največ 1/2 vloženih fazanov. Na isti površini lovišča se lov naravnega fazana praviloma vrši samo enkrat letno, lahko pa se v smislu kolobarjenja lov izvaja na isti površini tudi večkrat, vendar največ do 1/3 lovne površine lovišča, kjer se izvaja lov na t.i. »naravnega fazana«, na preostanku površine pa se lov konkretno leto ne izvaja.

Pred začetkom lova je potreben dodatni usklajevalni sestanek OZUL-a in ZGS OE Sežana, kjer se bo natančneje določila kvota ter način lova na fazane. Potreben je dogovor o vlaganjih, ki morajo biti namenjena revitalizaciji vrste in ne zadovoljevanju želj posameznikov po lovu. V loviščih, kjer vlaganje ni načrtno in se ne odraža tudi v biomeliorativnih delih, namenjenih izboljševanju življenjskega okolja male divjadi, se vlaganje prihodnje leto ukine. Večjo pozornost je treba posvetiti tekočemu vodenju odstrela ter ugotovljenih izgub, tako po količini kot po vzrokih.

Preglednica 4.12.3.: Analiza odvzema fazanov

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	364	336	368	349	297	227	1941
Načrt - skupaj	450	355	370	330	385	340	2230
Odstrel in izgube / načrt	80,9	94,6	99,5	105,8	77,1	66,8	87,0

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
Nenaravne izgube	1	0	3	0	3	2	9	64,3
Naravne izgube	0	4	0	1	0	0	5	35,7
Skupaj izgube	1	4	3	1	3	2	14	100,0
% izgub	0	1	1	0	1	1	1	
Odstrel	363	332	365	348	294	225	1927	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
1 neznan	0	0	0	0	0	0	0	0,0
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	0	0	3	0	3	1	7	50,0
5 železnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 zveri in ujede	0	4	0	1	0	0	5	35,7
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	1	1	7,1
9 garje (drugo)	1	0	0	0	0	0	1	7,1

4.13 Poljska jerebica (*Perdix perdix*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Populacijsko območje obravnave poljske jerebice je LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V obdobju zadnjih dveh let ne beležimo nobenega odvzema poljske jerebice.

Natančnejšo spremljavo vlaganj, ki so predpogoj za odstrel, vodimo zadnjih nekaj let. Višina odvzema je vezana izključno na količino vložene divjadi ter njenega preživetja do izvedbe lova.

V zadnjem šestletju se je iz narave odvzelo 2 jerebici. Pogoj za izvajanje odstrela so vlaganja. Realizacija načrta je 29 %. Velika hiba spremljanja stanja je evidentiranje izgub, zlasti izgub od zveri ali ujed, za katere vemo da so, jih je pa nemogoče dokazati. Delež izgub v odvzemu je 50 %, v zadnjih letih beležimo le 1 izgubo. Odvzem je nizek, v šestletnem povprečju znaša žival ali dve na leto. Odstrela, posledično tudi odvzema ne beležimo v zadnjih šestih letih – obdobje, ko se v lovišča ne vloga gojena jerebica. Brez vlaganj ni realno pričakovati odvzema.

Presoja uspešnosti upravljanja

Dosedanji način vlaganj ni imel namena revitalizirati vrste, zato tudi ni uspel. Pri jerebici mora biti primarni namen vlaganj dvig številčnosti vrste, še posebej v krajih, ki so zanjo primerni, lov je lahko le sekundarnega namena.

Ocena stanja populacije

Poljska jerebica je prisotna le v nekaterih loviščih, ki so v preteklosti jerebice vlagali (lovišča Strunjan, Brkini in Gaberk Divača). Naravnih ekosistemov poljske jerebice je v območju kar nekaj, vendar ostajajo neizkoriščeni. Možnost naravne širitve vrste pa je skoraj nemogoča. Število živali je zelo odvisno od vlaganj.

Prilagojeni cilji

V območju je kar nekaj poljskih ekosistemov, v katerih je pomembno ohraniti jerebico kot prostoživečo divjad. Cilj je ob ohranitvi vrste tudi zvišanje njene številčnosti ter ji z biomeliorativnimi ukrepi omogočiti, da kot populacija preživi in se širi, za kar pa prav gotovo ni edina rešitev le dodatno vlaganje iz umetne vzreje. Višina vloženi živali mora biti posledično namenjena revitalizaciji vrste in ne zgolj odstrelu.

Ukrepi in usmeritve

Višina odstrela je vezana na količino vlaganj, saj je dovoljeno loviti le t.i. »gojeno« jerebico. Pred izpuščanjem se na območja, kjer so še prisotne naravne populacije poljske jerebice, ne doseljuje živali, ki so vzrejene v ujetništvu, zaradi možnega vpliva na naravne populacije in možnosti genskega onesnaženja le-teh. Pred načrtovanjem vlaganja izvede študija pojavljanja naravnih populacij poljske jerebice. **V letih 2021 in 2022 lovišča ne načrtujejo vlaganj, zato se poljske jerebice v teh letih ne lovi.**

Preglednica 4.13.1: Analiza odvzema poljske jerebice

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	2	0	0	0	0	0	2
Načrt - skupaj	5	2	0	0	0	0	7
Odstrel in izgube / načrt	40,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,6

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
Nenaravne izgube	1	0	0	0	0	0	1	100,0
Naravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Skupaj izgube	1	0	0	0	0	0	1	100,0
% izgub	50	0	0	0	0	0	50	
Odstrel	1	0	0	0	0	0	1	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
1 neznan	0	0	0	0	0	0	0	0,0
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	0	0	0	0	0	0	0	0,0
5 železnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 zveri in ujede	0	0	0	0	0	0	0	0,0
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	1	0	0	0	0	0	1	100,0

4.14 Raca mlakarica (*Anas platyrhynchos*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave je LUO, vendar jo zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo po lovsko upravljavskih bazenih.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V obdobju zadnjih dveh let je bilo odstreljenih 141 rac, realizacija odvzema je bila 94 % . V evidencah se race spolno ne ločuje, izgub pa tudi v letih 2019 in 2020 ni zabeleženih, kar je vsekakor rezultat prej nedoslednosti in težav lovišč pri evidentiranju izgub kot resničnega stanja v naravi. Najvišjo realizacijo smo zabeležili v brkinskem LUB – 99 %.

Preglednica 4.14.1: Pregled dvoletnega odvzema rase mlakarice po LUB

območje	raca mlakarica			% odvzema v LUO
	načrt	odvzem	% real.	
KRAŠKI LUB	24	20	83	14
BRKINSKI LUB	86	85	99	60
ISTRSKI LUB	40	36	90	26
SKUPAJ LUO	150	141	94	100

Analiza šestletnega upravljanja z raco mlakarico izkazuje nihajoč trend odvzema, ki se giba od 50 do 70 živali. Opažanja lovcev na terenu ocenjujejo, da je populacija stabilna in relativno številčna. Povprečna stopnja realizacije načrtovanega odvzema v zadnjih šestih letih je 83 %. Vzroke za relativno nizko realizacijo gre iskati v interesu oz. intenziteti lova na race, ki iz leta v leto (vsaj v večini lovišč) pada, prav tako pa tudi v oteženem, če ne mestoma onemogočenem lovu ob vodotokih, ki so hkrati mesta številnih aktivnosti ljudi (sprehajalci, pohodniki, vodne aktivnosti...). Seveda je k višini realizacije treba prišteti tudi izgube, katere pa upravljavci lovišč praviloma niso evidentirali (v obdobju zadnjih šest let ni evidentiranih izgub, kar vsekakor ni realno). Odvzem rac se ne ločuje po spolu.

Presoja uspešnosti upravljanja

Raca mlakarica je prisotna v vseh loviščih z večjimi rekami ali mokrišči. Njena številčnost je stabilna, upravljanje sledi ciljem postavljenim v Dolgoročnem načrtu za Primorsko LUO.

Ocena stanja populacije

V LUO ima raca mlakarica za razvoj nekaj izredno ugodnih področij. Tu je mišljen Škocjanski zatok, Sečoveljske in Strunjanske soline ter več območij ob večjih rekah (Dragonja, Rokava, Rižana, Reka in Vipava) ter ob vodnih zajetjih Mola, Klivnik in Vanganel. V zadnjih letih je moč opaziti, da se številčnost rase mlakarice stabilizira. Z izboljšanjem čistosti vodotokov oz. življenjskih pogojev in ob pravilnem odstrelu tudi plenilskih vrst (lisica, kune) se upravičeno pričakuje postopen dvig številčnosti. Beleženje, evidentiranje in poročanje vseh vrst izgub, pri katerih pomemben delež prav gotovo predstavljajo plenilske vrste, lahko vsakoletno bistveno spremeni sliko realizacije načrtovanega odvzema.

Prilagojeni cilj

Cilj je ohranitev zdajšnje številčnosti ter nemoten razvoj rase mlakarice na področjih, kjer so zanjo ugodni bivalni ter prehranski pogoji. V LUO naj se zagotovi, da bo raca mlakarica kot vrsta prisotna v vseh loviščih z večjimi mokrišči ter na območju rek v Istri, reke Reke, reke Vipave ter ob vodnih zajetjih v Vanganelu, Moli in Klivniku.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 skupaj se načrtuje odvzem 160 živali. Višine načrta ni treba dosegati - ocena stanja številčnosti in z njo tudi višina odvzema se uskladi na bazenskem sestanku pred začetkom lova na raco mlakarico, se pa jo lahko preseže za 20 %.

Preglednica 4.14.2: Načrt odvzema race mlakarice po LUB

območje	načrt	v %
KRAŠKI LUB	28	18
BRKINSKI LUB	88	55
ISTRSKI LUB	44	28
SKUPAJ LUO	160	100

Dodajanje rac mlakaric na vodotoke v Primorskem LUO ni dovoljeno!

Odstrel naj bo osredotočen na lovišča oz. predele, kjer je rac več in kjer se z njimi gospodari. Pred začetkom lovne sezone je potreben dodatni uskladitveni sestanek med predstavniki lovišč, ki z raco gospodarijo, in ZGS OE Sežana, na katerem bo dokončno oblikovan načrt odvzema.

Upravljalci lovišč in lovišč s posebnim namenom so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce oziroma poslati določene vzorce uplenjene, poginule ali povožene divjadi v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Preglednica 4.14.3: Analiza odvzema race mlakarice

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	65	74	53	52	71	70	385
Načrt - skupaj	85	80	80	70	70	80	465
Odstrel in izgube / načrt	76,5	92,5	66,3	74,3	101,4	87,5	82,8

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
Nenaravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Naravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Skupaj izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
% izgub	0	0	0	0	0	0	0	0
Odstrel	65	74	53	52	71	70	385	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
1 neznan	0	0	0	0	0	0	0	0,0
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	0	0	0	0	0	0	0	0,0
5 železnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 zveri in ujede	0	0	0	0	0	0	0	0,0
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje	0	0	0	0	0	0	0	0,0

4.15 Sraka (*Pica pica*), šoja (*Garrulus glandarius*) in siva vrana (*Corvus cornix*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave je LUO, vendar jih zaradi enostavnejšega spremljanja ter pregleda prikazujemo po lovsko upravljavskih bazenih.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem v zadnjih dveh letih se je glede na prejšnje dvoletno obdobje povečal pri sraki in sivi vrani ter nekoliko znižal pri šoji. Realizacija pri šoji je 90 %, pri sivi vrani 95 %, pri sraki pa celo 101 %. Škode so prisotne, jih pa je težko primerjati z leti nazaj, saj jih oškodovanci skoraj ne prijavljajo več. Realizacija vseh treh vrst je dobra in nekoliko preseneča. Opozoriti je treba, da so tudi v obdobju 2019 -2020 lovišča evidentirala izredno malo izgub (le 2 sraki, 2 šoji in 1 vrano), kar je nerealno in dovolj zgovorno o doslednosti beleženja odvzema teh vrst. V zadnjem času še vedno opažamo, da se številčnost večine vrst iz rodu vranov povečuje, vedno močneje je prisoten tudi krokar.

Preglednica 4.15.1: Pregled dvoletnega odvzema šoj, srak in sivih vran po LUB

območje	šoja			sraka			siva vrana		
	načrt	odvzem	% real.	načrt	odvzem	% real.	načrt	odvzem	% real.
KRAŠKI LUB	1.100	971	88	34	26	76	11	6	55
BRKINSKI LUB	1.340	1.211	90	28	28	100	42	37	88
ISTRSKI LUB	760	707	93	93	103	111	32	38	119
SKUPAJ LUO	3.200	2.889	90	155	157	101	85	81	95

Interes oz. zanimanje za izvajanje odstrela - lova na te vrste v loviščih ostaja majhen (nekoliko več zanimanja in volje kažejo le lovišča, v katerih se od šoj pojavljajo večje škode v sadovnjakih). Škode se v zadnjih letih ne povečujejo, zlasti od šoj ne. V analizi šestletnega odvzema ugotavljamo, da je najvišji odvzem šoj v Brkinih, medtem ko se največ srak in sivih vran odvzame v Istri. Ista analiza nam kaže tudi dejstvo, da je številčnost sive vrane majhna, se pa konstantno povečuje. Sraka je vezana na območja večje urbanizacije. V šestletnem obdobju se je iz narave odvzelo 8.745 šoj (realizacija načrta 93 %), 366 srak (realizacija 93 %) in 181 sivih vran (realizacija 88 %). Izgub je zabeleženih zelo malo in predstavljajo le 0,2 % skupnega odvzema.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje sledi ciljem postavljenim v Dolgoročnem načrtu za Primorsko LUO. Trajnost prisotnosti vrst ni ogrožena, manj uspešni smo pri angažiranju lovcev za dosledno vodenje evidenc odvzema in izgub.

Ocena stanja populacije

Omenjene vrste so prisotne na celotnem področju LUO, vendar jih obravnavamo ločeno po lovsko upravljavskih bazenih. V LUB je velika razlika v deležu življenjskega prostora glede na strukturo kmetijske krajine ter urbanizacijo. Omenjene vrste so se dobro prilagodile nastalim razmeram v okolju. Šoja, katere prvotni ekosistem je gozd, je vse številčnejša okoli vinogradov, sadovnjakov, vasi in v mestih, siva vrana je pogostejša v poljskih ekosistemih (v jatah z več osebki), medtem ko številčnost srake narašča predvsem v večjih mestih. Problemov s sivo vrano, kot se pojavljajo drugod po Sloveniji, na Primorskem nimamo.

Prilagojeni cilji

Cilj je ohraniti omenjene vrste v takšnem številu, da živijo kot populacija in opravljajo svoje poslanstvo v naravnih ekosistemih. Zaradi večanja številčnosti šoj in s tem tudi škod (ob vinogradih in sadovnjakih), je cilj osredotočiti odstrel te vrste na omenjene kmetijske površine. Glavni in najpomembnejši cilj je dvigniti interes lovcev za izvajanje načrtovanih ukrepov v populacijah ter korektno in natančno vodenje evidence odvzema.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo odvzem šoj - 3.200 živali (35 % v kraškem – 560 živali, 40 % v brkinskem – 640 živali in 25 % v istrskem LUB – 400 živali), **srak - 170 živali** (18 % v kraškem – 31 živali, 18 % v brkinskem – 31 živali in 64 % v istrskem LUB – 108 živali) in **sivih vran - 100 živali** (10 % v kraškem – 10 živali, 45 % brkinskem – 45 živali ter 45 % v istrskem LUB – 45 živali). Odstrel šoj naj se vrši zlasti ob

vinogradih in sadovnjakih v času zorenja plodov. V vseh loviščih, kjer se pojavlja in beleži škoda od šoj (v loviščih Videž Kozina, Gradišče Košana, Timav Vreme, Brkini, Marezige, Šmarje, Koper, Izola, Strunjan), so upravljavci dolžni realizirati načrtovani odvzem, v ostalih predelih odvzema teh vrst ni treba dosegati. **Možna odstopanja od načrtovanega števila so navzgor 100 %.**

Pri upravljanju s sivo vrano je treba upoštevati določila Akcijskega načrta za reševanje problemov povezanih s sivo vrano v Sloveniji. Dolgoročno naj se spodbujajo preventivno/preprečevalni ukrepi. Eden izmed priporočljivih in dovoljenih ukrepov za zmanjšanje možnosti nastanka škod od sivih vran je t.i. odvrtačni odstrel. Zmanjšanje škod se sicer doseže z aktivnim lovom enega ali nekaj osebkov, bistveno pa k temu doprinese tudi stalna fizična prisotnost upravljavcev lovišč na področjih z večjimi škodami. Odvrtačni odstrel naj se izvaja v času lovne dobe na lovni površini. V primeru realizacije osnovno načrtovanega odvzema sivih vran lahko za posamezno lovišče do dovoljenega preseganja višine osnovnega načrta +100 % ali izven lovne dobe, upravljavec lovišča zaprosi za dovoljenje za izredni poseg. V primeru povzročanja škod teh ptic na majhnem področju (tudi nelovne površine) se o tem ustno ali pisno obvesti IRSKGLR, kateri na podlagi obstoječe zakonodaje lahko izda odločbo za izredni poseg v populacije tako v lovni dobi kot izven nje. Pri izvajanju lova na srako, šoj in sivo vrano so upravljavci dolžni upoštevati vse naravovarstvene usmeritve navedene v območnih načrtih za posamezna zavarovana območja.

Preglednica 4.15.2.: Analiza odvzema srak, šoj, sivih vran

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Sraka	43	58	57	51	77	80	366
Šoja	1400	1524	1589	1343	1474	1415	8745
Siva vrana	22	23	26	29	39	42	181
Skupaj odstrel in izgube	1465	1605	1672	1423	1590	1537	9292

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	1580	1580	1700	1700	1705	1735	10000
Odstrel in izgube / načrt	92,7	101,6	98,4	83,7	93,3	88,6	92,9

Izgube in odvzem							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Nenaravne izgube	1	1	1	0	0	1	4
Naravne izgube	3	0	2	4	4	0	13
Skupaj izgube	4	1	3	4	4	1	17
% izgub	0,3	0,1	0,2	0,3	0,3	0,1	0,2
Odstrel	1461	1604	1669	1419	1586	1536	9275

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	2	0	2	2	2	0	8	47,1
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	1	1	1	0	0	1	4	23,5
5 železnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 zveri in ujede	1	0	0	2	2	0	5	29,4
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje (drugo)	0	0	0	0	0	0	0	0,0

4.16 Nutrija (*Myocastor coypus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave oz. samo pojavljanje nutrije na Primorskem je vezano na istrski LUB.

Nutrija je vezana na reke in vodna zajetja. Pojavlja se v loviščih Koper, Izola, Strunjan, kjer se tudi lovi.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih so lovci odstrelili 79 nutrij, kar ob zabeleženih dveh izgubah pomeni odvzem 81 živali. Odvzem je v LUO neomejen. Vse nutrije so bile odvzete v istrskem LUB.

V zadnjih šestih letih je odvzem nihajoč in vezan na istrski LUB. V bistvu je zabeležen odvzem le v treh loviščih: Koper 128 živali ali 60 % celotnega šestletnega odvzema v LUO, Strunjan 86 živali ali 40 % odvzema LUO. 1 nutrija je še odvzeta v lovišču Izola. Odstrel predstavlja 97 % odvzema. V izgubah prevladuje povoz na cestah 71 % in neznano z 29 %.

Presoja uspešnosti upravljanja

Cilja redukcije tujerodne vrste nam z odstrelom ne uspeva doseči. Se pa nutrija bistveno številčno in prostorsko ne širi po območju.

Ocena stanja populacije

Najmočneje je prisotna v mestnem delu in okolici Kopra, Škocjanskem zatoku, porečju reke Dragonje ter vodnih površinah v Sečoveljskih solinah ter njeni okolici. Vezana je na vodne ekosisteme, se hitro razmnožuje in v omenjenih območjih povzroča tudi nemalo škode na kmetijskih površinah ter spodkopavanju brežin nasipov. Pričakujemo večanje problemov v zvezi s pojavom nutrij na nelovnih površinah mesta Koper ter kmetijskih površinah ob vodotokih, kjer je nutrija prisotna. Izvajanje lova na nutrijo je problem, saj se nutrije v večini zadržujejo na nelovnih površinah (vodah, raznih parkih, rekreacijskih in sprehajalnih poteh ...). Na kmetijskih površinah, kjer delajo škodo, se pojavijo ponoči, zato je tudi v letu 2021, za lov na nutrijo, pridobljeno dovoljenje za uporabo umetnih virov svetlobe.

Prilagojeni cilji

Cilj je zmanjševanje številčnosti do popolne redukcije vrste, ki je uvrščena na seznam invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo EU (Uredba EU št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in sveta z dne 22. oktobra 2014, o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst), kar pomeni, da je R Slovenija dolžna njeno številčnost vsaj obvladovati.

Ukrepi in usmeritve

Nutrijo označujemo kot tujerodno vrsto, zato zanjo ne opravljamo nikakršnih del v okolju. Odstrela številčno ne načrtujemo - je neomejen tako številčno kot strukturno, v smislu popolne redukcije vrste.

Dovoljen je lov tudi s pastmi (dvigalko). Zaradi pojavljanja nutrij v urbanih predelih ter ob sprehajalnih poteh, bi bilo smiselno nutrijo loviti ponoči, z uporabo umetnih virov svetlobe.

Preglednica 4.16.1.: Analiza odvzema nutrij

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	22	54	25	33	33	48	215
Načrt - skupaj	neomejeno	neomejeno	neomejeno	neomejeno	neomejeno	neomejeno	0
Odstrel in izgube / načrt							

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
Nenaravne izgube	1	0	3	1	0	0	5	71,4
Naravne izgube	0	0	0	0	0	2	2	28,6
Skupaj izgube	1	0	3	1	0	2	7	100,0
% izgub	5	0	12	3	0	4	3	
Odstrel	21	54	22	32	33	46	208	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
1 neznan	0	0	0	0	0	2	2	28,6
2 bolezen	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3 krivolov	0	0	0	0	0	0	0	0,0
4 cesta	1	0	3	1	0	0	5	71,4
5 železnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 zveri in ujede	0	0	0	0	0	0	0	0,0
7 psi	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8 kosilnica	0	0	0	0	0	0	0	0,0
9 garje	0	0	0	0	0	0	0	0,0

4.17 Rakunasti pes (*Nyctereutes procyonoides*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Rakunastega psa bi prostorsko obravnavali enotno, v okviru populacije Primorskega LUO, vendar trenutno v celotnem območju ne zasledimo njegove prisotnosti.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklem desetletju ni podatkov o kakršnem koli načrtovanem ali organiziranem lovu, še manj o kakršnem koli odvzemu. Ostaja evidentiran le odstrel 25. 12. 1980 v lovišču Gaberk Divača.

Presoja uspešnosti upravljanja

Z vrsto ne upravljamo.

Ocena stanja populacije

O populaciji te vrste v Sloveniji ne moremo govoriti, kar velja tudi za območje Primorskega LUO.

Prilagojeni cilj

V Sloveniji je to neavtohtona, invazivna in tako nezaželena vrsta, v prostoru je ne želimo.

Ukrepi in usmeritve

V primeru pojava vrste v LUO se odstrela številčno ne načrtuje - je neomejen tako številčno kot strukturno, v smislu popolne redukcije vrste. Upoštevati je treba le lovno dobo pri vrsti in zagotoviti evidence odvzema in morebitne pojavnosti v naravnem okolju.

4.18 Načrt dodajanja divjadi

Upravljalci lovišč za leti 2021 in 2022 skupaj načrtujejo, z namenom zagotavljanja prisotnosti in ohranitve vrste fazana, dodati v lovišča predvideno število fazanov iz umetne vzreje. Del vloženi fazanov se namenja tudi ohranitvi tradicije lova na to vrsto.

Način vlaganja fazanov in iz umetne reje je določen v poglavju ukrepi in usmeritve za fazana. Vlaganja so stvar spoštovanja določil lovske etike ter spoštovanja določil veljavne zakonodaje (ZON - Ur. l. RS, št. 56/1999 (31/2000 - popr.), 110/2002, 119/2002, 41/2004) in so v domeni upravljavcev lovišč – dodajanje divjadi v lovišče neposredno pred lovom pa je prepovedano.

V letih 2021 in 2022 se na območju Primorskega LUO ne načrtuje vlaganj za poljsko jerebico, zato lova na to vrsto v tem letu ne načrtujemo.

Preglednica 4.18.1.: Vlaganje divjadi

Lovišče	Vrsta divjadi	2021	2022	skupaj 2021-2022
FAJTI HRIB	fazan	10	10	20
JEZERO KOMEN	fazan	40	34	74
TRSTELJ KOSTANJEVICA	fazan	100	100	200
skupaj KRAŠKI LUB	fazan	150	144	294
PREM	fazan	30	0	30
skupaj BRKINSKI LUB	fazan	30	0	30
KOPER	fazan	180	180	360
IZOLA	fazan	6	6	12
STRUNJAN	fazan	50	100	150
ŠMARJE	fazan	50	50	100
skupaj ISTRSKI LUB	fazan	286	336	622
skupaj v LUO	fazan	466	480	946

Vsi upravljavci lovišč, so dolžni pred vlaganji zagotoviti ustrezno okolje za vloženo divjad. Realizirana dela, ki jih v ta namen opravijo, morajo biti razvidna iz letnih načrtov lovišč. Če za izboljšanje življenjskih razmer ne storijo ničesar, vlaganje divjadi ni dovoljeno. Izboljšanje življenjskih razmer za divjad pred vlaganjem se šteje za ukrep varstva divjadi. Posamezno divjad je dovoljeno vlagati v lovopustu, vsaj en mesec pred začetkom lovne dobe. Vlaganja divjadi, ki niso načrtovana s tem načrtom, so prepovedana.

5 EVIDENCE

Izdelava dvoletnega načrta za 2021-2022 je potekala v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/2010 in 200/20) ter usmeritvami iz območnih načrtov GGO in LUO za obdobje 2011-2020. Podatki o odvzemu so bili zbrani v skladu s Pravilnikom o evidentiranju odstrela in izgub divjadi ter Uredbo o imenovanju komisije za oceno odstrela in izgub v lovsko upravljavskem območju (Ur. l. RS, št. 120/2005) in Pravilnikom o spremembah Pravilnika o evidentiranju odstrela in izgub divjadi ter Uredbo o imenovanju komisije za oceno odstrela in izgub v lovsko upravljavskem območju in (Ur. l. RS, št. 28/2015). Podatki o realizaciji (obsegu) opravljenih del za leto 2020 in predlog načrtovanih del v okolju ter predlog odstrela po loviščih, so tudi za leto 2021 in 2022 pridobljeni iz letnih načrtov lovišč Primorskega LUO. Podatki s strani upravljavk lovišč Primorskega LUO so bili oddani pravočasno do 10. 2. 2021. Za analizo podatkov o odvzemu ter opravljenih delih v loviščih je poleg aplikacije Lisjak (LZS) uporabljen tudi program xLov (ZGS).

Za prizadevnost in urejenost pri oddaji letošnjih podatkov gre vsem upravljavcem lovišč in vodstvu OZUL izraziti priznanje in zahvalo.

Izhodišča za izdelavo dvoletnega načrta LUO v letu 2023:

Pridobivanje podatkov za dvoletni načrt 2023-2024 bo predvidoma potekalo podobno kot v letu 2021. Njihovo zbiranje bo v skladu z zgoraj omenjenima pravilnikoma ter morebitnimi spremembami in dopolnili.

Pregled odstrela in izgub divjadi v loviščih od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 in 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022 mora biti opravljen najkasneje do 31. 1. 2022 in 31. 1. 2022. Do 10. 1. 2022 (in 2023) morajo lovišča opraviti interne kategorizacije, v aplikacijo Lisjak morajo vpisati eventualne popravke, maso rogovij in ocenjene CIC točke za trofejno divjad (kar je še vedno hiba nekaterih). V kolikor bo za to volja lahko Komisija za pregled odvzema v Primorskem LUO opravi vmesno kategorizacijo trofejnih jelenov, ki se je v preteklosti izkazala za zelo pozitivno. Vmesna kategorizacija je smiselna v času po jelenjem ruku, predvidoma v prvi polovici oktobra 2021 (in 2022). Glavni del pregleda bo komisija za pregled odstrela in izgub divjadi pričela 11. 1. 2022 (2023). Vsaj en član komisije je vedno tudi predstavnik ZGS. Ob končanem pregledu v vseh loviščih, OZUL posameznemu lovišču, ZGS in Lovski inšpekciji pošlje kopijo (scan) izvoda seznama odvzema in izgub divjadi ter kategorizacijskega zapisnika. Vsem se pošlje tudi kopijo (scan) trofejnih listov jelenov. Komisiji se ob pregledu predloži za vsak odstreljen ali izgubljen osebek:

- za **srnjad, jelenjad in damjaka**: trofeja in levi del spodnje čeljusti za enoletne in starejše samce pri moških ter levi del spodnje čeljusti za mladiče obeh spolov in samice, za lovske goste trofejni list in spodnja leva čeljust,
- za **divjega prašiča**: za odstreljene živali spodnje čeljusti in čekane z brusilci pri večletnih osebkih obeh spolov, v primeru poginulih divjih prašičev (povoz + ostale izgube) je treba upoštevati prepoved iz 17. člena ZNUAPK (od 23.1.2021 dalje) o odstranjevanju spodnjih čeljusti oziroma ločevanju drugih delov trupel najdenih poginulih divjih prašičev, ne glede na ocenjeni vzrok pogina. Za namene evidentiranja izgub upravljavec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji lovsko upravljavskega območja predloži podatke o odvozu najdenih poginulih divjih prašičev za svoje lovišče, ki jih pridobi od UVHVVR .
- za **gamsa**: trofeja pri obeh spolih.

Evidenčna knjiga:

Samo redni vpis v evidenčno knjigo brez materialnega dokaza se ne upošteva. Kot materialni dokaz se lahko predloži zapisnik komisije za ocenjevanje odstrela in izgub posameznega upravljavca lovišča, zapisnik pristojnih javnih služb in državnih organov – Veterinarsko higienska služba, Policija, fotografija z datumom odvzema, trofejni list (lovski gost), ipd., ki jih komisija lahko upošteva kot materialni dokaz odvzema. Čeljusti je komisija po končanem pregledu dolžna trajno uničiti. Kot trajno uničenje čeljusti šteje tudi njihova izročitev raziskovalnim institucijam, in sicer z namenom raziskav divjadi. Morebitno nepredložitev trofej in čeljusti v oceno je komisija dolžna prijaviti lovskemu inšpektorju.

Evidenčne knjige odstrela in izgub divjadi je treba voditi kronološko - tako, da je vanje vpisana vsaka izločena žival, poleg odstrela tudi vse izgube (naravne in nenaravne), v pravilnem časovnem zaporedju. Prejeta poročila povoženi divjadi s strani UVHVVR se vpisujejo z dnem prejema. Izgube posameznih vrst je treba ločiti po vzrokih, pri »veliki« divjadi po starostnih kategorijah, pri nekaterih vrstah male divjadi le s skupnim številom. Ob izločeni divjadi je treba natančno voditi tudi mesto (geokoordinate) izločitve. Lovišče mora zagotoviti skladnost geokoordinat in čeljusti odvzete divjadi.

Za odstreljeni del populacije posameznih vrst velike divjadi je treba za vsako starostno kategorijo izračunati povprečno biološko telesno maso (z glavo, trofejo, nogami, a iztrebljeno) na 0,5 kg natančno, pri trofejnih srnjakih in jelenih je treba izračunati tudi povprečno maso suhega rogovja vseh odvzetih v lovišču za preteklo lovsko leto. Voditi je treba tudi evidenco transportnih telesnih mas in geokoordinat odvzema za veliko divjad.

Letni načrti lovišč:

Do 10. 2. 2023 morajo lovišča posredovati ZGS letne načrte gospodarjenja z divjadjo za leto 2021 in 2022 (realizacija) in preliminarni načrte za leto 2023 in 2024. Oboje se posreduje preko vpisa in zaključitve podatkov v spletni aplikaciji LISJAK.

Upravljalce lovišč opozarjamo na dosledno izpolnjevanje letnih načrtov lovišč, ki so osnova za izdelavo dvoletnih načrtov LUO. Nujno je treba navesti konkretne in točne lokacije biomeliorativnih in biotehničnih posegov v okolje v obliki katastrskih občin in parcelnih števil. Dosledno je treba upoštevati morebitne pripombe, ki jih bomo pripisali k posameznim načrtom lovišč. Več pozornosti naj upravljalci lovišč posvetijo tudi zasledovanju trenda številčnosti in prostorske prisotnosti posameznih vrst divjadi (tudi velikih zveri), saj lahko na podlagi teh podatkov pripomorejo k izboljšanju zagotavljanja usklajenosti odnosa divjad - okolje. Številčnost in prostorska razporeditev populacij je pomembna tudi z vidika postavljanja posameznih ukrepov v okolju divjadi oz. režim gospodarjenja z gozdovi.

V kolikor bodo dane možnosti (čas in materialna sredstva) bo ZGS OE Sežana na terenu preveril lokacije vseh krmišč ter preko aplikacije Lisjak tudi navedbe parcelnih števil in katastrskih občin ob ukrepih zapisanih v Letnih načrtih lovišč.

Za uspešno realizacijo LN je treba v tekočem letu, najkasneje do 15. novembra, opraviti usklajevalni sestanek s pregledom realizacije odvzema divjadi, ko se lahko spremeni razdelitev odvzema za nekatere vrste divjadi. Po potrebi se lahko izven načrtovanega skliče tudi več usklajevalnih sestankov (ZGS, OZUL, gospodarji LD).

Usklajevalni sestanek med ZGS in OZUL, na katerem se uskladi odzem lovnih vrst ter dela v loviščih na nivoju LUO in/ali po loviščih, se skliče najpozneje do sredine marca prihodnjega leta.

S Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20) je v 89. členu v okviru kvot dvoletnega načrta LUO dovoljena tudi možnost sprememb načrtovane razdelitve odvzema divjadi po loviščih (prerazporeditev). Spremembe načrtovane razdelitve so mogoče le do 10. decembra in sicer za vrste z velikim območjem gibanja (navadni jelen, damjak, muflon, divji prašič).

Sestavil:
Andrej Sila, gozd. inž.
Višji sodelavec I

Boštjan Košiček, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja ZGS OE SEŽANA

6 PRILOGE

1. Seznam krmišč za parkljasto divjad po loviščih
2. Tabele letnih odvzemov za Primorsko LUO 2017-2020
3. Razdelilnik odstrela visoke divjadi za leti 2021 in 2022 po loviščih
4. Zapisnik sestanka Strokovnega sveta Območne enote Sežana
5. Vabilo na javno predstavitev Dvoletnega načrta za Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022
6. Zapisnik javne predstavitve Dvoletnega načrta za Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022
7. Odgovor(i) (ne)upoštevanje pripomb na osnutek Dvoletnega načrta za Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022
8. Zapisnik seje Sveta Območne enote Sežana

PRILOGA 1 : Seznam krmišč za parkljasto divjad po loviščih

Zap. št.	Lovišče	K.O.	Krajevno ime	Divjad	Vrsta krmišča
1	Brje - Erzelj	Šmarje	Mlake	divji prašič	privabljalno
2	Brje - Erzelj	Brje	Karabinke	divji prašič	privabljalno
3	Brje - Erzelj	Brje	Laz	divji prašič	privabljalno
4	Brje - Erzelj	Šmarje	Krišten grad	divji prašič	privabljalno
5	Brje - Erzelj	Šmarje	Tevške gmajne	divji prašič	privabljalno
6	Brje - Erzelj	Goče	Čela	divji prašič	privabljalno
7	Brje - Erzelj	Gaberje	Gaberje grande dolina	divji prašič	privabljalno
8	Brje - Erzelj	Planina	Sv. Marjeta	divji prašič	privabljalno
9	Brje - Erzelj	Erzelj	Erzelj - Čejšovk	divji prašič	privabljalno
10	Brje - Erzelj	Erzelj	Bolnica Vera	divji prašič	privabljalno
11	Brje - Erzelj	Planina	Planina Ostri vrh	divji prašič	privabljalno
1	Brkini	Harije	Ješevc	divji prašič	privabljalno
2	Brkini	Pregarje	Brezovo brdo	divji prašič	privabljalno
3	Brkini	Hrušica	Za Plamo	divji prašič	privabljalno
4	Brkini	Hrušica	Smetišče	divji prašič	privabljalno
5	Brkini	Hrušica	Za plamo	divji prašič	privabljalno
6	Brkini	Podbeže	Stajno brdo	divji prašič	privabljalno
7	Brkini	Podgrad	Bota	divji prašič	privabljalno
8	Brkini	Podgrad	Boršt	divji prašič	privabljalno
9	Brkini	Podgrad	Žardin	divji prašič	privabljalno
10	Brkini	Podgrad	Ribnjak	divji prašič	privabljalno
11	Brkini	Podgrad	Tunel	divji prašič	privabljalno
12	Brkini	Račice	P2	divji prašič	privabljalno
13	Brkini	Račice	Glavica-Emetova	divji prašič	privabljalno
14	Brkini	Poljane	Medvedarca	divji prašič	privabljalno
15	Brkini	Poljane	Številke	divji prašič	privabljalno
16	Brkini	Poljane	Križišče za železno prežo	divji prašič	privabljalno
1	Bukovca	Sabonje	Sabonjsko nad jezero	divji prašič	privabljalno
2	Bukovca	Studena gora	Štefulinova ograda	divji prašič	privabljalno
3	Bukovca	Studena gora	Glavica	divji prašič	privabljalno
4	Bukovca	Velika Bukovica	Snožet	divji prašič	privabljalno
5	Bukovca	Jelšane	Ješevski bori	divji prašič	privabljalno
6	Bukovca	Jelšane	Ješevsko pod carino	divji prašič	privabljalno

Zap. št.	Lovišče	K.O.	Krajevno ime	Divjad	Vrsta krmišča
7	Bukovca	Veliko brdo	Ostružnica	divji prašič	privabljalno
8	Bukovca	Starod	Podluka	divji prašič	privabljalno
9	Bukovca	Starod	Pod studenc	divji prašič	privabljalno
10	Bukovca	Starod	Plasine desno	divji prašič	privabljalno
11	Bukovca	Starod	Plasine levo	divji prašič	privabljalno
12	Bukovca	Račice	Račiški lazi	divji prašič	privabljalno
13	Bukovca	Račice	Račiške dane	divji prašič	privabljalno
14	Bukovca	Račice	Polverjera	divji prašič	privabljalno
15	Bukovca	Jelšane	Ješevsko pri križu	divji prašič	privabljalno
1	Dekani	Plavje	Pernica	divji prašič	privabljalno
2	Dekani	Tinjan	Motokros	divji prašič	privabljalno
3	Dekani	Tinjan	Kolombar	divji prašič	privabljalno
4	Dekani	Tinjan	Parčele	divji prašič	privabljalno
5	Dekani	Osp	Osp - Pod boški	divji prašič	privabljalno
6	Dekani	Osp	Globoki potok	divji prašič	privabljalno
7	Dekani	Rožar	Škrgatovec	divji prašič	privabljalno
8	Dekani	Rožar	Rožarsko brdo	divji prašič	privabljalno
9	Dekani	Sv. Antor	Žagovec	divji prašič	privabljalno
1	Dolce - Komen	Brje	Dolge njive	divji prašič	privabljalno
2	Dolce - Komen	Mali dol	Zajčevец - Dolci	divji prašič	privabljalno
3	Dolce - Komen	Tomačevica	Zajčevец	divji prašič	privabljalno
4	Dolce - Komen	Gabrovica	Marivnik Gabrovica	divji prašič	privabljalno
5	Dolce - Komen	Gabrovica	Prelovci Gabrovica	divji prašič	privabljalno
6	Dolce - Komen	Gabrovica	Kosmati hrib	divji prašič	privabljalno
7	Dolce - Komen	Volčji Grad	Kompleks	divji prašič	privabljalno
8	Dolce - Komen	Gorjansko	Mersce	divji prašič	privabljalno
9	Dolce - Komen	Gorjansko	Nadrouški Bori	divji prašič	privabljalno
1	Fajti hrib	Renče	Kostnišče	divji prašič	privabljalno
2	Fajti hrib	Renče	Kalič	divji prašič	privabljalno
3	Fajti hrib	Renče	Tomževa	divji prašič	privabljalno
4	Fajti hrib	Vrtoče	Japnišče	divji prašič	privabljalno
5	Fajti hrib	Opatje selo	Cirje	divji prašič	privabljalno
6	Fajti hrib	Temnica	Jave	divji prašič	privabljalno
7	Fajti hrib	Lipa	Pasice	divji prašič	privabljalno
8	Fajti hrib	Dornberk	Veliki hrib	divji prašič	privabljalno
1	Gaberk - Divača	Famlje	Fameljsko	divji prašič	privabljalno
2	Gaberk - Divača	Divača	Škrinjarjeva ograda	divji prašič	privabljalno
3	Gaberk - Divača	Povir	Japlenca	divji prašič	privabljalno
4	Gaberk - Divača	Povir	Pod kočo	divji prašič	privabljalno
5	Gaberk - Divača	Povir	Pod Vlasto	divji prašič	privabljalno
6	Gaberk - Divača	Povir	Nad Povirjem	divji prašič	privabljalno
7	Gaberk - Divača	Lokev	Obroženka	divji prašič	privabljalno
8	Gaberk - Divača	Lokev	Čisti kal	divji prašič	privabljalno
9	Gaberk - Divača	Lokev	Kačiški most	divji prašič	privabljalno
10	Gaberk - Divača	Lokev	Sele	divji prašič	privabljalno
11	Gaberk - Divača	Lokev	Tupli Du	divji prašič	privabljalno
12	Gaberk - Divača	Naklo	Podgovje - Klara - Medvedova ograda	divji prašič	privabljalno
13	Gaberk - Divača	Naklo	Pri topolih	divji prašič	privabljalno
14	Gaberk - Divača	Naklo	Katastrofa	divji prašič	privabljalno
15	Gaberk - Divača	Gročana	Nad Gračano	divji prašič	privabljalno

Zap. št.	Lovišče	K.O.	Krajevno ime	Divjad	Vrsta krmišča
1	Gradišče - Košana	Volče	Vremščica	divji prašič	privabljalno
2	Gradišče - Košana	Volče	Vrh Libije	divji prašič	privabljalno
3	Gradišče - Košana	Volče	Loza	divji prašič	privabljalno
4	Gradišče - Košana	Košana	Za kočo	divji prašič	privabljalno
5	Gradišče - Košana	Košana	Pretržje	divji prašič	privabljalno
6	Gradišče - Košana	Košana	Pod Libijo	divji prašič	privabljalno
7	Gradišče - Košana	Košana	Brda-Gradišče	divji prašič	privabljalno
8	Gradišče - Košana	Nadanje selo	Škrnik	divji prašič	privabljalno
9	Gradišče - Košana	Nadanje selo	Vahnca šest	divji prašič	privabljalno
10	Gradišče - Košana	Nadanje selo	Škrnik	divji prašič	privabljalno
11	Gradišče - Košana	Narin	Kravnce	divji prašič	privabljalno
12	Gradišče - Košana	Kal	Štankovci	divji prašič	privabljalno
1	Istra - Gračišče	Zazid	Zazid vala	divji prašič	privabljalno
2	Istra - Gračišče	Kubed	Ravnice pod Butari	divji prašič	privabljalno
3	Istra - Gračišče	Kubed	Frata	divji prašič	privabljalno
4	Istra - Gračišče	Movraž	Majna	divji prašič	privabljalno
5	Istra - Gračišče	Movraž	Velik borovc	divji prašič	privabljalno
6	Istra - Gračišče	Movraž	Kras nad streliščem	divji prašič	privabljalno
7	Istra - Gračišče	Movraž	Brgod	divji prašič	privabljalno
8	Istra - Gračišče	Movraž	Goli hrib	divji prašič	privabljalno
9	Istra - Gračišče	Movraž	Kap	divji prašič	privabljalno
10	Istra - Gračišče	Movraž	Neda	divji prašič	privabljalno
11	Istra - Gračišče	Sočerga	Olika	divji prašič	privabljalno
12	Istra - Gračišče	Sočerga	Skoliči	divji prašič	privabljalno
13	Istra - Gračišče	Sočerga	Kras	divji prašič	privabljalno
14	Istra - Gračišče	Pregara	Finet	divji prašič	privabljalno
15	Istra - Gračišče	Pregara	Repavec vrh	divji prašič	privabljalno
16	Istra - Gračišče	Pregara	Trdetine	divji prašič	privabljalno
17	Istra - Gračišče	Topolovec	Kortina	divji prašič	privabljalno
18	Istra - Gračišče	Gradin	Abitanti-levo	divji prašič	privabljalno
19	Istra - Gračišče	Gradin	Sirška vala	divji prašič	privabljalno
20	Istra - Gračišče	Pregara	Vidnica	divji prašič	privabljalno
1	Izola	Gažon	Laz	divji prašič	privabljalno
2	Izola	Gažon	Raven	divji prašič	privabljalno
3	Izola	Dvori nad Izolo	Medljan bržina	divji prašič	privabljalno
1	Jezero - Komen	Brestovica	Truškenca	divji prašič	privabljalno
2	Jezero - Komen	Brestovica	Pod klancem	divji prašič	privabljalno
3	Jezero - Komen	Ivanji Grad	Ivanjegrajska gmajna	divji prašič	privabljalno
4	Jezero - Komen	Sveto	Lokvice	divji prašič	privabljalno
5	Jezero - Komen	Škrbina	Maršence	divji prašič	privabljalno
6	Jezero - Komen	Škrbina	Na loqu	divji prašič	privabljalno
7	Jezero - Komen	Škrbina	Rubije	divji prašič	privabljalno
8	Jezero - Komen	Gorjansko	Pod svetim križem	divji prašič	privabljalno
9	Jezero - Komen	Gorjansko	Pri lipah-Krmanjek	divji prašič	privabljalno
1	Kojnik - Podgorje	Ocizla	Zajčji hrib	divji prašič	privabljalno
2	Kojnik - Podgorje	Prešnica	Preško polje	divji prašič	privabljalno
3	Kojnik - Podgorje	Podgorje	Olica	divji prašič	privabljalno
4	Kojnik - Podgorje	Podgorje	Njive	divji prašič	privabljalno
5	Kojnik - Podgorje	Podgorje	Vodenjak	divji prašič	privabljalno
6	Kojnik - Podgorje	Podgorje	Debel hrib	divji prašič	privabljalno

Zap. št.	Lovišče	K.O.	Krajevno ime	Divjad	Vrsta krmišča
7	Kojnik - Podgorje	Podgorje	Zajezer	divji prašič	privabljalno
9	Kojnik - Podgorje	Zazid	Ivanji dol	divji prašič	privabljalno
10	Kojnik - Podgorje	Zazid	Koblaki	divji prašič	privabljalno
11	Kojnik - Podgorje	Rakitovec	Breg	divji prašič	privabljalno
12	Kojnik - Podgorje	Črnotiče	Milje	divji prašič	privabljalno
13	Kojnik - Podgorje	Podpeč	Gorice	divji prašič	privabljalno
1	Koper	Bertoki	Krmišče Pobegi	divji prašič	privabljalno
2	Koper	Semedela	Krmišče Stara Šalara	divji prašič	privabljalno
1	Kras - Dutovlje	Avber	Stari boršt	divji prašič	privabljalno
2	Kras - Dutovlje	Avber	Dolinke	divji prašič	privabljalno
3	Kras - Dutovlje	Avber	Gospodova rovna	divji prašič	privabljalno
4	Kras - Dutovlje	Avber	Kontač	divji prašič	privabljalno
5	Kras - Dutovlje	Tomaj	Mrzle rovne	divji prašič	privabljalno
6	Kras - Dutovlje	Kopriva	Kremenik	divji prašič	privabljalno
7	Kras - Dutovlje	Kopriva	Boršt	divji prašič	privabljalno
8	Kras - Dutovlje	Veliki dol	Kosmati hrib	divji prašič	privabljalno
9	Kras - Dutovlje	Veliki dol	Jarovca	divji prašič	privabljalno
10	Kras - Dutovlje	Pliskovica	Poljane-Kosovelje	divji prašič	privabljalno
11	Kras - Dutovlje	Pliskovica	Šije	divji prašič	privabljalno
12	Kras - Dutovlje	Krajna vas	Poseka - Žekanec	divji prašič	privabljalno
13	Kras - Dutovlje	Skopo	Kamne gorice	divji prašič	privabljalno
14	Kras - Dutovlje	Dutovlje	Podreber	divji prašič	privabljalno
15	Kras - Dutovlje	Dutovlje	Rupe	divji prašič	privabljalno
16	Kras - Dutovlje	Dutovlje	Piščanci	divji prašič	privabljalno
17	Kras - Dutovlje	Križ	Obračališče	divji prašič	privabljalno
18	Kras - Dutovlje	Tomaj	Markovci	divji prašič	privabljalno
1	Marezige	Marezige	Ravan	divji prašič	privabljalno
2	Marezige	Truške	Bržanji Bošk	divji prašič	privabljalno
3	Marezige	Truške	Zabavlje Škrlica	divji prašič	privabljalno
4	Marezige	Truške	Rokava	divji prašič	privabljalno
5	Marezige	Truške	Križni drev	divji prašič	privabljalno
6	Marezige	Truške	Zabavska Varda	divji prašič	privabljalno
7	Marezige	Truške	Popetre Kamenela	divji prašič	privabljalno
8	Marezige	Boršt	Labor Špica	divji prašič	privabljalno
9	Marezige	Boršt	Demnice	divji prašič	privabljalno
10	Marezige	Boršt	Mali kompleks Hrpeljci	divji prašič	privabljalno
11	Marezige	Boršt	Slatinska	divji prašič	privabljalno
1	Prem	Kozjane	Kozjane pri Ševarlanu	divji prašič	privabljalno
2	Prem	Prem	Klemenci	divji prašič	privabljalno
3	Prem	Ostrožno Brdo	Pekel	divji prašič	privabljalno
4	Prem	Prelože	Preložko	divji prašič	privabljalno
5	Prem	Čelje	Pri Žiki	divji prašič	privabljalno
6	Prem	Čelje	Čelje-Kozjak	divji prašič	privabljalno
7	Prem	Tatre	Gabrovo Brdo	divji prašič	privabljalno
8	Prem	Pregarje	Rjavske njive-Jablan breg	divji prašič	privabljalno
1	Raša - Štorje	Kazlje	Krmišče v Drenjah	divji prašič	privabljalno
2	Raša - Štorje	Kazlje	Krmišče v Hutnikih	divji prašič	privabljalno
3	Raša - Štorje	Kazlje	Krmišče na Brdu	divji prašič	privabljalno
4	Raša - Štorje	Kazlje	Krmišče pri Dobravljah	divji prašič	privabljalno
5	Raša - Štorje	Dolenja vas	Krmišče v zgornji Raši	divji prašič	privabljalno

Zap. št.	Lovišče	K.O.	Krajevno ime	Divjad	Vrsta krmišča
6	Raša - Štorje	Štorje	Krmišče na Podbreški Sopadi	divji prašič	privabljalno
7	Raša - Štorje	Štorje	Krmišče na Debeli griži	divji prašič	privabljalno
8	Raša - Štorje	Povir	Krmišče na Sopadi	divji prašič	privabljalno
1	Rižana	Zazid	Zarčišče	divji prašič	privabljalno
2	Rižana	Črni Kal	Masovce	divji prašič	privabljalno
3	Rižana	Gabrovica	Trikotnik	divji prašič	privabljalno
4	Rižana	Gabrovica	Gabrovica	divji prašič	privabljalno
5	Rižana	Rožar	Zavine	divji prašič	privabljalno
6	Rižana	Loka	Rakovec	divji prašič	privabljalno
7	Rižana	Podpeč	Brežec čistina - park Steffe	divji prašič	privabljalno
8	Rižana	Hrastovlje	Leskovce	divji prašič	privabljalno
9	Rižana	Hrastovlje	Sveti Marko	divji prašič	privabljalno
10	Rižana	Hrastovlje	Pregovc	divji prašič	privabljalno
1	Senožeče	Dolenja vas	Kalinovec	divji prašič	privabljalno
2	Senožeče	Dolenja vas	Raški dol	divji prašič	privabljalno
3	Senožeče	Dolenja vas	Pod pungartom	divji prašič	privabljalno
4	Senožeče	Dolenja vas	Za grižo	divji prašič	privabljalno
5	Senožeče	Dolenja vas	Dolenski hribi	divji prašič	privabljalno
6	Senožeče	Dolenja vas	Milhar	divji prašič	privabljalno
7	Senožeče	Dolenja vas	Ravnice	divji prašič	privabljalno
8	Senožeče	Dolenja vas	Selivec	divji prašič	privabljalno
9	Senožeče	Senadole	Čebulovica	divji prašič	privabljalno
10	Senožeče	Gabrče	Pod strmcem	divji prašič	privabljalno
11	Senožeče	Gabrče	Parizov dol	divji prašič	privabljalno
12	Senožeče	Potoče	Oševnik	divji prašič	privabljalno
13	Senožeče	Laže	Leskovca	divji prašič	privabljalno
14	Senožeče	Laže	Vodni dol	divji prašič	privabljalno
15	Senožeče	Senožeče	Trnce	divji prašič	privabljalno
16	Senožeče	Senožeče	Mala Vremščica	divji prašič	privabljalno
17	Senožeče	Senožeče	Kurja polja	divji prašič	privabljalno
18	Senožeče	Senožeče	Vremščica	divji prašič	privabljalno
1	Slavnik - Materija	Materija	Kališče	divji prašič	privabljalno
2	Slavnik - Materija	Materija	Jezerina	divji prašič	privabljalno
3	Slavnik - Materija	Materija	Podmajnik	divji prašič	privabljalno
4	Slavnik - Materija	Brezovica	Javor	divji prašič	privabljalno
5	Slavnik - Materija	Tatre	Goli rti	divji prašič	privabljalno
6	Slavnik - Materija	Hotična	Medvedje čelo	divji prašič	privabljalno
7	Slavnik - Materija	Slivje	Kotanja	divji prašič	privabljalno
8	Slavnik - Materija	Slivje	Zaograde	divji prašič	privabljalno
9	Slavnik - Materija	Markovščina	Magrovec	divji prašič	privabljalno
10	Slavnik - Materija	Markovščina	Bukovje	divji prašič	privabljalno
11	Slavnik - Materija	Markovščina	Petec	divji prašič	privabljalno
1	Strunjan	Sečovlje	Kalcinar 2 krmišče	divji prašič	privabljalno
2	Strunjan	Raven	Draga	divji prašič	privabljalno
1	Šmarje pri Kopru	Šmarje	Dobrave 2608	divji prašič	privabljalno
2	Šmarje pri Kopru	Pomjan	Manžan 2609	divji prašič	privabljalno
3	Šmarje pri Kopru	Pomjan	Labor	divji prašič	privabljalno
4	Šmarje pri Kopru	Koštabona	Brič P1 2624	divji prašič	privabljalno
5	Šmarje pri Kopru	Koštabona	Brič 4 2624	divji prašič	privabljalno

Zap. št.	Lovišče	K.O.	Krajevno ime	Divjad	Vrsta krmišča
6	Šmarje pri Kopru	Koštabona	Taronjca 2624	divji prašič	privabljalno
7	Šmarje pri Kopru	Raven	Bezjak 2633	divji prašič	privabljalno
8	Šmarje pri Kopru	Nova vas	Pr Borovca 2634	divji prašič	privabljalno
9	Šmarje pri Kopru	Nova vas	Slap 2643	divji prašič	privabljalno
1	Štanjel	Kobjeglava	Kobjeglavski bori Benjamin	divji prašič	privabljalno
2	Štanjel	Štanjel	Buča peč	divji prašič	privabljalno
3	Štanjel	Kobdilj	Portorož	divji prašič	privabljalno
4	Štanjel	Kobdilj	Podnjaki	divji prašič	privabljalno
5	Štanjel	Kobdilj	Zabrdje	divji prašič	privabljalno
6	Štanjel	Koboli	Škrpjanovka	divji prašič	privabljalno
1	Tabor - Dornberk	Lipa	Planina	divji prašič	privabljalno
2	Tabor - Dornberk	Dornberk	Svnjnsko rebro	divji prašič	privabljalno
3	Tabor - Dornberk	Dornberk	Okroglica	divji prašič	privabljalno
4	Tabor - Dornberk	Dornberk	Matikova guta	divji prašič	privabljalno
5	Tabor - Dornberk	Branik	Spodnji Rogovilovec	divji prašič	privabljalno
6	Tabor - Dornberk	Branik	Joganova guta	divji prašič	privabljalno
7	Tabor - Dornberk	Branik	Šumka	divji prašič	privabljalno
8	Tabor - Dornberk	Branik	Babna draga	divji prašič	privabljalno
9	Tabor - Dornberk	Branik	Pušča	divji prašič	privabljalno
1	Tabor - Sežana	Voglje	Vrhovlje	divji prašič	privabljalno
2	Tabor - Sežana	Križ	Čebarnce	divji prašič	privabljalno
3	Tabor - Sežana	Križ	Pr Kaučiči (Kriški bori)	divji prašič	privabljalno
4	Tabor - Sežana	Povir	Osojnica	divji prašič	privabljalno
5	Tabor - Sežana	Povir	Žirska sopada	divji prašič	privabljalno
6	Tabor - Sežana	Merče	Šukovka	divji prašič	privabljalno
7	Tabor - Sežana	Merče	Planina	divji prašič	privabljalno
8	Tabor - Sežana	Merče	Daljnovid Plešivica	divji prašič	privabljalno
9	Tabor - Sežana	Sežana	Gropajsko - pri vagonu	divji prašič	privabljalno
10	Tabor - Sežana	Sežana	Polane	divji prašič	privabljalno
11	Tabor - Sežana	Trebče	Perinovka	divji prašič	privabljalno
12	Tabor - Sežana	Trebče	Gropajsko center	divji prašič	privabljalno
13	Tabor - Sežana	Gropada	Zlata kljuka	divji prašič	privabljalno
14	Tabor - Sežana	Gropada	Štale	divji prašič	privabljalno
15	Tabor - Sežana	Bazovica	Igovca	divji prašič	privabljalno
16	Tabor - Sežana	Bazovica	Debela stena	divji prašič	privabljalno
17	Tabor - Sežana	Lokev	Nad Vilenico	divji prašič	privabljalno
1	Timav - Vreme	Gornje Vreme	Pod pivsko cesto	divji prašič	privabljalno
2	Timav - Vreme	Gornje Vreme	Čevca	divji prašič	privabljalno
3	Timav - Vreme	Vremski Britof	Sedeže-kavc	divji prašič	privabljalno
4	Timav - Vreme	Vremski Britof	Racmanca	divji prašič	privabljalno
5	Timav - Vreme	Famlje	Fameljski kali	divji prašič	privabljalno
6	Timav - Vreme	Podgrad	Pristava	divji prašič	privabljalno
7	Timav - Vreme	Podgrad	Globna sela	divji prašič	privabljalno
8	Timav - Vreme	Škoflje	Male straže	divji prašič	privabljalno
9	Timav - Vreme	Škoflje	Doline	divji prašič	privabljalno
10	Timav - Vreme	Barka	Predbiščak	divji prašič	privabljalno
11	Timav - Vreme	Barka	Kozja brda	divji prašič	privabljalno
12	Timav - Vreme	Barka	Barščina	divji prašič	privabljalno
13	Timav - Vreme	Vareje	Kalič	divji prašič	privabljalno
14	Timav - Vreme	Misiče	Sajanišče-Misliče	divji prašič	privabljalno

Zap. št.	Lovišče	K.O.	Krajevno ime	Divjad	Vrsta krmišča
1	Trstelj – Kostanjevica	Opatje selo	Zasladovca	divji prašič	privabljalno
2	Trstelj – Kostanjevica	Opatje selo	Mulaž	divji prašič	privabljalno
3	Trstelj – Kostanjevica	Sela na Krasu	Figovci	divji prašič	privabljalno
4	Trstelj – Kostanjevica	Sela na Krasu	Boršti	divji prašič	privabljalno
5	Trstelj – Kostanjevica	Vojščica	Zalogi	divji prašič	privabljalno
6	Trstelj – Kostanjevica	Vojščica	Cerkveni dol	divji prašič	privabljalno
7	Trstelj – Kostanjevica	Vojščica	Krasi	divji prašič	privabljalno
8	Trstelj – Kostanjevica	Kostanjevica na Krasu	Rutniki	divji prašič	privabljalno
9	Trstelj – Kostanjevica	Kostanjevica na Krasu	Predalje	divji prašič	privabljalno
10	Trstelj – Kostanjevica	Kostanjevica na Krasu	Drevesnica	divji prašič	privabljalno
11	Trstelj – Kostanjevica	Kostanjevica na Krasu	Žibernik	divji prašič	privabljalno
12	Trstelj – Kostanjevica	Kostanjevica na Krasu	Medvajšče	divji prašič	privabljalno
13	Trstelj – Kostanjevica	Kostanjevica na Krasu	Podpačnik	divji prašič	privabljalno
14	Trstelj – Kostanjevica	Kostanjevica na Krasu	Griža	divji prašič	privabljalno
1	Videž - Kozina	Gročana	Vrhoplje-Za Vrhoplje	divji prašič	privabljalno
2	Videž - Kozina	Rodik	Rodik-Pod Prelovc	divji prašič	privabljalno
3	Videž - Kozina	Rodik	Rodik-Na njivcah	divji prašič	privabljalno
4	Videž - Kozina	Rodik	Rodik-Boršt	divji prašič	privabljalno
5	Videž - Kozina	Rodik	Rodik-Podmaganka	divji prašič	privabljalno
6	Videž - Kozina	Rodik	Rodik-Na vodovodu	divji prašič	privabljalno
7	Videž - Kozina	Draga	Za Gradec-V boru	divji prašič	privabljalno
8	Videž - Kozina	Ocizla	Ocizla-Gauge	divji prašič	privabljalno
9	Videž - Kozina	Ocizla	Ocizla-Nad Mihelsko valo	divji prašič	privabljalno
10	Videž - Kozina	Prešnica	Prešnica-Senedol 2	divji prašič	privabljalno
11	Videž - Kozina	Hrpelje	Hrpelje-Pod Hrpelje	divji prašič	privabljalno
12	Videž - Kozina	Hrpelje	Hrpelje-Nad Vrtle	divji prašič	privabljalno
13	Videž - Kozina	Hrpelje	Hrpelje-Nad Njive	divji prašič	privabljalno
14	Videž - Kozina	Hrpelje	Hrpelje-Nad žlebe-(Baba)	divji prašič	privabljalno
15	Videž - Kozina	Brezovica	Slope-Nad Dolgo dolino	divji prašič	privabljalno
16	Videž - Kozina	Socerb	Socerb-Sela (Lebanova)	divji prašič	privabljalno
17	Videž - Kozina	Socerb	Socerb-Pri oslih	divji prašič	privabljalno
18	Videž - Kozina	Socerb	Socerb-Karličeva (Jovo)	divji prašič	privabljalno
1	Vrhe - Vrabče	Štjak	Brezovce	divji prašič	privabljalno
2	Vrhe - Vrabče	Štjak	Grofova snožet	divji prašič	privabljalno
3	Vrhe - Vrabče	Štjak	Očaki	divji prašič	privabljalno
4	Vrhe - Vrabče	Štjak	Dobrava	divji prašič	privabljalno
5	Vrhe - Vrabče	Griže	Dobravca	divji prašič	privabljalno
6	Vrhe - Vrabče	Griže	Grdi dol	divji prašič	privabljalno
7	Vrhe - Vrabče	Griže	Lahovka	divji prašič	privabljalno
8	Vrhe - Vrabče	Griže	Ograda	divji prašič	privabljalno

Zap. št.	Lovišče	K.O.	Krajevno ime	Divjad	Vrsta krmišča
9	Vrhe - Vrabče	Veliko Polje	Rovna	divji prašič	privabljalno
10	Vrhe - Vrabče	Veliko Polje	Videm breg	divji prašič	privabljalno
11	Vrhe - Vrabče	Veliko Polje	Dolina	divji prašič	privabljalno
1	Žabnik - Obrov	Vatovlje	Brestovec	divji prašič	privabljalno
2	Žabnik - Obrov	Tatre	Topoličje	divji prašič	privabljalno
3	Žabnik - Obrov	Rjavče	Rjavsko	divji prašič	privabljalno
4	Žabnik - Obrov	Gaberk	Gaberski potok	divji prašič	privabljalno
5	Žabnik - Obrov	Male Loče	Boršt	divji prašič	privabljalno
6	Žabnik - Obrov	Ritomeče	Orlek	divji prašič	privabljalno
7	Žabnik - Obrov	Kovčice	Pod Kovčice	divji prašič	privabljalno
8	Žabnik - Obrov	Gradišče	Gradišče Žleb	divji prašič	privabljalno
9	Žabnik - Obrov	Obrov	Bajerce	divji prašič	privabljalno
10	Žabnik - Obrov	Obrov	Finida	divji prašič	privabljalno
11	Žabnik - Obrov	Poljane	Poljane prvo	divji prašič	privabljalno
12	Žabnik - Obrov	Golac	Za Strahovico - Goli vrh	divji prašič	privabljalno
13	Žabnik - Obrov	Golac	Koritnjak	divji prašič	privabljalno
14	Žabnik - Obrov	Golac	Zagrad	divji prašič	privabljalno
15	Žabnik - Obrov	Golac	Vitrnjak	divji prašič	privabljalno
16	Žabnik - Obrov	Golac	Mrtve doline	divji prašič	privabljalno

ZIMSKO

Zap. št.	Lovišče	K.O.	Krajevno ime	Divjad	Vrsta krmišča
1	Gaberk - Divača	Famlje	Fameljsko	navadni jelen	zimsko
2	Gaberk - Divača	Divača	Škrinjarjeva ograda	navadni jelen	zimsko
3	Gaberk - Divača	Povir	Pri hrastu	navadni jelen	zimsko
4	Gaberk - Divača	Naklo	Škrlavrt	navadni jelen	zimsko
1	Gradišče - Košana	Volče	Vremščica	navadni jelen	zimsko
2	Gradišče - Košana	Košana	Za kočjo	navadni jelen	zimsko
3	Gradišče - Košana	Košana	Pretržje	navadni jelen	zimsko
1	Raša - Štorje	Kazlje	Krmišče na Brdu II	navadni jelen	zimsko
2	Raša - Štorje	Povir	Krmišče na Sopadi II	navadni jelen	zimsko
1	Senožeče	Senožeče	Curk	navadni jelen	zimsko
1	Slavnik - Materija	Materija	Padež	navadni jelen	zimsko
1	Strunjan	Sečovlje	Krmilnica za fazane	mala divjad	zimsko
2	Strunjan	Sečovlje	Parecag	mala divjad	zimsko
3	Strunjan	Raven	Dragonja/Hari	mala divjad	zimsko
1	Tabor - Sežana	Sežana	Vitezova sopada	navadni jelen	zimsko
1	Timav - Vreme	Škoflje	Žlebci	navadni jelen	zimsko
1	Trstelj – Kostanjevica	Kostanjevica na Krasu	Padonce	mala divjad	zimsko
2	Trstelj – Kostanjevica	Kostanjevica na Krasu	Doušce	mala divjad	zimsko
3	Trstelj – Kostanjevica	Kostanjevica na Krasu	Drasce	mala divjad	zimsko
1	Videž - Kozina	Dane	Kačiče-Gržetova (Nad železnico)	navadni jelen	zimsko
2	Videž - Kozina	Prešnica	Prešnica-Parcele za bivakom (Lipa)	navadni jelen	zimsko

ZVERI

	Lovišče	K.O.	Krajevno ime	Divjad	Vrsta krmišča
1	Koper	Semedela	Bele skale	zveri	privabljalno
1	Tabor - Dornberk	Branik	Kamnje	zveri	privabljalno
1	Trstelj – Kostanjevica	Kostanjevica na Krasu	Stara lokva	zveri	privabljalno

PRILOGA 2: Tabele letnih odvzemov za Primorski LUO 2017-2020

SRNJAD

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	501	FAJTI HRIB	SRNJAD	59	48	81	55	43	78	42	38	90	36	16	44	192	145	76
05	502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	SRNJAD	60	43	72	45	21	47	10	10	100	8	4	50	123	78	63
05	503	TABOR - DORNBERK	SRNJAD	80	73	91	75	73	97	72	74	103	78	72	92	305	292	96
05	504	JEZERO - KOMEN	SRNJAD	66	49	74	62	36	58	45	29	64	32	20	63	205	134	65
05	505	KOMEN - DOLCE	SRNJAD	74	56	76	74	53	72	60	22	37	32	18	56	240	149	62
05	506	BRJE - ERZELJ	SRNJAD	80	81	101	83	87	105	86	83	97	80	78	98	329	329	100
05	507	ŠTANJEL	SRNJAD	75	78	104	76	31	41	40	26	65	32	20	63	223	155	70
05	508	KRAS - DUTOVLJE	SRNJAD	60	47	78	66	58	88	52	37	71	45	27	60	223	169	76
05	509	VRHE - VRABČE	SRNJAD	45	41	91	45	38	84	45	33	73	38	29	76	173	141	82
05	510	RAŠA - ŠTORJE	SRNJAD	54	29	54	46	25	54	26	17	65	14	8	57	140	79	56
05	511	TABOR - SEŽANA	SRNJAD	75	73	97	65	29	45	40	20	50	30	17	57	210	139	66
05	512	GABERK - DIVAČA	SRNJAD	80	86	108	80	86	108	80	79	99	80	79	99	320	330	103
05	513	SENOŽEČE	SRNJAD	70	64	91	70	60	86	70	72	103	70	51	73	280	247	88
05	514	VIDEŽ - KOZINA	SRNJAD	80	80	100	80	76	95	70	47	67	55	49	89	285	252	88
05	515	TIMAV - VREME	SRNJAD	80	74	93	80	76	95	80	71	89	75	72	96	315	293	93
05	516	GRADIŠČE - KOŠANA	SRNJAD	60	64	107	70	70	100	68	69	101	68	67	99	266	270	102
05	517	PREM	SRNJAD	50	43	86	50	48	96	50	51	102	48	41	85	198	183	92
05	518	BUKOVCA	SRNJAD	55	55	100	55	56	102	55	52	95	50	49	98	215	212	99
05	519	BRKINI	SRNJAD	54	48	89	54	49	91	54	51	94	36	35	97	198	183	92
05	520	ŽABNIK - OBROV	SRNJAD	34	36	106	34	26	76	34	36	106	34	34	100	136	132	97
05	521	SLAVNIK - MATERIJJA	SRNJAD	51	64	125	60	57	95	55	51	93	52	58	112	218	230	106
05	522	KOJNIK - PODGORJE	SRNJAD	60	59	98	60	58	97	51	51	100	48	46	96	219	214	98
05	523	RIŽANA	SRNJAD	68	66	97	68	57	84	63	59	94	62	55	89	261	237	91
05	524	ISTRA - GRAČIŠČE	SRNJAD	60	55	92	60	57	95	54	57	106	60	56	93	234	225	96
05	525	MAREZIGE	SRNJAD	71	65	92	65	60	92	56	61	109	65	74	114	257	260	101
05	526	DEKANI	SRNJAD	90	94	104	90	77	86	80	83	104	80	91	114	340	345	101
05	527	KOPER	SRNJAD	100	143	143	125	123	98	90	119	132	100	131	131	415	516	124
05	528	ŠMARJE PRI KOPRU	SRNJAD	63	43	68	62	61	98	82	78	95	78	71	91	285	253	89
05	529	IZOLA	SRNJAD	55	55	100	55	49	89	40	38	95	40	38	95	190	180	95
05	530	STRUNJAN	SRNJAD	91	101	111	90	100	111	90	112	124	100	103	103	371	416	112

JELENJAD

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	501	FAJTI HRIB	JELENJAD	0	4	0	0	15	0	10	10	100	11	13	118	21	42	200
05	502	TRSTELI - KOSTANJEVICA	JELENJAD	16	16	100	16	18	113	18	18	100	20	21	105	70	73	104
05	503	TABOR - DORNBERK	JELENJAD	0	0	0	0	4	0	6	7	117	10	0	0	16	11	69
05	504	JEZERO - KOMEN	JELENJAD	11	10	91	18	8	44	11	8	73	10	12	120	50	38	76
05	505	KOMEN - DOLCE	JELENJAD	7	5	71	7	6	86	7	6	86	9	6	67	30	23	77
05	506	BRJE - ERZELJ	JELENJAD	23	6	26	11	13	118	16	19	119	20	6	30	70	44	63
05	507	ŠTANJEL	JELENJAD	8	8	100	9	5	56	8	11	138	12	9	75	37	33	89
05	508	KRAS - DUTOVLJE	JELENJAD	16	15	94	16	16	100	18	18	100	20	19	95	70	68	97
05	509	VRHE - VRABČE	JELENJAD	33	36	109	45	43	96	43	47	109	47	39	83	168	165	98
05	510	RAŠA - ŠTORJE	JELENJAD	18	17	94	19	20	105	20	21	105	25	19	76	82	77	94
05	511	TABOR - SEŽANA	JELENJAD	16	15	94	15	14	93	15	14	93	16	13	81	62	56	90
05	512	GABERK - DIVAČA	JELENJAD	13	12	92	13	12	92	13	10	77	12	11	92	51	45	88
05	513	SENOŽEČE	JELENJAD	28	25	89	30	30	100	32	31	97	34	30	88	124	116	94
05	514	VIDEŽ - KOZINA	JELENJAD	11	10	91	12	10	83	12	10	83	12	11	92	47	41	87
05	515	TIMAV - VREME	JELENJAD	14	13	93	13	11	85	14	10	71	14	8	57	55	42	76
05	516	GRADIŠČE - KOŠANA	JELENJAD	25	26	104	24	23	96	24	25	104	26	19	73	99	93	94
05	517	PREM	JELENJAD	12	11	92	12	11	92	13	12	92	14	13	93	51	47	92
05	518	BUKOVCA	JELENJAD	16	15	94	14	11	79	14	20	143	18	17	94	62	63	102
05	519	BRKINI	JELENJAD	14	14	100	14	14	100	16	17	106	18	16	89	62	61	98
05	520	ŽABNIK - OBROV	JELENJAD	30	30	100	30	23	77	30	26	87	32	31	97	122	110	90
05	521	SLAVNIK - MATERIJA	JELENJAD	25	27	108	27	27	100	28	27	96	30	36	120	110	117	106
05	522	KOJNIK - PODGORJE	JELENJAD	26	26	100	27	28	104	28	29	104	30	29	97	111	112	101
05	523	RIŽANA	JELENJAD	12	8	67	12	8	67	10	14	140	14	13	93	48	43	90
05	524	ISTRA - GRACIŠČE	JELENJAD	13	12	92	16	13	81	17	16	94	18	20	111	64	61	95
05	525	MAREZIGE	JELENJAD	0	3	0	0	2	0	0	5	0	0	2	0	0	12	0
05	526	DEKANI	JELENJAD	13	1	8	16	4	25	12	2	17	8	2	25	49	9	18
05	528	ŠMARJE PRI KOPRU	JELENJAD	0	1	0	0	4	0	0	0	0	0	2	0	0	7	0

DAMJAK

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	511	TABOR - SEŽANA	DAMJAK	6	5	83	4	1	25	5	6	120	6	7	117	21	19	90
05	512	DIVAČA	DAMJAK	0	0	0	0	5	0	0	2	0	2	1	50	2	8	400
05	514	VIDEŽ - KOZINA	DAMJAK	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0
05	515	TIMAV - VREME	DAMJAK	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
05	526	DEKANI	DAMJAK	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0

GAMS

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	510	RAŠA - ŠTORJE	GAMS	neom	1	0	neom	1	0	neom	2	0	neom	1	0	neom	5	0
05	513	SENOŽEČE	GAMS	neom	0	0	neom	0	0	neom	1	0	neom	0	0	neom	1	0
05	514	VIDEŽ - KOZINA	GAMS	neom	0	0	neom	1	0	neom	0	0	neom	0	0	neom	1	0
05	523	RIŽANA	GAMS	neom	0	0	neom	1	0	neom	0	0	neom	0	0	neom	1	0

DIVJI PRAŠIČ

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	501	FAJTI HRIB	DIVJI PRAŠIČ	200	168	84	160	94	59	120	160	133	130	97	75	610	519	85
05	502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	DIVJI PRAŠIČ	90	93	103	85	41	48	70	122	174	85	79	93	330	335	102
05	503	TABOR - DORNBERK	DIVJI PRAŠIČ	95	123	129	115	109	95	120	146	122	120	101	84	450	479	106
05	504	JEZERO - KOMEN	DIVJI PRAŠIČ	45	77	171	60	41	68	46	70	152	50	60	120	201	248	123
05	505	KOMEN - DOLCE	DIVJI PRAŠIČ	40	42	105	35	26	74	34	71	209	45	56	124	154	195	127
05	506	BRJE - ERZELJ	DIVJI PRAŠIČ	75	86	115	80	69	86	82	153	187	110	99	90	347	407	117
05	507	ŠTANJEL	DIVJI PRAŠIČ	35	24	69	30	41	137	50	62	124	50	59	118	165	186	113
05	508	KRAS - DUTOVLJE	DIVJI PRAŠIČ	75	81	108	76	64	84	76	148	195	100	188	188	327	481	147
05	509	VRHE - VRABČE	DIVJI PRAŠIČ	60	51	85	60	66	110	80	107	134	80	90	113	280	314	112
05	510	RAŠA - ŠTORJE	DIVJI PRAŠIČ	15	33	220	25	18	72	22	38	173	25	43	172	87	132	152
05	511	TABOR - SEŽANA	DIVJI PRAŠIČ	100	105	105	94	74	79	90	206	229	150	192	128	434	577	133
05	512	GABERK - DIVAČA	DIVJI PRAŠIČ	100	94	94	90	58	64	80	131	164	120	151	126	390	434	111
05	513	SENOŽEČE	DIVJI PRAŠIČ	100	141	141	115	85	74	110	158	144	135	97	72	460	481	105
05	514	VIDEŽ - KOZINA	DIVJI PRAŠIČ	160	191	119	170	141	83	172	145	84	160	157	98	662	634	96
05	515	TIMAV - VREME	DIVJI PRAŠIČ	75	151	201	120	75	63	100	93	93	90	68	76	385	387	101
05	516	GRADIŠČE - KOŠANA	DIVJI PRAŠIČ	70	75	107	70	75	107	80	88	110	90	70	78	310	308	99
05	517	PREM	DIVJI PRAŠIČ	65	86	132	75	40	53	60	71	118	70	48	69	270	245	91
05	518	BUKOVCA	DIVJI PRAŠIČ	100	157	157	130	98	75	130	84	65	85	72	85	445	411	92
05	519	BRKINI	DIVJI PRAŠIČ	90	105	117	94	71	76	96	99	103	100	85	85	380	360	95
05	520	ŽABNIK - OBROV	DIVJI PRAŠIČ	70	116	166	90	62	69	90	102	113	100	114	114	350	394	113
05	521	SLAVNIK - MATERIJA	DIVJI PRAŠIČ	100	201	201	170	159	94	172	129	75	140	163	116	582	652	112
05	522	KOJNIK - PODGORJE	DIVJI PRAŠIČ	80	89	111	85	83	98	90	90	100	90	111	123	345	373	108
05	523	RIŽANA	DIVJI PRAŠIČ	140	121	86	125	104	83	124	161	130	150	157	105	539	543	101
05	524	ISTRA - GRAČIŠČE	DIVJI PRAŠIČ	180	150	83	140	107	76	140	166	119	150	144	96	610	567	93
05	525	MAREZIGE	DIVJI PRAŠIČ	120	153	128	140	136	97	140	201	144	182	200	110	582	690	119
05	526	DEKANI	DIVJI PRAŠIČ	150	195	130	170	172	101	180	167	93	160	161	101	660	695	105
05	527	KOPER	DIVJI PRAŠIČ	30	51	170	40	34	85	40	56	140	40	90	225	150	231	154
05	528	ŠMARJE PRI KOPRU	DIVJI PRAŠIČ	105	126	120	115	137	119	140	126	90	120	166	138	480	555	116
05	529	IZOLA	DIVJI PRAŠIČ	20	22	110	25	26	104	30	27	90	30	39	130	105	114	109
05	530	STRUNJAN	DIVJI PRAŠIČ	15	15	100	16	44	275	36	41	114	43	60	140	110	160	145

ŠAKAL

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	501	FAJTI HRIB	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
05	502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	ŠAKAL	0	0	0	0	1	0	0	1	0	33	6	18	33	8	24
05	504	JEZERO - KOMEN	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0	0
05	505	KOMEN - DOLCE	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
05	506	BRJE - ERZELJ	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
05	507	ŠTANJEL	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0
05	508	KRAS - DUTOVLJE	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	6	0	0
05	509	VRHE - VRABČE	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0
05	511	TABOR - SEŽANA	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0
05	512	GABERK - DIVAČA	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	12	5	42	12	5	42	0
05	513	SENOŽEČE	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	7	0	0	9	0
05	514	VIDEŽ - KOZINA	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4	0	0
05	518	BUKOVCA	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
05	520	ŽABNIK - OBROV	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
05	521	SLAVNIK - MATERIJA	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0
05	522	KOJNIK - PODGORJE	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
05	523	RIŽANA	ŠAKAL	0	1	0	0	2	0	0	3	0	12	6	50	12	12	100
05	524	ISTRA - GRAČIŠČE	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
05	526	DEKANI	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0
05	527	KOPER	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0
05	530	STRUNJAN	ŠAKAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0

LISICA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	501	FAJTI HRIB	LISICA	16	16	100	18	17	94	18	19	106	20	12	60	72	64	89
05	502	TRSTELI - KOSTANJEVICA	LISICA	17	15	88	16	13	81	14	13	93	14	13	93	61	54	89
05	503	TABOR - DORNBERK	LISICA	9	8	89	8	9	113	12	26	217	24	22	92	53	65	123
05	504	JEZERO - KOMEN	LISICA	19	17	89	18	19	106	18	19	106	20	14	70	75	69	92
05	505	KOMEN - DOLCE	LISICA	11	11	100	12	13	108	16	17	106	16	16	100	55	57	104
05	506	BRJE - ERZELJ	LISICA	15	16	107	16	16	100	18	21	117	20	21	105	69	74	107
05	507	ŠTANJEL	LISICA	13	12	92	14	6	43	10	3	30	8	3	38	45	24	53
05	508	KRAS - DUTOVLJE	LISICA	24	20	83	20	19	95	20	20	100	20	20	100	84	79	94
05	509	VRHE - VRABČE	LISICA	13	12	92	14	10	71	12	11	92	12	11	92	51	44	86
05	510	RAŠA - ŠTORJE	LISICA	13	11	85	14	8	57	12	12	100	10	10	100	49	41	84
05	511	TABOR - SEŽANA	LISICA	16	14	88	14	13	93	14	14	100	16	16	100	60	57	95
05	512	GABERK - DIVAČA	LISICA	23	25	109	24	27	113	24	27	113	24	29	121	95	108	114
05	513	SENOŽEČE	LISICA	21	20	95	20	15	75	18	17	94	18	16	89	77	68	88
05	514	VIDEŽ - KOZINA	LISICA	13	13	100	14	12	86	16	12	75	16	16	100	59	53	90
05	515	TIMAV - VREME	LISICA	12	12	100	12	12	100	14	14	100	14	14	100	52	52	100
05	516	GRADIŠČE-KOŠANA	LISICA	17	17	100	18	18	100	18	18	100	18	18	100	71	71	100
05	517	PREM	LISICA	17	14	82	18	18	100	20	20	100	18	19	106	73	71	97
05	518	BUKOVCA	LISICA	15	18	120	18	20	111	20	20	100	20	20	100	73	78	107
05	519	BRKINI	LISICA	10	10	100	12	10	83	14	12	86	12	13	108	48	45	94
05	520	ŽABNIK - OBROV	LISICA	13	16	123	16	14	88	16	8	50	12	13	108	57	51	89
05	521	SLAVNIK - MATERIJA	LISICA	15	18	120	18	15	83	18	16	89	18	14	78	69	63	91
05	522	KOJNIK - PODGORJE	LISICA	8	8	100	10	9	90	12	9	75	10	6	60	40	32	80
05	523	RIŽANA	LISICA	19	15	79	20	8	40	14	16	114	14	13	93	67	52	78
05	524	ISTRA - GRAČIŠČE	LISICA	19	20	105	20	18	90	16	18	113	16	15	94	71	71	100
05	525	MAREZIGE	LISICA	15	15	100	16	16	100	16	16	100	18	21	117	65	68	105
05	526	DEKANI	LISICA	15	16	107	16	19	119	16	18	113	18	16	89	65	69	106
05	527	KOPER	LISICA	14	21	150	20	12	60	18	24	133	22	25	114	74	82	111
05	528	ŠMARJE PRI KOPRU	LISICA	12	2	17	10	4	40	10	8	80	10	10	100	42	24	57
05	529	IZOLA	LISICA	12	12	100	14	14	100	16	17	106	20	22	110	62	65	105
05	530	STRUNJAN	LISICA	14	14	100	14	11	79	14	18	129	22	38	173	64	81	127

JAZBEC

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	501	FAJTI HRIB	JAZBEC	4	4	100	4	3	75	8	6	75	8	6	75	24	19	79
05	502	TRSTELI - KOSTANJEVICA	JAZBEC	10	10	100	12	10	83	14	12	86	14	1	7	50	33	66
05	503	TABOR - DORNBERK	JAZBEC	6	7	117	8	5	63	6	9	150	8	9	113	28	30	107
05	504	JEZERO - KOMEN	JAZBEC	6	6	100	6	6	100	8	6	75	12	7	58	32	25	78
05	505	KOMEN - DOLCE	JAZBEC	4	4	100	4	4	100	6	6	100	8	8	100	22	22	100
05	506	BRJE - ERZELJ	JAZBEC	18	10	56	14	9	64	12	8	67	10	9	90	54	36	67
05	507	ŠTANJEL	JAZBEC	4	5	125	6	2	33	4	2	50	4	3	75	18	12	67
05	508	KRAS - DUTOVLJE	JAZBEC	10	10	100	12	12	100	12	12	100	12	11	92	46	45	98
05	509	VRHE - VRABČE	JAZBEC	6	9	150	8	1	13	6	9	150	8	5	63	28	24	86
05	510	RAŠA - ŠTORJE	JAZBEC	6	5	83	6	4	67	6	6	100	8	8	100	26	23	88
05	511	TABOR - SEŽANA	JAZBEC	12	7	58	10	10	100	10	10	100	10	10	100	42	37	88
05	512	GABERK - DIVAČA	JAZBEC	6	8	133	8	9	113	10	12	120	12	11	92	36	40	111
05	513	SENOŽEČE	JAZBEC	14	10	71	12	6	50	12	9	75	12	6	50	50	31	62
05	514	VIDEŽ - KOZINA	JAZBEC	6	6	100	6	6	100	6	8	133	10	13	130	28	33	118
05	515	TIMAV - VREME	JAZBEC	6	6	100	6	6	100	8	8	100	8	8	100	28	28	100
05	516	GRADIŠČE-KOŠANA	JAZBEC	8	8	100	8	8	100	10	11	110	10	10	100	36	37	103
05	517	PREM	JAZBEC	2	3	150	4	5	125	6	6	100	6	6	100	18	20	111
05	518	BUKOVCA	JAZBEC	4	4	100	4	4	100	4	4	100	6	6	100	18	18	100
05	519	BRKINI	JAZBEC	4	4	100	4	4	100	4	4	100	6	4	67	18	16	89
05	520	ŽABNIK - OBROV	JAZBEC	6	5	83	6	4	67	6	1	17	6	7	117	24	17	71
05	521	SLAVNIK - MATERIJA	JAZBEC	10	11	110	12	9	75	10	10	100	10	8	80	42	38	90
05	522	KOJNIK - PODGORJE	JAZBEC	6	6	100	6	6	100	8	8	100	10	10	100	30	30	100
05	523	RIŽANA	JAZBEC	8	8	100	8	3	38	6	11	183	10	12	120	32	34	106
05	524	ISTRA - GRAČIŠČE	JAZBEC	6	8	133	8	7	88	8	8	100	8	7	88	30	30	100
05	525	MAREZIGE	JAZBEC	8	9	113	10	4	40	6	6	100	6	5	83	30	24	80
05	526	DEKANI	JAZBEC	4	3	75	4	3	75	4	4	100	6	6	100	18	16	89
05	527	KOPER	JAZBEC	10	7	70	8	5	63	4	9	225	8	6	75	30	27	90
05	528	ŠMARJE PRI KOPRU	JAZBEC	4	2	50	4	2	50	4	3	75	4	4	100	16	11	69
05	529	IZOLA	JAZBEC	6	5	83	6	5	83	6	6	100	6	6	100	24	22	92
05	530	STRUNJAN	JAZBEC	6	5	83	6	5	83	6	4	67	4	5	125	22	19	86

KUNA BELICA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	501	FAJTI HRIB	KUNA BELICA	4	4	100	4	4	100	4	4	100	4	2	50	16	14	88
05	502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	KUNA BELICA	4	4	100	4	3	75	4	4	100	5	5	100	17	16	94
05	503	TABOR - DORNBERK	KUNA BELICA	4	2	50	4	3	75	3	3	100	3	3	100	14	11	79
05	504	JEZERO - KOMEN	KUNA BELICA	2	2	100	2	2	100	2	2	100	3	3	100	9	9	100
05	505	KOMEN - DOLCE	KUNA BELICA	3	3	100	3	3	100	3	3	100	3	3	100	12	12	100
05	506	BRJE - ERZELJ	KUNA BELICA	2	2	100	2	2	100	2	1	50	2	0	0	8	5	63
05	507	ŠTANJEL	KUNA BELICA	3	3	100	3	0	0	2	0	0	2	0	0	10	3	30
05	508	KRAS - DUTOVLJE	KUNA BELICA	2	2	100	2	2	100	3	3	100	3	3	100	10	10	100
05	509	VRHE - VRABČE	KUNA BELICA	2	1	50	2	0	0	2	2	100	2	0	0	8	3	38
05	510	RAŠA - ŠTORJE	KUNA BELICA	1	1	100	1	0	0	1	1	100	2	2	100	5	4	80
05	511	TABOR - SEŽANA	KUNA BELICA	5	4	80	4	3	75	6	6	100	6	6	100	21	19	90
05	512	DIVAČA	KUNA BELICA	4	4	100	4	4	100	4	5	125	3	4	133	15	17	113
05	513	SENOŽEČE	KUNA BELICA	2	1	50	2	2	100	4	1	25	3	1	33	11	5	45
05	514	VIDEŽ - KOZINA	KUNA BELICA	2	2	100	2	2	100	3	3	100	3	3	100	10	10	100
05	515	TIMAV - VREME	KUNA BELICA	2	2	100	2	2	100	1	1	100	1	1	100	6	6	100
05	516	GRADIŠČE-KOŠANA	KUNA BELICA	4	4	100	4	4	100	4	4	100	4	4	100	16	16	100
05	517	PREM	KUNA BELICA	2	1	50	2	2	100	2	2	100	2	2	100	8	7	88
05	518	BUKOVCA	KUNA BELICA	4	4	100	4	4	100	4	4	100	3	3	100	15	15	100
05	519	BRKINI	KUNA BELICA	4	0	0	2	2	100	2	0	0	2	1	50	10	3	30
05	520	ŽABNIK - OBROV	KUNA BELICA	2	2	100	2	0	0	2	2	100	2	1	50	8	5	63
05	521	SLAVNIK - MATERIJA	KUNA BELICA	6	5	83	4	0	0	4	2	50	4	2	50	18	9	50
05	522	KOJNIK - PODGORJE	KUNA BELICA	4	4	100	4	4	100	3	3	100	3	3	100	14	14	100
05	523	RIŽANA	KUNA BELICA	6	5	83	5	2	40	3	4	133	3	2	67	17	13	76
05	524	ISTRA - GRAČIŠČE	KUNA BELICA	4	4	100	4	4	100	4	4	100	4	4	100	16	16	100
05	525	MAREZIGE	KUNA BELICA	2	1	50	2	2	100	2	2	100	2	2	100	8	7	88
05	526	DEKANI	KUNA BELICA	2	1	50	2	1	50	2	2	100	2	1	50	8	5	63
05	527	KOPER	KUNA BELICA	8	2	25	6	3	50	8	5	63	8	2	25	30	12	40
05	528	ŠMARJE PRI KOPRU	KUNA BELICA	6	0	0	4	2	50	2	2	100	2	2	100	14	6	43
05	529	IZOLA	KUNA BELICA	8	8	100	8	9	113	8	8	100	8	8	100	32	33	103
05	530	STRUNJAN	KUNA BELICA	6	7	117	6	3	50	6	5	83	6	7	117	24	22	92

KUNA ZLATICA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	503	TABOR - DORNBERK	KUNA ZLATICA	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
05	507	ŠTANJEL	KUNA ZLATICA	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

POLJSKI ZAJEC

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	501	FAJTI HRIB	POLJSKI ZAJEC	2	2	100	2	0	0	1	0	0	1	0	0	6	2	33
05	502	TRSTELI - KOSTANJEVICA	POLJSKI ZAJEC	3	4	133	3	3	100	3	3	100	3	1	33	12	11	92
05	503	TABOR - DORNBERK	POLJSKI ZAJEC	2	0	0	1	0	0	1	2	200	1	0	0	5	2	40
05	504	JEZERO - KOMEN	POLJSKI ZAJEC	3	3	100	3	4	133	3	2	67	3	3	100	12	12	100
05	505	KOMEN - DOLCE	POLJSKI ZAJEC	4	4	100	4	4	100	4	4	100	4	4	100	16	16	100
05	506	BRJE - ERZELJ	POLJSKI ZAJEC	2	0	0	1	1	100	2	1	50	2	1	50	7	3	43
05	507	ŠTANJEL	POLJSKI ZAJEC	2	2	100	2	0	0	2	0	0	2	0	0	8	2	25
05	508	KRAS - DUTOVLJE	POLJSKI ZAJEC	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	2	100	8	8	100
05	509	VRHE - VRABČE	POLJSKI ZAJEC	2	1	50	2	0	0	1	2	200	1	0	0	6	3	50
05	510	RAŠA - ŠTORJE	POLJSKI ZAJEC	1	1	100	1	0	0	1	0	0	1	2	200	4	3	75
05	511	TABOR - SEŽANA	POLJSKI ZAJEC	3	4	133	3	2	67	2	0	0	2	1	50	10	7	70
05	512	GABERK - DIVAČA	POLJSKI ZAJEC	3	3	100	3	2	67	2	2	100	2	5	250	10	12	120
05	513	SENOŽEČE	POLJSKI ZAJEC	2	0	0	1	0	0	1	0	0	1	2	200	5	2	40
05	514	VIDEŽ - KOZINA	POLJSKI ZAJEC	4	4	100	4	3	75	2	3	150	2	1	50	12	11	92
05	515	TIMAV - VREME	POLJSKI ZAJEC	2	2	100	2	2	100	1	1	100	1	1	100	6	6	100
05	516	GRADIŠČE - KOŠANA	POLJSKI ZAJEC	3	3	100	3	3	100	3	3	100	3	3	100	12	12	100
05	517	PREM	POLJSKI ZAJEC	3	2	67	3	3	100	3	3	100	3	3	100	12	11	92
05	518	BUKOVCA	POLJSKI ZAJEC	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	2	100	8	8	100
05	519	BRKINI	POLJSKI ZAJEC	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	1	50	8	7	88
05	520	ZABNIK - OBROV	POLJSKI ZAJEC	1	0	0	1	0	0	1	1	100	1	3	300	4	4	100
05	521	SLAVNIK - MATERUA	POLJSKI ZAJEC	2	2	100	2	1	50	1	1	100	1	1	100	6	5	83
05	522	KOJNIK - PODGORJE	POLJSKI ZAJEC	4	4	100	4	4	100	4	4	100	4	3	75	16	15	94
05	523	RIŽANA	POLJSKI ZAJEC	10	9	90	10	5	50	6	7	117	6	5	83	32	26	81
05	524	ISTRA - GRAČIŠČE	POLJSKI ZAJEC	4	3	75	4	4	100	4	4	100	4	4	100	16	15	94
05	525	MAREZIGE	POLJSKI ZAJEC	4	4	100	4	4	100	6	8	133	6	6	100	20	22	110
05	526	DEKANI	POLJSKI ZAJEC	10	10	100	10	11	110	10	11	110	10	10	100	40	42	105
05	527	KOPER	POLJSKI ZAJEC	44	45	102	44	44	100	48	39	81	48	44	92	184	172	93
05	528	ŠMARJE PRI KOPRU	POLJSKI ZAJEC	8	10	125	10	9	90	12	8	67	12	9	75	42	36	86
05	529	IZOLA	POLJSKI ZAJEC	10	10	100	11	10	91	12	12	100	12	12	100	45	44	98
05	530	STRUNJAN	POLJSKI ZAJEC	16	16	100	16	18	113	18	9	50	18	14	78	68	57	84

FAZAN

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	501	FAJTI HRIB	FAZAN	10	10	100	10	9	90	10	10	100	5	4	80	35	33	94
05	502	TRSTELI - KOSTANJEVICA	FAZAN	50	49	98	50	50	100	50	48	96	50	34	68	200	181	91
05	504	JEZERO - KOMEN	FAZAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	14	70	20	14	70
05	512	GABERK - DIVAČA	FAZAN	10	11	110	20	11	55	20	9	45	20	8	40	70	39	56
05	517	PREM	FAZAN	15	13	87	15	15	100	15	15	100	15	6	40	60	49	82
05	519	BRKINI	FAZAN	10	23	230	10	7	70	0	0	0	0	0	0	20	30	150
05	525	MAREZIGE	FAZAN	0	0	0	15	2	13	15	12	80	15	8	53	45	22	49
05	527	KOPER	FAZAN	100	93	93	90	66	73	90	66	73	90	64	71	370	289	78
05	528	ŠMARJE PRI KOPRU	FAZAN	100	101	101	100	108	108	100	100	100	50	65	130	350	374	107
05	529	IZOLA	FAZAN	0	0	0	10	9	90	10	3	30	0	0	0	20	12	60
05	530	STRUNJAN	FAZAN	75	68	91	10	72	720	75	34	45	75	24	32	235	198	84

RACA MLAKARICA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	501	FAJTI HRIB	RACA MLAKARICA	6	6	100	6	5	83	6	6	100	8	5	63	26	22	85
05	503	TABOR - DORNBERK	RACA MLAKARICA	2	0	0	1	0	0	2	0	0	2	0	0	7	0	0
05	506	BRJE - ERZELJ	RACA MLAKARICA	4	6	150	4	0	0	2	5	250	4	4	100	14	15	107
05	513	SENOŽEČE	RACA MLAKARICA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
05	515	TIMAV - VREME	RACA MLAKARICA	1	1	100	1	1	100	2	2	100	2	2	100	6	6	100
05	516	GRADIŠČE-KOŠANA	RACA MLAKARICA	6	6	100	6	6	100	8	11	138	9	9	100	29	32	110
05	517	PREM	RACA MLAKARICA	20	18	90	18	18	100	18	18	100	19	19	100	75	73	97
05	518	BUKOVCA	RACA MLAKARICA	4	4	100	4	4	100	6	6	100	6	6	100	20	20	100
05	519	BRKINI	RACA MLAKARICA	8	8	100	8	8	100	8	5	63	8	7	88	32	28	88
05	523	RIŽANA	RACA MLAKARICA	10	0	0	4	0	0	2	2	100	4	0	0	20	2	10
05	525	MAREZIGE	RACA MLAKARICA	2	0	0	2	0	0	1	2	200	2	2	100	7	4	57
05	526	DEKANI	RACA MLAKARICA	2	2	100	4	4	100	4	5	125	5	8	160	15	19	127
05	527	KOPER	RACA MLAKARICA	7	0	0	6	0	0	2	2	100	2	0	0	17	2	12
05	528	ŠMARJE PRI KOPRU	RACA MLAKARICA	2	0	0	2	2	100	4	3	75	4	4	100	12	9	75
05	529	IZOLA	RACA MLAKARICA	1	1	100	2	2	100	2	2	100	2	2	100	7	7	100
05	530	STRUNJAN	RACA MLAKARICA	4	1	25	2	2	100	3	2	67	3	2	67	12	7	58

SRAKA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	501	FAJTI HRIB	SRAKA	2	2	100	2	0	0	1	1	100	1	1	100	6	4	67
05	502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	SRAKA	2	2	100	2	2	100	1	1	100	1	1	100	6	6	100
05	503	TABOR DORNBERK	SRAKA	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	4	0	0
05	504	JEZERO - KOMEN	SRAKA	2	2	100	2	2	100	1	1	100	1	1	100	6	6	100
05	505	KOMEN - DOLCE	SRAKA	1	1	100	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	4	100
05	506	BRJE - ERZELJ	SRAKA	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	4	0	0
05	507	ŠTANJEL	SRAKA	2	2	100	2	0	0	1	0	0	1	0	0	6	2	33
05	508	KRAS - DUTOVLJE	SRAKA	3	3	100	3	0	0	3	3	100	3	3	100	12	9	75
05	509	VRHE - VRABČE	SRAKA	1	0	0	1	1	100	1	0	0	1	0	0	4	1	25
05	510	RAŠA - ŠTORJE	SRAKA	2	2	100	2	1	50	2	2	100	2	2	100	8	7	88
05	511	TABOR - SEŽANA	SRAKA	4	1	25	4	2	50	4	4	100	4	4	100	16	11	69
05	512	GABERK - DIVAČA	SRAKA	2	2	100	2	3	150	1	2	200	3	5	167	8	12	150
05	513	SENOŽEČE	SRAKA	1	1	100	1	1	100	1	7	700	4	0	0	7	9	129
05	514	VIDEŽ - KOZINA	SRAKA	1	2	200	1	1	100	1	1	100	2	2	100	5	6	120
05	515	TIMAV - VREME	SRAKA	0	0	0	0	0	0	1	1	100	1	1	100	2	2	100
05	516	GRADIŠČE - KOŠANA	SRAKA	1	1	100	1	1	100	1	0	0	1	1	100	4	3	75
05	517	PREM	SRAKA	1	0	0	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	3	75
05	518	BUKOVCA	SRAKA	0	0	0	0	0	0	1	1	100	1	1	100	2	2	100
05	519	BRKINI	SRAKA	1	1	100	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	4	100
05	520	ZABNIK - OBROV	SRAKA	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2	0	0
05	521	SLAVNIK - MATERIIJA	SRAKA	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2	0	0
05	522	KOJNIK - PODGORJE	SRAKA	0	0	0	0	0	0	1	1	100	1	1	100	2	2	100
05	523	RIŽANA	SRAKA	2	2	100	2	0	0	2	1	50	2	0	0	8	3	38
05	524	ISTRA - GRAČIŠČE	SRAKA	1	1	100	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	4	100
05	525	MAREZIGE	SRAKA	1	0	0	1	0	0	1	2	200	2	0	0	5	2	40
05	526	DEKANI	SRAKA	4	4	100	4	4	100	4	5	125	4	4	100	16	17	106
05	527	KOPER	SRAKA	16	15	94	16	15	94	16	20	125	20	24	120	68	74	109
05	528	ŠMARJE PRI KOPRU	SRAKA	4	0	0	4	2	50	4	2	50	4	4	100	16	8	50
05	529	IZOLA	SRAKA	4	4	100	4	4	100	4	4	100	4	4	100	16	16	100
05	530	STRUNJAN	SRAKA	10	9	90	10	8	80	10	14	140	14	17	121	44	48	109

ŠOJA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	501	FAJTI HRIB	ŠOJA	48	47	98	48	48	100	48	48	100	48	41	85	192	184	96
05	502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	ŠOJA	40	43	108	40	36	90	40	37	93	43	44	102	163	160	98
05	503	TABOR - DORNBERK	ŠOJA	30	21	70	30	15	50	35	13	37	45	20	44	140	69	49
05	504	JEZERO - KOMEN	ŠOJA	58	109	188	58	54	93	58	60	103	58	47	81	232	270	116
05	505	KOMEN - DOLCE	ŠOJA	56	57	102	56	56	100	56	56	100	56	56	100	224	225	100
05	506	BRJE - ERZELJ	ŠOJA	60	37	62	60	37	62	50	54	108	50	63	126	220	191	87
05	507	ŠTANJEL	ŠOJA	44	44	100	44	18	41	45	26	58	45	33	73	178	121	68
05	508	KRAS - DUTOVLJE	ŠOJA	68	70	103	68	52	76	68	68	100	68	60	88	272	250	92
05	509	VRHE - VRABČE	ŠOJA	38	25	66	38	15	39	38	17	45	45	10	22	159	67	42
05	510	RAŠA - ŠTORJE	ŠOJA	42	42	100	42	34	81	42	49	117	42	44	105	168	169	101
05	511	TABOR - SEŽANA	ŠOJA	60	24	40	60	60	100	60	63	105	60	62	103	240	209	87
05	512	GABERK - DIVAČA	ŠOJA	50	59	118	50	63	126	50	51	102	50	57	114	200	230	115
05	513	SENOŽEČE	ŠOJA	40	34	85	40	12	30	36	13	36	36	0	0	152	59	39
05	514	VIDEŽ - KOZINA	ŠOJA	136	139	102	136	138	101	136	132	97	110	116	105	518	525	101
05	515	TIMAV - VREME	ŠOJA	110	110	100	110	110	100	110	110	100	90	90	100	420	420	100
05	516	GRADIŠČE - KOŠANA	ŠOJA	110	110	100	110	110	100	110	110	100	90	90	100	420	420	100
05	517	PREM	ŠOJA	40	58	145	40	40	100	40	40	100	40	39	98	160	177	111
05	518	BUKOVCA	ŠOJA	38	36	95	38	31	82	38	39	103	44	41	93	158	147	93
05	519	BRKINI	ŠOJA	48	45	94	48	48	100	48	27	56	48	41	85	192	161	84
05	520	ZABNIK - OBROV	ŠOJA	42	48	114	42	36	86	42	14	33	42	37	88	168	135	80
05	521	SLAVNIK - MATERIIJA	ŠOJA	60	59	98	60	57	95	60	53	88	60	48	80	240	217	90
05	522	KOJNIK - PODGORJE	ŠOJA	30	31	103	30	30	100	30	32	107	30	31	103	120	124	103
05	523	RIŽANA	ŠOJA	68	88	129	68	0	0	60	33	55	60	19	32	256	140	55
05	524	GRAČIŠČE	ŠOJA	26	28	108	26	24	92	26	28	108	40	28	70	118	108	92
05	525	MAREZIGE	ŠOJA	36	38	106	36	35	97	40	38	95	40	39	98	152	150	99
05	526	DEKANI	ŠOJA	44	51	116	44	46	105	44	47	107	44	45	102	176	189	107
05	527	KOPER	ŠOJA	70	43	61	70	57	81	70	78	111	70	75	107	280	253	90
05	528	ŠMARJE PRI KOPRU	ŠOJA	44	45	102	44	33	75	44	49	111	50	41	82	182	168	92
05	529	IZOLA	ŠOJA	44	39	89	44	41	93	50	51	102	56	56	100	194	187	96
05	530	STRUNJAN	ŠOJA	20	9	45	20	7	35	26	38	146	40	42	105	106	96	91

SIVA VRANA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	502	TRSTELJ - KOSTANJEVICA	SIVA VRANA	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	3	0	0
05	507	ŠTANJEL	SIVA VRANA	1	1	100	1	0	0	1	0	0	1	0	0	4	1	25
05	508	KRAS - DUTOVLJE	SIVA VRANA	1	1	100	1	2	200	1	1	100	1	1	100	4	5	125
05	509	VRHE - VRABČE	SIVA VRANA	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	4	0	0
05	510	RAŠA - ŠTORJE	SIVA VRANA	1	1	100	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	4	100
05	511	TABOR - SEŽANA	SIVA VRANA	1	0	0	1	0	0	1	1	100	1	1	100	4	2	50
05	512	GABERK - DIVAČA	SIVA VRANA	2	2	100	2	3	150	2	3	150	4	5	125	10	13	130
05	513	SENOŽEČE	SIVA VRANA	2	2	100	2	3	150	2	6	300	6	0	0	12	11	92
05	514	VIDEŽ - KOZINA	SIVA VRANA	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	3	150	8	9	113
05	515	TIMAV VREME	SIVA VRANA	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	2	100	8	8	100
05	516	GRADIŠČE - KOŠANA	SIVA VRANA	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	2	100	8	8	100
05	517	PREM	SIVA VRANA	0	0	0	0	0	0	1	1	100	2	2	100	3	3	100
05	518	BUKOVCA	SIVA VRANA	2	2	100	2	2	100	1	1	100	2	2	100	7	7	100
05	519	BRKINI	SIVA VRANA	0	0	0	0	0	0	1	1	100	1	1	100	2	2	100
05	520	OBROV	SIVA VRANA	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2	0	0
05	521	MATERIJA	SIVA VRANA	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	4	0	0
05	522	KOJNIK - PODGORJE	SIVA VRANA	0	0	0	0	0	0	1	1	100	1	1	100	2	2	100
05	523	RIŽANA	SIVA VRANA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
05	524	GRAČIŠČE	SIVA VRANA	2	1	50	2	2	100	2	2	100	2	2	100	8	7	88
05	525	MAREZIGE	SIVA VRANA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
05	526	DEKANI	SIVA VRANA	1	4	400	1	1	100	1	2	200	2	2	100	5	9	180
05	527	KOPER	SIVA VRANA	3	3	100	3	7	233	3	6	200	6	7	117	15	23	153
05	528	ŠMARJE	SIVA VRANA	1	0	0	1	0	0	1	1	100	2	2	100	5	3	60
05	529	IZOLA	SIVA VRANA	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	2	100	8	8	100
05	530	STRUNJAN	SIVA VRANA	3	1	33	3	0	0	3	4	133	4	6	150	13	11	85

NUTRIJA

LUO	UOLD	Lovišče	Živalska vrsta	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
				Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
05	523	RIŽANA	NUTRIJA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
05	527	KOPER	NUTRIJA	0	20	0	0	16	0	0	7	0	0	18	0	0	61	0
05	529	IZOLA	NUTRIJA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
05	530	STRUNJAN	NUTRIJA	0	5	0	0	17	0	0	26	0	0	29	0	0	77	0

Razdelilnik odstrela visoke divjadi skupaj za leti 2021 in 2022 po loviščih

SRNA

	mladič M	lanščak	smjak 2+	mladič Ž	mladice	srna 2+	SKUPAJ
lovišče							
BRJE - ERZELJ	24	20	35	28	19	32	158
BRKINI	8	7	12	10	6	11	54
BUKOVCA	13	11	18	15	10	17	84
DEKANI	24	20	35	28	19	32	158
DOLCE-KOMEN	6	6	11	10	6	9	48
FAJTI HRIB	8	7	12	9	6	10	52
GABERK – DIVAČA	24	23	36	31	20	34	168
GRADIŠČE – KOŠANA	20	17	30	24	16	27	134
ISTRA – GRAČIŠČE	18	15	26	21	14	24	118
IZOLA	12	10	18	14	9	16	79
JEZERO – KOMEN	8	7	12	9	6	10	52
KOJNIK – PODGORJE	12	10	18	14	10	16	80
KOPER	27	23	39	32	21	36	178
KRAS – DUTOVLJE	13	12	20	17	11	17	90
MAREZIGE	22	20	33	27	18	30	150
PREM	10	8	14	11	8	13	64
RAŠA – ŠTORJE	4	2	6	4	3	5	24
RIŽANA	21	18	30	26	16	27	138
SENOŽEČE	15	13	21	17	12	20	98
SLAVNIK – MATERIJA	16	13	23	19	12	21	104
STRUNJAN	26	22	38	31	21	34	172
ŠMARJE	24	21	33	28	20	30	156
ŠTANJEL	8	7	11	9	6	11	52
TABOR – DORNBERK	19	17	28	23	15	25	127
TABOR SEŽANA	7	7	11	9	6	10	50
TIMAV – VREME	22	19	32	27	18	30	148
TRSTELJ – KOSTANJEVICA	2	2	4	3	2	3	16
VIDEŽ – KOZINA	16	14	24	19	13	22	108
VRHE – VRABČE	10	9	16	14	9	14	72
ŽABNIK – OBROV	11	10	14	11	8	14	68
skupaj po spolni in starostnistrukturi	450	390	660	540	360	600	3.000
v %	15	13	22	18	12	20	

JELEN

lovišče	tele M	lanščak 1+	jelen 2-4	jelen 5-9	jelen 10+	tele Ž	junica	košuta 2+	SKUPAJ
BRJE - ERZELJ	7	3	5	2	1	9	4	11	42
BRKINI	7	3	4	3	1	9	4	11	42
BUKOVCA	5	3	4	2	1	6	4	9	34
DEKANI (lovišča spod. dela LUB)	2	1	1	1	0	2	1	3	11
DOLCE-KOMEN	4	1	2	1	1	4	2	5	20
FAJTI HRIB	6	3	4	2	1	6	3	9	34
GABERK – DIVAČA	3	2	2	2	1	5	3	6	24
GRADIŠČE – KOŠANA	9	5	6	4	2	11	6	15	58
ISTRA – GRAČIŠČE	7	4	4	3	1	8	4	11	42
IZOLA									
JEZERO – KOMEN	4	2	3	2	1	7	3	8	30

lovišče	tele M	lanščak 1+	jelen 2- 4	jelen 5- 8	jelen 9+	tele Ž	junica	košuta 2+	SKUPAJ
TABOR SEŽANA	2	2	2	2				4	12
TIMAV – VREME									
TRSTELJ – KOSTANJEVICA									
VIDEŽ – KOZINA									
VRHE – VRABČE									
ŽABNIK – OBROV									
skupaj po spolni in starostni strukturi	2	4	4	2	0	2	0	6	20

DIVJI PRAŠIČ

lovišče	skupaj	rodni del	ostalo
BRJE - ERZELJ	234	47	187
BRKINI	212	42	170
BUKOVCA	182	36	146
DEKANI	340	68	272
DOLCE-KOMEN	118	24	94
FAJTI HRIB	244	49	195
GABERK – DIVAČA	276	55	221
GRADIŠČE – KOŠANA	170	34	136
ISTRA – GRAČIŠČE	320	64	256
IZOLA	84	17	67
JEZERO – KOMEN	128	26	102
KOJNIK – PODGORJE	222	44	178
KOPER	148	30	118
KRAS – DUTOVLJE	340	68	272
MAREZIGE	404	81	323
PREM	120	24	96
RAŠA – ŠTORJE	78	16	62
RIŽANA	340	68	272
SENOŽEČE	240	48	192
SLAVNIK – MATERIJA	330	66	264
STRUNJAN	106	21	85
ŠMARJE	298	60	238
ŠTANJEL	128	26	102
TABOR – DORNBERK	254	51	203
TABOR SEŽANA	350	70	280
TIMAV – VREME	170	34	136
TRSTELJ – KOSTANJEVICA	180	36	144
VIDEŽ – KOZINA	340	68	272
VRHE – VRABČE	190	38	152
ŽABNIK – OBROV	254	51	203
skupaj po spolni in starostni strukturi	6.800	1.360	5.440
v %		20	80

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Sežana

ZAPISNIK

Šifra: 013-1/2021-2

Datum: 18. 03. 2021

Dogodek: Seja strokovnega sveta OE Sežana z dne 18. 03. 2021

Čas pričetka dogodka: Sestanek se je pričel ob 8. uri.

Vabljeni: Boštjan Košiček, Matej Reščič, Andrej Zadnik, Andrej Sila, Matej Kravanja.

Prisotni: Boštjan Košiček, Matej Reščič, Andrej Zadnik, Andrej Sila, Matej Kravanja.

Oseba, ki je vodila sestanek: Matej Reščič

Dnevni red:

1. Pregled zapisnika prejšnjega strokovnega sveta
2. Določitev osnutka dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022
3. Razno

Točka dnevnega reda št. 1: Pregled zapisnika prejšnjega strokovnega sveta

Pripomb na zapisnik ni bilo. Ugotovljeno pa je bilo, da do današnjega dne še vedno niso bile s strani CE nabavljene oziroma dostavljene šablone za obnovo gozdnih mej. Zamuda pri dobavi šablon se bo nedvomno odražala v manjši realizaciji načrtovane obnove gozdnih mej.

Točka dnevnega reda št. 2: Določitev osnutka dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022

Andrej Sila, nosilec izdelave načrta, je predstavil vsebino osnutka dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022. V uvodu predstavitve je izpostavil, da gre zaradi sprememb Zakona o divjadi in lovstvu za prvi takšen dvoletni lovsko upravljavski načrt, ki načrtuje vse ukrepe v populacije divjadi za prihodnji dve leti. V nadaljevanju je izpostavil nekaj osnovnih izhodišč, ki so vplivale na sestavo načrta in povzel glavne vsebine in usmeritve za trajnostno upravljanje z divjadjo v prihodnjih dveh letih.

V letu 2020 sta bila v Primorskem lovsko upravljavskem območju izvedena dva popisa objedenosti gozdnega mladja, in sicer za popisno enoto (dalje: PE) Kras in PE Brkini. V PE Kras je bila objedenost gozdnega mladja 12 %, v PE Brkini pa 11 %. V obeh PE je bila objedenost gozdnega mladja nižja kot leta 2017, ko je bila ta za PE Kras 19 %, za PE Brkini pa 23 %. Višina škod, ki jih povzroča divjad, so bile v letu 2020 podobne kot tiste v letu 2019. Skupaj je bilo v letih 2019 in 2020 izplačanih škod za 95.068 EUR, od tega je 81 % škod odpadlo na škode po divjem prašiču, 16 % po navadnem jelenu, 3 % pa na ostalo divjad. Načrtovani odvzem divjadi v prihodnjih dveh letih ostaja v povprečju na enaki ravni kot pretekla leta, s tem da so manjše razlike med posameznimi vrstami divjadi. Načrtovani

povprečni odvzem srnjadi je za 8 % nižji, jelenjadi in divjega prašiča pa za 10 % višji v primerjavi z letom 2020. Pri šakalu je skupni načrtovani odvzem v prihodnjih dveh letih v višini 116 osebkov, kar je praktično enako kot v letu 2020, ko je bil načrtovani odvzem 57 osebkov. Potrebe po odvzemu šakala so večje, vendar je načrtovanje odvzema vezano na rezultate metodologije CRP, ki za izračun višine odvzema upošteva površino območja, habitatno primernost prostora za šakala in podatke monitoringa v obdobju od 11/2016 do 2/2020.

Strokovni svet na predstavitev in na višino načrtovanega odvzema divjadi ni imel pripomb in soglasno sprejel naslednji sklep:

Sklep št. 1:

Določi se osnutek dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za V. Primorsko lovsko upravljaljsko območje za leti 2021 in 2022.

Točka dnevnega reda št. 3: Razno

Boštjan Košiček je povedal informacijo, da bodo v nedeljo 21. 3. 2021 ob mednarodnem dnevu gozdov, ki letos poteka na temo »Obnova in nega gozda: pot do zdravja in dobrega počutja« na Cerju potekale aktivnosti obnove in nege gozda.

Boštjan Košiček je podal tudi informacijo, da je za našo OE trenutno odprt razpis za nadomestno zaposlitev revirnega gozdarja za dobo petih mesecev zaradi porodniške odsotnosti Nike Žgur, vendar trenutno ni večjega zanimanja za to nadomestno zaposlitev.

Krajevna enota Ilirska Bistrica je na OE posredovala predloge sprememb plana gojenja in varstva gozdov za leto 2021, ki se nanašajo na gojitvena dela in jih je strokovni svet potrdil z naslednjim sklepom:

Sklep št. 2:

V letni program gozdnogojitvenih in varstvenih del 2021 se vključi:

- **Ukrep 302 (priprava tal) v skupnem obsegu 0,50 ha. Ukrep je načrtovan v odseku 06144 na parceli št. 2052/43, k.o. Zarečje, ki je v lasti Marice Logar, Jasen 10a, 6250 Ilirska Bistrica. Višina sofinanciranja znaša 0 EUR.**
- **Ukrep 303 (sadnja) v skupnem obsegu 0,50 ha. Ukrep je načrtovan v odseku 06144 na parceli št. 2052/43, k.o. Zarečje, ki je v lasti Marice Logar, Jasen 10a, 6250 Ilirska Bistrica. Višina sofinanciranja znaša 100 EUR.**
- **Ukrep 101 (priprava sestoja) na skupni površini 0,25 ha. Ukrep je načrtovan v odseku 06146a, na parceli št. 361, k.o. Zarečje, ki je v lasti Marice Logar, jasen 10a, 6250 Ilirska Bistrica. Višina sofinanciranja ukrepa znaša 18,75 EUR.**

Čas zaključka dogodka: Sestanek je bil zaključen ob 10. uri.

Zapisal:

Matej Reščič, univ. dipl. inž. gozd.

Obvestiti:

- člane strokovnega sveta;
- vodje KE;
- CE ZGS.

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Sežana

Šifra: 3401-1/2021-3

Datum: 24. 03. 2021

Zadeva: **Vabilo**

Skladno s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS 91/10 in 200/20) in Zakonom o divjadi in lovstvu (Ur.l. RS 16/04, 120/06, Odl. US:U-I-98/04,17/08 in 46/14-ZON-C in 31/18) vas vabimo k podaji pripomb na **osnutek Dvoletnega načrta za Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022.**

Glede na zdravstveno – varnostno situacijo v Republiki Sloveniji, povezano z epidemijo virusa COVID-19 **javne predstavitve** osnutka dvoletnega načrta za Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022 **ne bo.**

Namesto javne predstavitve **zbiramo pisne pripombe na osnutek Dvoletnega načrta za Primorsko LUO do vključno srede, 7. 4. 2021.**

Pisne pripombe lahko posredujete (upošteva se datum dospelosti 7. 4. 2021):

- po pošti na naslov: Zavod za gozdove Slovenije, OE Sežana, Partizanska c. 49, 6210 Sežana ali
- po e-pošti na naslov: oesezana@zgs.si.

O osnutku Dvoletnega načrta za Primorsko LUO lahko dobite tudi **dodatna ustna pojasnila**, in sicer:

- V ponedeljek, **29. 3. 2021 od 8.00 do 12.00 ure** in v torek, **6. 4. 2021 od 8.00 do 12.00 ure**, **Andrej Sila**, tel. 041 657- 904.

Pojasnilo:

Do faze javne predstavitve so bile skladno z zakonodajo in utečenimi postopki opravljene vse aktivnosti v roku (kategorizacija – ocena odstrela in izgub divjadi za leto 2020 v okviru komisije LUO, ki jo imenuje resorni minister, oddani podatki – evidence za letni načrt s strani lovskih družin, oddani osnutki LN za vsa lovišča, opravljena uskladitev osnutka Dvoletnega načrta za Primorsko LUO z OZUL, določen osnutek na Strokovnem svetu ZGS, OE Sežana).

Sedanja oblika podaje pisnih pripomb je skladno z izredno situacijo namenjena predstavnikom organizacij, ki jih navaja Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/2010 in 200/20). Konkretno pripombe se bodo zapisale v zapisnik in se jih bo po strokovni preučitvi smiselno upoštevalo pri oblikovanju predloga načrta. Morebitno neupoštevanje konkretnih pripomb na Dvoletni načrt se pripombodajalcu pisno pojasni.

Prosimo, da so morebitne pripombe čim bolj konkretne in jasno označene s sklicem na konkretno poglavje načrta.

Osnutek načrta si je možno ogledati na spletni strani Zavoda za gozdove Slovenije

http://www.zgs.si/delovna_podrocja/gozdne_zivali_in_lovstvo/dvoletni_nacrti_lovsko_upravljavskih_obmocij/index.html pod številko V. in imenom Primorsko LUO.

Lep pozdrav.

Pripravil:
Andrej Sila, gozd. inž.
Višji sodelavec I

Boštjan Košiček, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja OE Sežana

Vabljeni na javno predstavitev Dvoletnega načrta za Primorsko LUO 2021 in 2022, 3401-1/2021:

Člani Sveta OE Sežana (po emailu)

DOPPS Koper - po emailu: skocjanski@skocjanski-zatok.org

Društvo rejcev drobnice Krasa, Sejmiška 1 a, 6210 Sežana - po emailu: evgen.gerzelj@gmail.com

Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice, Ostrožno pri Ponikvi 26, 3232 Ponikva: info@osvoboditev-zivali.org

Društvo živinorejcev Krasa, Sejmiška 1 a, Sežana - po emailu: h.gaspersic@gmail.com

Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo Ljubljana - po emailu: dolores.carga@gov.si

IO OZUL Primorskega LUO - po emailu: primorsko.luo@gmail.com

KGZS, Egon Rebec - po emailu: egon.rebec@kgzs.si

KGZS, KGZ Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica - po emailu: info@go.kgzs.si

KGZS, KGZ Nova Gorica, KSS Sežana, Sejmiška 1 a, 6210 Sežana - po emailu: milena.stolfa@go.kgzs.si

KGZS OE Koper - po emailu: srecko.horvat@go.kgzs.si

KGZS, KGZ NG, KSS Il. Bistrica, Vojkov drevored 14, 6250 Il. B. - po emailu: rafaela.zejn@go.kgzs.si

KGZS, KGZ NG, KSS Postojna, Cankarjeva 6, 6230 Postojna - po emailu: majda.godina@go.kgzs.si

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano - po emailu: gp.mkgp@gov.si

MKGP, Sašo Novinec - po emailu: saso.novinec@gov.si

Občina Divača - po emailu: obcina@divaca.si

Občina Hrpelje-Kozina - po emailu: obcina.hrpelje-kozina@hrpelje.si

Občina Ilirska Bistrica - po emailu: obcina.ilirska-bistrica@ilirska-bistrica.si

Občina Izola - po emailu: posta.oizola@izola.si

Občina Komen - po emailu: obcina@komen.si

Občina Miren-Kostanjevica - po emailu: tajnistvo@miren-kostanjevica.si

Občina Piran - po emailu: obcina.piran@piran.si

Občina Sežana - po emailu: obcina@sezana.si

Občina Ankaran - po emailu: info@obcina-ankaran.si

Mestna občina Koper - po emailu: obcina@koper.si

Sindikar kmetov Slovenije, Gospodinjna ulica 6, Ljubljana - po emailu: sindikar.kmetov.slovenije@gmail.com

SiDG - po emailu: tajnistvo@sidg.si

SKZG Koper - po emailu: skzgrs.koper@gov.si

UE Ilirska Bistrica - po emailu: ue.ilirskabistrica@gov.si

UE Izola - po emailu: ue.izola@gov.si

UE Koper - po emailu: ue.koper@gov.si

UE Nova Gorica - po emailu: ue.novagorica@gov.si

UE Piran - po emailu: ue.piran@gov.si

UE Postojna - po emailu: ue.postojna@gov.si

UE Sežana - po emailu: ue.sezana@gov.si

Zavod RS za varstvo narave OE Nova Gorica - po emailu: zrsvn.oeng@zrsvn.si

Zavod RS za varstvo narave OE Piran - po emailu: zrsvn.oepi@zrsvn.si

Zavod za gozdove Slovenije OE Postojna - po emailu: oepostojna@zgs.gov.si

Zavod za gozdove Slovenije OE Tolmin - po emailu: oeolmin@zgs.gov.si

Zavod za gozdove Slovenije, Sektor za načrtovanje razvoja gozdov - po emailu: miha.marence@zgs.gov.si

Zavod za gozdove Slovenije, Služba za lovsko načrtovanje - po emailu: matija.stergar@zgs.gov.si

Združenje predstavnikov AS - po emailu: sekretar@agrarne.si

Zveza lastnikov gozdov - po emailu: zveza.lastnikov@gmail.com

ZAVOD za GOZDOVE SLOVENIJE

Območna enota Sežana

Šifra: 3401-1/2021-12

Datum: 08. 04. 2021

Zapisnik Javne predstavitve osnutka Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Primorsko LUO za leti 2021-2022 (v nadaljevanju DLUN), z dne 7. 4. 2021 in opredelitev do pripomb podanih v času javne predstavitve

Glede na varnostno situacijo ob pandemiji virusa COVID-19, javne predstavitve načrta ni bilo. Namesto javne predstavitve so se v času med 14. 3. in 7. 4. 2021 zbirale pisne pripombe na načrt. Rok za posredovanje pripomb je bil 7. 4. 2021 (e pošta oesezana@zgs.si).

K javni predstavitvi načrta oz. podajanju pripomb so bili vabljeni:

Člani Sveta OE Sežana (po emailu)

DOPPS Koper - po emailu: skocjanski@skocjanski-zatok.org

Društvo rejcev drobnice Krasa, Sejmiška 1 a, 6210 Sežana - po emailu: evgen.qerzeli@gmail.com

Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice, Ostrožno pri Ponikvi 26, 3232 Ponikva: info@osvoboditev-zivali.org

Društvo živinorejcev Krasa, Sejmiška 1 a, Sežana - po emailu: h.gaspersic@gmail.com

Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo Ljubljana - po emailu: dolores.carqa@gov.si

IO OZUL Primorskega LUO - po emailu: primorsko.luo@gmail.com

KGZS, Egon Rebec - po emailu: egon.rebec@kgzs.si

KGZS, KGZ Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica - po emailu: info@go.kgzs.si

KGZS, KGZ Nova Gorica, KSS Sežana, Sejmiška 1 a, 6210 Sežana - po emailu: milena.stolfa@go.kgzs.si

KGZS OE Koper - po emailu: srecko.horvat@go.kgzs.si

KGZS, KGZ NG, KSS II. Bistrica, Vojkov drevored 14, 6250 Il. B. - po emailu: rafaela.zejn@go.kgzs.si

KGZS, KGZ NG, KSS Postojna, Cankarjeva 6, 6230 Postojna - po emailu: majda.godina@go.kgzs.si

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano - po emailu: gp.mkqp@gov.si

MKGP, Sašo Novinec - po emailu: saso.novinec@gov.si

Občina Divača - po emailu: obcina@divaca.si

Občina Hrpelje-Kozina - po emailu: obcina.hrpelje-kozina@hrpelje.si

Občina Ilirska Bistrica - po emailu: obcina.ilirska-bistrica@ilirska-bistrica.si

Občina Izola - po emailu: posta.oizola@izola.si

Občina Komen - po emailu: obcina@komen.si

Občina Miren-Kostanjevica - po emailu: tajnistvo@miren-kostanjevica.si

Občina Piran - po emailu: obcina.piran@piran.si

Občina Sežana - po emailu: obcina@sezana.si

Občina Ankaran - po emailu: info@obcina-ankaran.si

Mestna občina Koper - po emailu: obcina@koper.si

Sindikat kmetov Slovenije, Gospodinjska ulica 6, Ljubljana - po emailu: sindikat.kmetov.slovenije@gmail.com

SiDG - po emailu: tajnistvo@sidg.si

SKZG Koper - po emailu: skzgs.koper@gov.si

UE Ilirska Bistrica - po emailu: ue.ilirskabistrica@gov.si

UE Izola - po emailu: ue.izola@gov.si

UE Koper - po emailu: ue.koper@gov.si

UE Nova Gorica - po emailu: ue.novagorica@gov.si

UE Piran - po emailu: ue.piran@gov.si

UE Postojna - po emailu: ue.postojna@gov.si

UE Sežana - po emailu: ue.sezana@gov.si

Zavod RS za varstvo narave OE Nova Gorica - po emailu: zrsvn.oeng@zrsvn.si

Zavod RS za varstvo narave OE Piran - po emailu: zrsvn.oepi@zrsvn.si

Zavod za gozdove Slovenije OE Postojna - po emailu: oepostojna@zgs.gov.si

Zavod za gozdove Slovenije OE Tolmin - po emailu: oetolmin@zgs.gov.si

Zavod za gozdove Slovenije, Sektor za načrtovanje razvoja gozdov - po emailu: miha.marence@zgs.gov.si

Zavod za gozdove Slovenije, Služba za lovsko načrtovanje - po emailu: matija.stergar@zgs.gov.si

Združenje predstavnikov AS - po emailu: sekretar@agrame.si

Zveza lastnikov gozdov - po emailu: zveza.lastnikov@gmail.com

Do roka smo prejeli pripombe s strani Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, OZUL Primorskega LUO, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, KGZS OE Postojna in KGZ Slovenije, Občine Pivka in ZRSVN.

V nadaljevanju podajamo prispеле pripombe ter opredelitve do njih.

I. DRUŠTVO ZA OPAZOVANJE IN PROUČEVANJE PTIC SLOVENIJE:

1. Poglavje 2 - Opis lovsko upravljavskega območja

V DLUN za Primorsko LUO za leti 2021-2022 naj se dosledno upošteva zakonodaja RS, ki določa, da se na zavarovanih območjih upoštevajo predpisani varstveni režimi ter da se jasno zapiše, da so le te nelovne površine in se lov na njih ne izvaja.

Opredelitev do pripombe

V DLUN so upoštevana vsa določila, ki izhajajo iz zakonskih predpisov RS. Strokovna podlaga (cilji in usmeritve) za izdelavo DLUN za leti 2021-2022 je Lovsko upravljavski načrt za V. Primorsko LUO 2011-2020, ki v poglavju 4 opredeljuje zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja (Natura 2000). Priloga načrta je tudi opredelitev teh območij in varstveni režim.

V Primorskem LUO je varstveni režim prepoved lova določen za območja:

- Naravni rezervat Škocjanski zatok,
- Krajinski park Sečoveljske soline,
- Naravni rezervat Strunjan,
- Naravni rezervat Strunjan – Stjuža.

Glede varstva habitatov redkih in ogroženih živalskih vrst je torej pobuda že celostno upoštevana v krovnem lovsko upravljavskem načrtu za Primorsko LUO, kjer so vse zapisane površine opredeljene kot nelovne površine, in tako bo tudi v naslednjem dolgoročnem obdobju.

Pripomba v DLUN ne bo upoštevana.

II. OZUL PRIMORSKEGA LUO:

1. Poglavje 4.1 - Srna, Ukrepi in usmeritve

Predlaga se ukinitve vezave 70 % odstreljenih srn 2+ napram odstreljenim srnjakom 2+. Hkrati s tem se ukine tudi 50 % vezava v območjih stalne prisotnosti volkov in šakalov.

Poveča naj se načrtovani odstrel srnjakov 2+ iz 22 % na 24 % in s tem zmanjša načrtovani odstrel srn 2+ iz 20 % na 18 %.

Opredelitev do pripombe

Vezava je opredeljena v Dolgoročnem načrtu za V. Primorsko LUO 2011-2020. DLUN za leti 2021-2022 temelji na ciljnih in usmeritvah tega načrta, zato je v osnutku vezava tudi zapisana. Trenutno stanje srnjadi ima izrazit trend padanja številčnosti. Velik vpliv na srnjad imajo plenilci, ki s širitvijo

območja prisotnosti in večjo številčnostjo šakala na Primorskem postaja problem. Manjko v odvzemu se izraža predvsem na mladičih, ki so prva stopnja plenjenja, zato bomo delno upoštevali pripombo in vezavo odstrela srn 2+ omejili na 50 % odstrela srnjakov 2+ v celotnem območju. Le v loviščih Strunjan in Koper, kjer ima srnjad neposreden - negativen vpliv na kmetijstvo, ostajamo na vezavi 70 %. Vezavo 50 % ohranjamo tudi za zagotavljanje odstrela srnjadi na površinah sanacije večji požarov na Krasu ter obnove gozdov prizadetih v žledu.

Ne glede na že večletno izraženo tezo lovcev, da naj bi zmanjševanje odvzema rodne delo populacije (srna 2+) večala številčnost, se pri srnjadi v Primorskem LUO to ne uresničuje. Tudi v letih, ko je odvzem srn znašal manj kot 18 % celotnega odvzema (da ne omenjam % v odstrelu), se je številčnost srnjadi zmanjšala. Spolno razmerje 50:50 je glede na naravno poleganje prav gotovo doprinos k večanju deleža ženskega spola v naravi, kar ob trenutnem stanju populacije ni slabo. Da se poleže več mladičev ženskega spola, izraža tudi analiza odvzema mladičev, ki je vedno porušena v Ž spol (pri odločitvah za odstrel se mladiče v glavnem ne ločuje). Bolj kot samo spolno razmerje odvzema je pri srnjadi odločujoča višina odvzema, ki pa jo nekako določijo lovišča sama, zato starostne in spolne strukture načrtovanega odvzema v DLUN 2021-2022 ne bomo spreminjali. Hkrati opozarjamo še na določilo o možnem +/- 15 % odstopanju v starostni strukturi načrtovanega odvzema tako srn 2+ kot tudi srnjakov 2+ (kar nenazadnje pomeni tudi podan predlog OZUL-a).

2. Poglavlje 4.2 - Navadni jelen, Ukrepi in usmeritve

V tekstu naj se popravi številka 264 košut, tako kot je zapisano v tabeli.

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema (lovišča spodnjega dela istrskega bazena in lovišča v Vipavski dolini) – briše naj se določilo o pokrivanju trofejnega jelena z dvema živalima mulaste jelenjadi, od katerih naj bo vsaj ena košuta 2+ oz. naj se doda 5. odstavek, da se nerealizacija odstrela jelenov starejših od dveh let in posledično nerealizacija pokrivanja z dvema živalima "mulaste" jelenjadi ne šteje kot kršitev načrta, oz. v primeru, da ni odstreljen noben jelen starejši od dveh let, ni obveze o odstrelu "mulaste" jelenjadi.

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema – ostalo območje: točka 5 naj se dopolni tako, da se bodo pri pokrivanju jelenov 2+ s košutami, poleg odstrela košut, upoštevale tudi izgube. Točka naj se glasi Odstrel in izgube košut morajo znašati vsaj 100 % višine odstrela dve in večletnih jelenov.

Opredelevanje do pripombe

V tekstnem delu bo popravljen število 273 na 264 košut.

V načrtu bo ohranjeno določilo obveznega pokrivanja odstrela trofejnega jelena z "mulasto" jelenjadjo, od katere mora biti vsaj ena žival košuta 2+, saj je namen tega višji odstrel, ki je pomemben za doseganje cilja preprečevanja širjenja in številčnega naraščanja jelenjadi v območjih, kjer je ne želimo. Bo pa dodan 5. odstavek h kriterijem, da se v primeru neizvedenega odstrela jelenov starejših od dveh let ter posledično nerealizacija pokrivanja z dvema živalima "mulaste" jelenjadi ne šteje kot kršitev načrta.

Odstrel "mulaste" jelenjadi vsakršne strukture je v tem prostoru zaželen in se ga številčno ne omejuje. Vezava je opredeljena v Dolgoročnem načrtu za V. Primorsko LUO 2011-2020. DLUN za leti 2021-2022 temelji na ciljih in usmeritvah tega načrta, zato je v osnutku vezava tudi zapisana. Vezavo pri jelenjadi ohranjamo zaradi cilja nižanja številčnosti jelenjadi v celotnem LUO. Povprečna vezava v letih 2019 in 2020 je bila 110 %.

3. Poglavlje 4.6 - šakal, Ukrepi in usmeritve

Predlaga se odvzem 150 živali v obeh letih.

Doda naj se točko, da se odvzem šakala lahko načrtuje v okviru lovsko upravljavskih bazenov Kras, Istra, Brkini ali po posameznih loviščih, kar je pristojnost OZUL-a.

Opredelevanje do pripombe

Pripomba ne bo upoštevana. Šakal je uvrščen na Prilogo V direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«), kar pomeni, da smo tudi v Sloveniji dolžni zagotavljati ohranjanje ugodnega stanja populacije šakala. Osnova za številčno načrtovanje odvzema šakala v Sloveniji in na nivoju LUO je metodologija CRP - Zagotovimo si hrano za jutri – projekt "Prostorska razporeditev, številčnost, ocena populacijskih trendov in potencialno širjenje areala vrste zlati šakal (*Canis aureus* L.) v Sloveniji", ki za

izračun višine odvzema upošteva površino območja, habitatno primernost prostora za šakala in podatke monitoringa v preteklem letu. Metoda CRP je določila odvzem 116 šakalov. Upoštevana in v načrt bo dodana točka, da se odvzem šakala lahko načrtuje v okviru lovsko upravljaljskih bazenov Brkini, Kras, Istra ali po posameznih loviščih, kar je pristojnost OZUL-a.

4. Poglavlje 4.12 - Fazan, Ukrepi in usmeritve

Drugi, tretji in četrti odstavek naj se brišejo.

Opredelitev do pripombe

Pripomba ne bo upoštevana, vsi trije odstavki bodo v načrtu ostali.

Dodajanje in vlaganje se izvaja le na površinah z vnaprej pripravljenimi pogoji za življenje. Vlaga se le kvalitetna divjad, sposobna preživeti v naravi (Zakon o zaščiti divjadi, Ur. l. 98/99).

Iz moralno etičnih razlogov je izpust fazanov iz umetne vzreje v predhodno nepripravljeno življenjsko okolje, še zlasti pa izpust "pod puško", izrazito sporen in kot tak vsaj etično neustrezen. Za vlaganja fazana je treba pripraviti vse ukrepe za izboljševanje življenjskega okolja, predvsem pa temeljiti k odstrelu do največ $\frac{1}{2}$ vloženih fazanov. Na isti površini lovišča se lov naravnega fazana praviloma vrši samo enkrat letno, lahko pa se v smislu kolobarjenja lov izvaja na isti površini tudi večkrat, vendar največ do $\frac{1}{3}$ lovne površine lovišča, kjer se izvaja lov na t.i. »naravnega fazana«, na preostanku površine pa se lov konkretno leto ne izvaja.

Pred začetkom lova je potreben dodatni usklajevalni sestanek OZUL-a in ZGS OE Sežana, kjer se bo natančneje določila kvota ter način lova na fazane. Potreben je dogovor o vlaganjih, ki morajo biti namenjena revitalizaciji vrste in ne zadovoljevanju želj posameznikov po lovu. V loviščih, kjer vlaganje ni načrtno in se ne odraža tudi v biomeliorativnih delih, namenjenih izboljševanju življenjskega okolja male divjadi, se vlaganje prihodnje leto ukine. Večjo pozornost je treba posvetiti tekočemu vodenju odstrela ter ugotovljenih izgub, tako po količini kot po vzrokih.

5. Poglavlje 4.18 - Načrt dodajanja divjadi

V lovišču Koper je pomotoma izpadla načrtovana količina 180 živali za leto 2022.

Opredelitev do pripombe

Pripomba bo upoštevana in količina za lovišče Koper dodana.

6. Poglavlje 5 – Evidence

V praksi je nemogoče voditi evidence v časovnem zaporedju tako odstrela kot izgub, saj potrdila VHS prihajajo z mesečno zamudo. V skladu s Pravilnikom o evidentiranju odstrela in izgub se masa evidentira na 0,5 kg natančno in ne na decimalno natančno.

Opredelitev do pripombe

Pripombi bosta upoštevani in sicer bo v načrt dodano, da se prejeta potrdila UVHVVR vpisujejo v evidence na dan prejema ter da se biološka in transportna masa divjadi beleži na 0,5 kg natančno.

III. MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO:

1. Poglavlje 2 - Opis lovsko upravljaljskega območja

Prosimo Zavod za gozdove Slovenije, da preveri vse gozdne rezervate, ki ležijo v posameznih loviščih in da se v ustreznih dvoletnih načrtih LUO opozori na določila 7. in 8. člena Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20), ki v gozdnih rezervatih prepoveduje izvajanje lova.

Opredelitev do pripombe

Pripomba bo upoštevana, odstavek bo dodan.

2. Poglavlje 1 - Uvod

V drugem odstavku manjka pojasnilo glede upravičenosti sklica na pretekle dolgoročne načrte LUO. Zato namesto drugega odstavka predlagamo sledeče besedilo: »Dvoletni načrt za V. Primorsko lovsko

upravljavsko območje za leti 2021 in 2022 v skladu z drugim odstavkom 79. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) temelji na ciljnih in usmeritvah Območnega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za preteklo obdobje 2011 - 2020.«

Opredelitev do pripombe

Pripomba bo upoštevana, stavek bo dodan.

3. Poglavlje 3.1 - Ukrepi v življenjskem okolju divjadi

V podpoglavju »Biotehnični ukrepi na strani 8 naj se pri krmljenju divjega prašiča doda nov stavek, ki se glasi: »V skladu s prvim odstavkom 13. člena ZNUAPK preprečevalno krmljenje divjega prašiča v času trajanja visoke stopnje ogroženosti ni predvideno in glede na namen zakonodajalca (v celoti urediti krmišča, do katerih lahko dostopajo divji prašiči) tudi ni dovoljeno.«.

Ustrezno naj se popravi Preglednica 3.1.2 Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2021 in 2022 na strani 7. Črta naj se beseda »preprečevalno« v prvem stavku na strani 9 in ustrezno spremeni druga in tretja alineja določil krmljenja (na strani 9). Prav tako je treba ustrezno prilagoditi tudi Prilogo 1 z »odvračalnimi« krmišči.

Besedilo zapisano z mastnim tiskom o prepovedi krmljenja z živalskimi stranskimi proizvodi na strani 9 naj se črta in namesto tega zapiše: »V skladu s 13.členom ZNUAPK je na vseh krmiščih za prostoživeče živali, do katerih lahko dostopajo divji prašiči, prepovedano krmljenje z živalskimi stranskimi proizvodi. Na krmiščih za zveri je dovoljeno krmljenje z živalskimi stranskimi proizvodi le v primeru pridobljenega dovoljenja UVHVVR.«.

Opredelitev do pripomb

Pripombe bodo upoštewane, odstavki bodo dodani, preglednica bo popravljena.

4. Poglavlje 4.3 - Damjak (Dama dama)

Na strani 31 indeks telesnih mas večine kategorij damjaka v zadnji preglednici na tej strani ni prikazan oz. je zabrisan.

Opredelitev do pripombe

Pripomba bo upoštevana, preglednica bo popravljena.

5. Poglavlje 4.5 - Divji prašič (Sus scrofa)

V poglavju Ukrepi in usmeritve« na strani 35 je višina dvoletnega odvzema divjih prašičev glede na opisano stanje, realizacijo zadnjih let, prilagojene cilje in grožnjo APK premalo ambiciozna in ne odraža zastavljenih ciljev. Glede na navedeno predlagamo višji načrtovan odvzem.

Na strani 36 predlagamo, da se poleg zadnjega stavka (ki se ga lahko glede na nove razmere tudi črta, ker je nerelevanten) doda naslednje besedilo: »V skladu z 12. členom ZNUAPK in Sklepom o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 10/21) je pri intenzivnem odstrelu divjih prašičev dovoljena uporaba umetnih virov svetlobe, strelnih namerilnikov z napravo za elektronsko ojačevanje svetlobe oziroma z infrardečo napravo ali namerilnikov s termičnim (IR) senzorjem.«.

Opredelitev do pripombe

Pripomba bo upoštevana, odvzem bo povišan na 6.800 živali, kar glede na prejšnje dvoletno obdobje pomeni 17 % povečanje. Na strani 36 bo dodan predlagan nov odstavek.

6. Poglavlje 4.6 - Šakal (Canis aureus)

Priporočamo, da se na koncu poglavja doda naslednje besedilo. »V času veljavnosti tega dvoletnega načrta je izplačevanje odškodnin za škodo, ki jo povzroči šakal v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 65/2020 in 97/20 – popr.) še vedno v

pristojnosti države (MKGP), in sicer v prehodnem obdobju petih let od 1. 5. 2020. Škodo bo ocenjeval ZGS.«.

Opredelitev do pripombe

Pripomba bo upoštevana, dodan bo nov odstavek.

7. Poglavje 5 - Evidence

V četrtem odstavku se skladno s 17. členom ZNUAPK spremeni zahteva za dostavo spodnje čeljusti s sekalci za divjega prašiča v primeru poginulih divjih prašičev (povoz + ostale izgube). (Prepoved iz 17. člena ZNUAPK, ki velja že od 23.1.2021 dalje, velja za poginule divje prašiče. To je prepoved odstranjevanja spodnjih čeljusti oziroma ločevanja drugih delov trupel najdenih poginulih divjih prašičev, ne glede na ocenjeni vzrok pogina. Za namene evidentiranja izgub upravljavec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji lovsko upravljavskega območja predloži podatke o odvozu najdenih poginulih divjih prašičev za svoje lovišče, ki jih pridobi od VHS.)

Opredelitev do pripombe

Pripomba bo upoštevana, dodan bo nov odstavek.

IV. KGZS, OE POSTOJNA:

1. Splošno na načrt v skladu z videokonferenco

- V sredini novembra naj se naredi analiza odstrela jelenjadi in če je potrebno, naj se odstrel prerazporedi na tiste LD, ki lahko dosežejo večji odstrel.
- 100 % naj se poveča odvzem šakala.
- Predlaga so večji nadzor nad krmišči, da so oddaljena od kmetijskih površin in da se prepreči nenadzorovano krmljenje.
- Nekateri LD omejujejo skupinske love na posamezne dneve, kar predstavlja oviro predvsem pri lovu na divje prašiče. Predlagajo prepoved omenjenih omejitev.
- Predlaga se spremljanje okuženosti s paraziti in analizo vpliva na okuženost domačih živali.

Opredelitev do pripomb

Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo v 89. členu določa, da se najkasneje do 10. decembra drugega leta veljavnosti dvoletnega načrta LUO spremeni načrtovana razdelitev odvzema parkljaste divjadi.

Šakal je uvrščen na Prilogo V direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«), kar pomeni, da smo tudi v Sloveniji dolžni zagotavljati ohranjanje ugodnega stanja populacije šakala. Načrtovano število odvzema šakala ne bo ogrozilo ugodnega stanja vrste, kar pa bi težko trdili tudi za višje načrtovano število odvzema. Osnova za številčno načrtovanje odvzema šakala v Sloveniji in na nivoju LUO je metodologija CRP, ki za izračun višine odvzema upošteva površino območja, habitatno primernost prostora za šakala in podatke monitoringa v obdobju od 11/2016 do 2/2020. Metoda CRP je določila odvzem 116 šakalov.

Lokacije krmišč so v Primorskem LUO pregledane. Seznam krmišč je tudi priloga dvoletnega načrta. Morebitne nedovoljene lokacije krmljenja nadzira lovsko inšpekcija. Je pa brez ustreznih informacij težko odkriti nedovoljene lokacije krmljenja.

Omejevanje izvajanje lova z internimi akti LD ne sme biti razlog za nedoseganje realizacije načrta odvzema, a DLUN nima pristojnosti za omejevanje internih aktov upravljavcev lovišč.

Trenutno se zaparazitiranost ne spremlja kot bioindikator, je pa predlog vreden nadaljnjih pogovorov.

V. KGZ SLOVENIJE:

1. Povečanje dvoletnega odstrela jelenjadi za 18 % - na 1132 živali ter povečanje odstrela v vseh vinogradniških delih območja.

Opredelitev do pripombe

V obdobju 2021-2022 načrtujemo v letnem povprečju cca 6 % višji odvzem kot v letu 2020. Načrt je glede na realizacijo odvzema 2020 višji za 22 %, zato pripombe po 18 % zvišanju ne bomo upoštevali. Vsekakor pa bomo upoštevali pripombo po povečanju odstrela jelenjadi v vseh področjih, kjer nastaja

škoda, in ta je prisotna zlasti v vinogradniškem delu Krasa. Povečanje odstrela v teh območjih bomo zagotavljali z razdelilnikom odstrela – kjer smo že v načrtu samem povečali odvzem za 8 %.

2. Povečanje dvoletnega odstrela divjih prašičev vsaj za 5 % lanskega odvzema na 6.957 živali

Opredelitev do pripombe

Pripombo bomo delno sprejeli in predlagan odvzem prašičev povečali na 6.800 živali. Hkrati v načrtu ostaja določilo, da je odstrel navzgor neomejen, ter da je v strukturi odvzema obvezen vsaj 20 % delež rodne dela populacije (svinje 1 in 2+).

VI. OBČINA PIVKA:

1. V Primorsko LUO spada tudi UE Postojna.

Opredelitev do pripombe

Pripomba bo sprejeta in v načrt dopisana tudi UE Postojna.

2. Na območju katastrske občine Narin in Nadanje selo so v načrtu navedena nekatera krmišča za divjega prašiča. Pristojna ZGS naj na terenu preveri, ali so to edina krmišča za divjega prašiča - obstajajo npr. krmišča nad Veliko Pristavo, Nadanjim selom: Sajenišče, brda 1 krmišče...

Opredelitev do pripombe

V DLUN so navedena krmišča podana s strani upravljavcev lovišč. Krmišča morajo biti oddaljena od kmetijskih površin (njivske oz. obdelane površine) vsaj 500 m v gozdni prostor. Gostota krmišč je max 1 krmišče/200 ha gozdne površine. Nadzor nad določili lovskih načrtov izvaja lovška inšpekcija, bomo pa tudi v okviru ZGS v letu 2022 detajlneje pregledali ustreznost obstoječih krmišč na območju lovišča Gradišče Košana.

3. Ni jasnih postopkov zaščite kmetijskih površin - pašnikov, travnikov, sadovnjakov, njiv in gozdov. V načrtu naj pripravljavec navede načine zaščite za posamezno površino. Število škod, navedeno za preteklo leto ni realno. Zaradi zamudnega in nejasnega postopka lastniki škod ne prijavljajo. Postopki prijave morajo biti enostavni in dostopni za vsakogar.

Opredelitev do pripombe

Načini in postopki za zaščito kmetijskih površin ter odgovornost za škode so opredeljeni v Zakonu o divjadi in lovu ter Pravilniku o minimalnih pogojih za zaščito posameznih nelovnih površin pred škodo od divjadi (Ur.l. RS št. 42/2016). Navedbe zaščite niso predmet lovskega načrta.

Škode, s katerimi razpolagamo, so vzete iz uradnih evidenc upravljavcev lovišč ter ZGS. Ostalih evidenc ni. Lahko se strinjamo s zapisanim, da so postopki zamudni, a so v zakonu jasno opredeljeni in za oceno škode ima vsakdo svoj del odgovornosti.

4. Predlaga se popoln umik jelenjadi in srnjadi s travnikov in njiv na območju VS Pristava – uporabi naj se vsa sredstva, ki so na razpolago.

Opredelitev do pripombe

V DLUN so navedeni kriteriji za odvzem tako srnjadi kot tudi jelenjadi. Odstrel je ukrep, s katerim zmanjšujemo številčnost divjadi. V načrtu je opredeljen cilj upravljanja - usklajen odnos med okoljem in divjadjo, škode v prostoru naj bodo čim manjše. Temu prilagajamo odstrel, je pa utopično pričakovati popoln umik divjadi iz ruralne krajine. Na slednje deluje več dejavnikov, na nekatere žal nimamo neposrednega vpliva. Od ostalih ukrepov, ki jih določamo v načrtu ostaja še zaščita (tako kemična kot tudi mehanska ali električna). Upravljalci lovišč imajo to zapisano v svojih letnih načrtih. Predlagamo, da se za ukrep zaščite obrnete na dotično lovsko družino.

5. Sami navajate, da cilj trajnejšega znižanja populacije divjih prašičev ni dosežen, zato je treba še naprej vztrajati na relativno visokih posegih v populacijo, tudi zaradi groženj s pojavom afriške prašičje kuge (APK) v Sloveniji. Planirate 10% višji odstrel, kar je daleč od intenzivnega odstrela, ki ga predpisuje zakon: Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 200/20), ki je v 4. členu določil, da vsak upravljavec lovišča pripravi posodobljen načrt ravnanja, v 10. členu pa intenzivni odstrel divjih prašičev.

Divji prašič je v lanskem letu, v času od junija do oktobra, na območju katastrske občine Narin naredil veliko škode. Kljub pritožbam se čez leto stanje ni spremenilo, pri tako načrtovanem odstrelu pa sploh ni pričakovati zboljšanj. Predlagamo popoln umik – z vsemi sredstvi, ki jih imate na razpolago.

Opredelitev do pripombe

V DLUN smo glede na pripombe MKGP, KGZS povečali odstrel na 6.800 divjih prašičev, kar je osnovni načrt, saj razmerij v populaciji za dve leti vnaprej ne more vedeti nihče. Gre za osnovni načrt odvzema, ki pa ga lahko lovci neomejeno presegajo. Višina odstrela divjih prašičev v Primorskem LUO je neomejena. O sredstvih umika divjadi pa smo več zapisali v prejšnji točki.

6. Število registriranih škod na kmetijskih površinah, ki ga navajate kot eno od podlag vašega načrtovanja, ni realna ocena stanja. Lovske družine namreč zahtevajo fizično zavarovanje posameznih kmetijskih površin, kar pa je marsikdaj nemogoče doseči.

Opredelitev do pripombe

Odgovor je podan v točki 3.

VII. ZRSVN

1. Na navedenih območjih Natura 2000 naj se lov ne izvaja:
 - SI3000241 Ankaran - Sv. Nikolaj
 - SI5000018 Sečoveljske soline
 - SI3000240 Sečoveljske soline in estuarij Dragonje
 - SI5000031 Strunjan
 - SI3000238 Strunjanske soline s Stjužo
 - SI5000008 Škocjanski zatok.

Opredelitev do pripombe

Podajamo enak odgovor kot DOPPS-u:

V DLUN so upoštevana vsa določila, ki izhajajo iz zakonskih predpisov RS. Strokovna podlaga (cilji in usmeritve) za izdelavo DLUN za leti 2021-2022 je Lovsko upravljavski načrt za V. Primorsko LUO 2011-2020, ki v poglavju 4 opredeljuje zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja (Natura 2000). Priloga načrta je tudi opredelitev teh območij in varstveni režim. Glede varstva habitatov redkih in ogroženih živalskih vrst je torej vaša pobuda že celostno upoštevana v krovnem lovsko upravljavskem načrtu za Primorsko LUO, kjer so vse zapisane površine opredeljene kot nelovne površine, in tako bo tudi v naslednjem dolgoročnem obdobju.

2. Str. 6: Kaluže služijo tudi kot habitat vodnih živali npr. dvoživk, ki jim sol škodi, zato ni ustrezno, da se jih vzdržuje fizično skupaj s soljo. To naj se v načrtu popravi. Solnice se postavlja stran od vodnih virov. Predlagamo, da se v poglavje k obnovi kaluž doda usmeritve za obnovo: Vzdrževanje vodnih virov naj se izvaja zunaj obdobja razmnoževanja dvoživk oz. drugih živali. Najprimernejši čas za izvajanje posegov je pozno jeseni oz. pozimi. Če je vodni vir suh, se ga lahko obnavlja tudi poleti. Pri vzdrževanju se v čim večji meri uporablja naravne materiale. Kaluž naj se ne dela iz betona. Obnova večjih vodnih virov: Ohranja naj se pas obrežne vegetacije. V času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, je prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih.

Opredelitev do pripombe

V DLUN so kaluže opredeljene kot mesta namenjena kaluženju divjih prašičev in jelenjadi. Narejena so s pomočjo soli. Kaluže niso vodni viri in kot taki nimajo namena ustvarjanja zaloga vode, ki bi jo posledično koristile razne dvoživke. Namen je ustvarjanje blata, ki pripomore k čiščenju divjadi oz. odstranjevanju zajedavcev... v sušnem obdobju so kaluže suhe. Kaluže niso betonske.

V načrtu bo upoštevana vaša pripomba in bo pri vzdrževanju vodnih virov (kalov, zajetij) dodan stavek, da se v največji možni meri ohranja obrežna vegetacija, ter da se dela izvajajo izven obdobja gnezdenja ptic (1.3. do 1.8.).

3. Str. 32: Pri načrtovanju odvzema gamsa (na območju Nature 2000 Kras SI5000023) naj se upoštevajo tudi prehranske potrebe planinskega orla (*Aquila chrysaetos*) ter beloglavega jastreba (*Gyps fulvus*).

Opredelitev do pripombe

Upravljanje z gamsom je v bistvu zgolj slučajnostno in temu sledi tudi način načrtovanja. Številčnost gamsa je izrazito nizka (par deset osebkov) in nima nikakršnih medvrstnih vplivov, zato si ne predstavljamo kake prehranske potrebe planinskega orla in beloglavega jastreba bi lahko upoštevali.

4. Str. 51: Ponovno opozarjamo na naše stališče v zvezi z avtohtonostjo fazana, in sicer kot sledi: Fazan (*Phasianus colchicus*) je neavtohtona vrsta, kar je navedeno v ornitološki literaturi (npr. Geister, 1980) in sicer je njegovo poreklo azijsko (Indija). V naše kraje naj bi ga naselili šele konec devetnajstega oziroma v prvi tretjini dvajsetega stoletja. Razumljivo je, da v naravi sam, razen v Istri, ni sposoben preživeti. Ornitološki atlas Slovenije (Geister, 1995) celo navaja, da njegovo razširjenost v celoti krojijo lovci. Skrb za njegovo vzdrževanje in preživetje je tako iz naravovarstvenega vidika brez pomena, njegovo vlaganje pa lahko interpretiramo celo v nasprotju z določbo zakona o ohranjanju narave (17. člen ZON).

Opredelitev do pripombe

Upravljanje s fazanom, izpust gojenega fazana ter načini lova so opredeljeni v Lovsko upravljavskem načrtu za V. Primorsko LUO 2011-2020, ki je strokovna podlaga (cilji in usmeritve) za izdelavo DLUN za leti 2021-2022, zato tak način lova ohranjamo tudi v tem načrtu.

5. Str. 56: Pri reševanju konfliktov s sivo vrano, srako in šojo naj se dolgoročno spodbujajo preventivni/preprečevalni ukrepi iz predloga akcijskega načrta za reševanje problemov, povezanih s sivo vrano.

Opredelitev do pripombe

Problemov s sivo vrano na območju Primorskega LUO sicer še ni, bo pa pripomba upoštevana ter bo stavek dodan v poglavje o teh treh pticah.

6. Str. 58: Predlagamo dodati tekst: Pred izpuščanjem gojenih osebkov poljske jerebice se na območja, kjer so še prisotne naravne populacije poljske jerebice, ne doseljuje živali, ki so vzrejene v ujetništvu, zaradi možnega vpliva na naravne populacije in možnosti genskega onesnaženja letih. Ker pojavljanje poljske jerebice v naravi ni raziskano, naj se pred načrtovanjem vlaganja izvede študija pojavljanja naravnih populacij poljske jerebice.

Opredelitev do pripombe

Pripomba bo upoštevana ter stavek dodan v poglavju o poljski jerebici.

Pripravil:

Andrej Sila, inž. gozd.

Višji sodelavec I

Odsek za načrtovanje razvoja gozdov, OE Sežana

Boštjan Košiček, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja OE Sežana

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Sežana

Šifra: 013-3/2021-10

Datum: 15. 04. 2021

ZAPISNIK

4. korespondenčne seje Sveta OE Sežana

4. korespondenčna seja Sveta OE Sežana je potekala od 7. ure dne 13. aprila do 12. ure dne 14. aprila 2021.

V času trajanja 4. korespondenčne seje Sveta OE Sežana je glasovalo devet članov od devetih: Boris Semenič, David Fučka, Egon Rebec, Franko Germanis, Ivan Dolenc, Jožef Pino Klabjan, dr. Simon Poljanšek, Svit Trkman, Tiberij Weber.

Poslovnik o delu Sveta Zavoda za gozdove Slovenije (Poslovnik ZGS – UPB, 7. redna seja sveta Zavoda z dne 18. 12. 2009, v nadaljevanju Poslovnik) v 3. odst. 15. člena določa, da je korespondenčna seja sklepčna, če je bilo vabilo z gradivom in predlogi sklepov poslano vsem članom sveta, od katerih je osebno vročitev potrdila več kot polovica. Šteje se, da so osebno vročitev potrdili člani, ki so glasovali.

Ugotavlja se, da je bila 4. korespondenčna seja Sveta OE Sežana sklepčna.

Skladno z 12. členom Poslovnika, ki določa, da Svet ZGS sprejema sklepe z večino glasov vseh članov, in izidom glasovanja, se nadalje ugotavlja, da je Svet OE Sežana na 4. korespondenčni seji sprejel

SKLEP št. 19

Svet Območne enote Sežana potrdi zapisnik 3. korespondenčne seje Sveta OE Sežana zaključene dne 11. decembra 2020 ob 12 uri.

Člani Sveta OE Sežana so glasovali kot sledi:

»ZA« sprejetje sklepa je glasovalo 9 članov.

SKLEP št. 20

Svet Območne enote Sežana sprejme Poročilo o delu Območne enote Sežana za leto 2020.

Člani Sveta OE Sežana so glasovali kot sledi:

»ZA« sprejetje sklepa je glasovalo 9 članov.

SKLEP št. 21

Svet Območne enote Sežana predlaga Program dela in Finančni načrt Območne enote Sežana za leto 2021.

Člani Sveta OE Sežana so glasovali kot sledi:

»ZA« sprejetje sklepa je glasovalo 9 članov.

SKLEP št. 22

Svet Območne enote Sežana določi Predlog Dvoletnega načrta za V Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022.

Člani Sveta OE Sežana so glasovali kot sledi:
»ZA« sprejetje sklepa je glasovalo 9 članov.

V času trajanja seje so bile s strani članov Sveta OE Sežana podane pripombe na Poročilo o delu Območne enote Sežana za leto 2020 in Program dela Območne enote Sežana za leto 2021, ki bodo smiselno upoštewane v obeh dokumentih. Dopolnjena dokumenta sta prilogi zapisnika.

Zapisal
Boštjan Košiček

David Fučka
Predsednik Sveta OE Sežana

Prilogi:

- Poročilo o delu Območne enote Sežana za leto 2020
- Program dela Območne enote Sežana za leto 2021

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Sežana

Šifra: 013-4/2021-2

Datum: 03. 05. 2021

ZAPISNIK

5. korespondenčne seje Sveta OE Sežana

5. korespondenčna seja Sveta OE Sežana je potekala od 7. ure dne 30. aprila do 12. ure dne 3. maja 2021.

V času trajanja 5. korespondenčne seje Sveta OE Sežana je glasovalo devet članov od devetih: Boris Semenič, David Fučka, Egon Rebec, Franko Germanis, Ivan Dolenc, Jožef Pino Klabjan, dr. Simon Poljanšek, Svit Trkman, Tiberij Weber.

Poslovnik o delu Sveta Zavoda za gozdove Slovenije (Poslovnik ZGS – UPB, 7. redna seja Sveta Zavoda z dne 18. 12. 2009, v nadaljevanju Poslovnik) v 3. odst. 15. člena določa, da je korespondenčna seja sklepčna, če je bilo vabilo z gradivom in predlogi sklepov poslano vsem članom sveta, od katerih je osebno vročitev potrdila več kot polovica. Šteje se, da so osebno vročitev potrdili člani, ki so glasovali.

Ugotavlja se, da je bila 5. korespondenčna seja Sveta OE Sežana sklepčna.

Skladno z 12. členom Poslovnika, ki določa, da Svet ZGS sprejema sklepe z večino glasov vseh članov in izida glasovanja, se nadalje ugotavlja, da je Svet OE Sežana na 5. korespondenčni seji sprejel

SKLEP št. 23

Svet Območne enote Sežana potrdi zapisnik 4. korespondenčne seje Sveta OE Sežana zaključene dne 14. aprila 2021 ob 12 uri.

Člani Sveta OE Sežana so glasovali kot sledi:

»ZA« sprejetje sklepa je glasovalo 9 članov.

SKLEP št. 24

Svet Območne enote Sežana razveljavi Sklep št. 22 o določitvi Predloga Dvoletnega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022.

Člani Sveta OE Sežana so glasovali kot sledi:

»ZA« sprejetje sklepa je glasovalo 9 članov.

SKLEP št. 25

Svet Območne enote Sežana sprejme Predlog Dvoletnega načrta za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022.

Člani Sveta OE Sežana so glasovali kot sledi:

»ZA« sprejetje sklepa je glasovalo 9 članov.

Zapisal
Boštjan Košiček

David Fučka, l.r.
Predsednik Sveta OE Sežana